

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-57/2007/432.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a(z)

- Magyar Pékszövetség (Budapest) I. r.,
- ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt. (Székesfehérvár) III. r.,
- BÁCSKA Sütő- és Édesipari Kft. (Baja) V. r.,
- Ceres Sütőipari Zrt. (Győr) VII. r.,
- Delta Pékség Sütőipari és Kereskedelmi Kft. (Szigetszentmiklós) VIII. r.,
- Európa-Pék Export, Import Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Nagybajom) IX. r.,
- Ferrosüt Sütő- és Édesipari Kft. (Szombathely) X. r.,
- Jász-Sütőház Kft. (Jászapáti.) XI. r.,
- Karamell-Ingatlan Ingatlanüzemeltető Zrt. "va" (Kalocsa) XIV. r.,
- Kurdi Family Pék Kft. (Komló) XV. r.,
- Lővér Sütő Zrt. (Sopron) XVI. r.,
- Pannon Sütő Kft. (Veszprém) XVIII. r.,
- Szolnoki Sütőipari Zrt. (Szolnok) XX. r.,
- Tatabányai Sütőipari Kft. (Tatabánya) XXI. r.,
- Univer Coop Zrt. (Kecskemét) XXII. r.,
- Zalaco Zrt. Zalaegerszeg) XXIII. r.,
- Zsemle '93 Kft. (Budapest) XXIV. r.

eljárás alá vont vállalkozások ellen gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma tárgyában folyó versenyfelügyeleti eljárásban - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A Versenytanács megállapítja, hogy

1) a Magyar Pékszövetség versenykorlátozó magatartást tanúsított azzal, hogy

- meghatározta a Pékmesterek kenyérének legalacsonyabb átadási és fogyasztói árát, kizárta a visszáru, az akció lehetőségét;
- a tagjait áremelésre hívta fel a 2005. november 25-i, a honlapon közzétett bejegyzés és az ahhoz kapcsolódó "Beszéljünk a mindennapi kenyérről" című kiadványban a fehér kenyér javasolt átadási árának megjelentetésével;
- a 2006. március 23-i Heves-Nógrád megyei ülésén áremelésre, illetve 2006. március 24-i Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei régió ülésén az áremelés érdekében egymással való kommunikációra hívta fel a jelenlévő vállalkozásokat;

- megszervezte a 2006. június 29-i nagyvállalkozói tagozati ülést, amelyen a megjelent (nem feltétlenül csak szövetségi tag) vállalkozások között információcserére került sor, melynek során egyeztették egymással áremelési szándékaikat és információt cseréltek a kiskereskedelmi láncok áremelés befogadási hajlandóságáról.

E jogsértések miatt a Versenytanács a Magyar Pékszövetséget 5 millió Forint (Ötmillió Forint) bírság megfizetésére kötelezi.

2) Az alábbiakban felsorolt vállalkozások versenykorlátozó magatartást tanúsítottak azzal, hogy a 2006. június 29-i nagyvállalkozói tagozati ülésen egyeztették egymással áremelési szándékaikat és információt cseréltek a kiskereskedelmi láncok áremelés befogadási hajlandóságáról.

E jogsértés miatt a versenytanács az alábbi bírságokat szabja ki az eljárás alá vontakkal szemben:

- ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt. III. r., 3.600.000 Forint (Hárommillió-hatszázézer Forint)
- BÁCSKA Sütő- és Édesipari Kft. V. r., 1.800.000 Forint (Egymillió-nyolcszázézer Forint)
- Ceres Sütőipari Zrt. VII. r., 7.200.000 Ft (Hétmillió-kettőszázézer Forint)
- Delta Pékség Sütőipari és Kereskedelmi Kft. VIII. r., 3.600.000 Forint (Hárommillió-hatszázézer Forint)
- Európa-Pék Export, Import Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. IX. r., 2.000.000 Forint (Kettőmillió Forint)
- Ferrosüt Sütő- és Édesipari Kft. X. r., 8.000.000 Forint (Nyolcmillió Forint)
- Jász-Sütőház Kft. XI. r., 4.000.000 Forint (Négymillió Forint)
- Karamell-Ingatlan Ingatlanüzemeltető Zrt. "va" XIV. r., 2.000.000 Forint (Kettőmillió Forint)
- Kurdi Family Pék Kft. XV. r., 2.000.000 Forint (Kettőmillió Forint)
- Lővér Sütő Zrt. XVI. r., 3.600.000 Forint (Hárommillió-hatszázézer Forint)
- Pannon Sütőipari Zrt. XVIII. r., 7.200.000 Forint (Hétmillió-kettőszázézer Forint)
- Szolnoki Sütőipari Zrt. XX. r., 10.000.000 Forint (Tízmillió Forint)
- Tatabányai Sütőipari Kft. XXI. r., 3.600.000 Forint (Hárommillió-hatszázézer Forint)
- Univer Coop Zrt. XXII. r., 4.000.000 Forint (Négymillió Forint)
- Zalaco Zrt. XXIII. r., 8.000.000 Forint (Nyolcmillió Forint)
- Zsemle '93 Kft. XXIV. r., 1.000.000 Forint (Egymillió Forint)

A bírságösszegeket a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számlája javára kötelesek teljesíteni.

A határozat címzettjei - az őket érintő részben - a határozat ellen annak kézhezvételétől számított 30 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál előterjesztett keresettel élhetnek.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2007. május 8-án versenyfelügyeleti eljárást indított a Magyar Pékszövetség (a továbbiakban: szövetség) ellen, mert a szövetség feltehetően koordináló szerepet játszott a tag sütőipari vállalkozások kenyér- és pékáru átadási árának 2006. augusztusi, illetve 2007. februári emelésében, amelynek során tagjai nevében tárgyalásokat folytathatott a kiskereskedelmi vállalkozásokkal. A szövetség ezzel valószínűsíthetően megsértette a Tpvt. 11. §-át, amely szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Mivel a kenyér- és pékáru átadási árának alakulása a végfogyasztói árra is hatással lehet, ezért a közérdek sérelme is vélelmezhető volt. (Vj-57/2007/2.)
2. A GVH a versenyfelügyeleti eljárás megindításával egyidejűleg a Tpvt. 65/A. §-a szerinti helyszíni vizsgálatot folytatott le a szövetség székhelyén. (Vj-57/2007/25.)
3. A GVH 2007. július 3-án kelt végzésével a vizsgálatot kiterjesztette egyrészt a Pékmesterek kenyere minimum árának meghatározásának vizsgálatára. Másrészt a GVH rendelkezésére álló adatok szerint a szövetség feltehetően nem csak 2006-ban, hanem 2005. és 2004. folyamán is megkereste a kiskereskedelmi láncokat a kenyér- és pékáruk áremelésének végrehajtása érdekében. (Vj-57/2007/10.)
4. A GVH 2007. szeptember 15-én kelt végzésével további vállalkozásokat vont be az eljárásba a Tpvt. 53. § (4) bekezdése alapján, mert azok a GVH rendelkezésére álló információk szerint 2006. június 29-én részt vettek a szövetség szervezésében tartott megbeszélésen, ahol feltehetően szóba kerülhetett a kenyér- és pékáru átadási árak változása. Az eljárásba bevont vállalkozások a következők voltak: az Alba Kenyér Sütőipari Zrt., az Anker Hungária Kft., a Baranyasüt Zrt., a Bácska Sütő- és Édesipari Kft., a Ceres Zrt., a Delta Pékség Kft., az Európa-Pék Kft., a Ferrosüt Kft., a Kanizsa Pékség Zrt., a Karamell Sütőipari Zrt., a Kurdi Family Kft., a Lóvér Sütő Zrt., a Norpan Sütőipari Kft., a Pannon Sütő Kft., a Pécsi Sütőipari Zrt., a Szolsüt Zrt., a Tatabányai Sütőipari Kft., az Univer Coop Zrt., a Zalaco Sütőipari Zrt. és a Zsemle'93 Kft.. (Vj-57/2007/50-66.)
5. A GVH 2007. szeptember 15-én újabb, a Tpvt. 65/A. § szerinti helyszíni vizsgálatot folytatott le a Kurdi Family Kft., a Szolsüt Kft., a Zalaco Zrt., valamint a nem eljárás alá vont - ám szintén szövetségi tag - Nyírség-Hasso Kft. székhelyén, illetve telephelyén. (Vj-57/2007/67-70.)

6. A GVH 2007. december 3-án kelt végzésével a 2006. június 29-én tartott tagozati üléssel összefüggésben az eljárásba bevonta a Karamell Kft.-t, 2007. december 21-én kelt végzésével pedig a Karamell-Ingatlan Zrt.-t és a Jász-Sütőház Kft.-t is a Tpvt. 53. § (4) bekezdése alapján. (Vj-57/2007/143.; Vj-57/2007/22204.)
7. A GVH 2007. december 3-án kelt végzésével az eljárásba bevonta a Pan Hungary Kft.-t a Tpvt. 53. § (4) bekezdése alapján, mert a GVH rendelkezésére álló adatok szerint a Pékmesterek kenyere gyártására a szövetség nevében a Pan Hungary Kft. kötött - a minimum árakat is tartalmazó - együttműködési megállapodást - a terméket gyártani kívánó tagokkal. (Vj-57/2007/162.)
8. A GVH 2008. január 9-i végzésével a vizsgálatot kiterjesztette a Tpvt. 70. § (4) bekezdése alapján, mert a szövetség tagjai áremeléseit 2004-2007 folyamán régiós és tagozati ülések során, valamint 2005. november 25-én a honlapján a fehér kenyér átadási és fogyasztói árára vonatkozó bejegyzés segítségével is koordinálhatta. (Vj-57/2007/226.)
9. A Versenytanács az eljárást a Pan Hungary Kft. II. r., az ANKER HUNGÁRIA Sütőipari és Kereskedelmi Kft. IV. r., a Baranyasüt Baranya Megyei Sütőipari Zrt. VI. r., a Kanizsa Pékség Zrt. XII. r., a Norpan Kft. XVII. r., a Pécsi Sütőipari Zrt. XIX. r. eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben a Tpvt. 72. § (1) bekezdésének 2. fordulata alapján Vj-57/2007.... számú végzéssel megszüntette. A végzéssel szemben a közléstől számított nyolc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó vagy ajánlott küldeményként postára adott jogorvoslati kérelem terjeszthető elő.
10. Az eljárás alá vont Karamell Zrt. sütőipari tevékenységét 2007. október 12-ével megszüntette, nyilatkozata szerint sütőipari tevékenységének jogutódja a Karamell Kft. A sütőipari tevékenységet átvevő Karamell Kft.-t azonban a Versenytanács - korábbi gyakorlatának megfelelően¹ - nem tartotta felelősnek a jogsértés elkövetéséért, mivel a jogsértés elkövetésében résztvevő Karamell Zrt. továbbra is létező vállalkozás maradt. Fő szabály szerint a jogutódra csak abban az esetben száll át az átvett vállalkozás által az irányításszerzést megelőzően kifejtett magatartásáért való versenyjogi felelősség, ha az irányításszerzéssel együtt az átvett vállalkozást korábban irányító jogi személyiség is megszűnik. Mindezek miatt a Versenytanács a Karamell Kft.-vel szemben az eljárást a Tpvt. 53. § (3) alapján külön végzéssel szüntette meg.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozások

1. A **Magyar Pékszövetség** Magyar Pékek Ipartestülete néven 1990-ben alakult meg. 2003 júniusában változott elnevezése Magyar Pékszövetséggé. A

¹ Lásd a Vj-102/2004. és a Vj-186/2004. számú ügyekben hozott VT-határozatot.

szövetség egyesület, működésére a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény és az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény rendelkezései irányadóak. A szövetség elsődleges célja a magyar sütőipar szakmai, érdekvédelmi képviselője. (Vj-57/2007/13/4., alapszabály, II. pont) A szövetség teljes jogú tagja lehet bármely sütőipari tevékenységet végző vállalkozás, amely a szövetség alapszabályát magára nézve kötelezőnek elismeri, illetve a szövetség céljainak megvalósításához tevékenyen hozzájárul. (alapszabály, III/1. pont)

A szövetség legfőbb szerve a Közgyűlés, amely a tagok képviselőinek összességéből áll, és jogosult dönteni minden, a szövetséget érintő kérdésben. A Közgyűlés összehívására szükség szerint, de legalább évente egyszer kerül sor. Két közgyűlés között a szövetség legfőbb irányító testülete az Elnökség. Az Elnökség az elnökből, két alelnökből, a régiók által választott régiós elnökökből és társelnökökből állnak. Az Elnökség szükség szerint, de legalább havonta ülésezik. (alapszabály, IV. pont)

A szövetségnek kilenc régiós szervezete van: a Fejér-Komárom-Veszprém, a Szolnok-Hajdú-Bihar, a Csongrád-Békés, a Bács-Kiskun, a Heves-Nógrád, a Borsod-Abaúj-Zemplén-Szabolcs-Szatmár-Bereg, a Győr-Moson-Sopron-Vas-Zala, a Baranya-Somogy-Tolna és a Budapest-Pest megyei régiók. A régiós szervezetek a szövetség belső szervezeti egységei. A régiós szervezetek éves munkarend alapján tevékenykednek, amelyet a szövetség Elnöksége éves munkatervének ismeretében állítanak össze. A régiók éves munkatervét a szövetség Elnöksége hagyja jóvá. A régiós szervezetek 5-7 fős elnökséget választanak, ügyrendi előírásuknak megfelelően. A régiós szervezetek elnökei évente egyszer a végzett tevékenységről beszámolnak az Elnökségnek. (alapszabály, IV. pont)

A szövetségben nagyvállalkozói és kisvállalkozói tagozat működik. A tagozatok általános véleményező, probléma felvető, a kis és nagyvállalkozók eltérő érdekeinek képviselőjét ellátó szerveződések, nem operatív jellegűek. A szövetségen belül a speciális helyzetből eredő érdekek megjelenítő fórumai. A nagyvállalkozói tagozatba a legalább évi 500.000.000 Ft nettó árbevétellel rendelkező vállalkozások tartoznak. (alapszabály, IV. pont)

A szövetség országos szervezet. A 2007-es adatok szerint a szövetségnek 426 tagja van. (Vj-57/2007/13.) A 2005. évi szövetségi adatok szerint a hazai pékségek számszerűen kb. 40%-a tagja a szövetségnek. A kapacitásokat tekintve a szövetségi tagok a teljes hazai kapacitás kb. 70%-át teszik ki. A szövetség nagyvállalkozói tagozata a teljes hazai kapacitás kb. 27-28%-át képviseli. (Vj-57/2007/25/50.; Vj-57/2007/27.)

2. Az **ALBA-KENYÉR** Sütőipari Zrt. (a továbbiakban: Alba-Kenyér) tulajdonosi szerkezete: Fehér Kenyér 2000 Kft. - 59 % Cerbona Zrt. - 40 %. A vállalkozás a Székesfehérvári Sütő Vállalat általános jogutódja, fő tevékenysége kenyér, friss tésztaféle gyártása. Kiskereskedelmi láncok, közintézmények, illetve kisvállalkozások felé szállít. (Vj-57/2007/164.) Értékesítési területe Fejér, Komárom-Esztergom, Somogy megye területe, továbbá a fővárosban és az

agglomerációban is jelen van. (Vj-57/2007/270.) 2006. évi nettó árbevétele: 926.246.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 847.664.000 Ft volt.

3. A **BÁCSKA Sütő- és Édesipari Kft.** (a továbbiakban: Bácska Sütő) A vállalkozás jogelődje 1954-ben alakult, 1993-ban került sor privatizálására. Tulajdonosi szerkezete: magánszemély - 94,66%, bajai, katymari önkormányzat - 5,34%. A vállalkozás fő profilja édesipari, illetve az egészséges táplálkozást szolgáló termékek gyártása. A vállalkozás főbb termékei: nápolyi, babapiskóta, linzerfélék (vaníliás karika), töltött és töltetlen mézes sütemények, pászka gyártás, illetve bio pászka gyártása. Az egészséges táplálkozás jegyében nagy mennyiségben exportál külföldre a ZONA diétához (40-30-30) termékeket. (Vj-57/2007/155.) Bács-Kiskun és Baranya megye területén értékesít, elsősorban a vállalkozás 15-20 km-es körzetében. 2006. évi nettó árbevétele: 902.601.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 214.782.000 Ft volt.
4. A **Ceres Sütőipari Zrt.** (a továbbiakban: Ceres), tulajdonosi szerkezete: Ivydale Investments Ltd., Ciprus - 99,1 %, Inverdale Investments Ltd., Ciprus - 0,9. A vállalkozás kizárólag sütőipari tevékenységet végez. Árbevételének 80 %-a a belföldi, tartós termékek értékesítéséből származik, amely piaci szegmensben Magyarországon piacvezető vállalkozásnak minősül. A vállalkozás termékeinek meghatározó részét 14 kiemelt, multinacionális vevő részére értékesíti. Három üzemmel rendelkezik: Győrben (tartós termékek gyártása), Csornán (a régióban értékesített friss, valamint kiegészítő termékek) és Miskolcon (friss termékek). (Vj-57/2007/168.) 2006. évi nettó árbevétele: 6.861.268.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó belföldi árbevétele 6.854.582.000 Ft volt.
5. A **Delta Pékség Sütőipari és Kereskedelmi Kft.** (a továbbiakban: Delta) tulajdonosi szerkezete: Delta Magyar Pékség Kft. - 99,9993 %, United Bakeries (Csehország) - 0,0007 %. A vállalkozás friss pékáru és tartós termékek, édes pékáru, sütemény gyártásával foglalkozik. Értékesítési területe Budapest és annak agglomerációja. (Vj-57/2007/160.) 2007. szeptember 26-án bejelentette kilépését a szövetségből. 2006. évi nettó árbevétele: 1.012.537.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: üzleti titok.
6. Az **Európa-Pék Export, Import Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (a továbbiakban: Európa-Pék) tulajdonosi szerkezete: S.J. - 74 %, S.N.M. - 26 %. A vállalkozás Somogy megyében értékesít, kiskereskedelmi láncok részére is (Spar, ÁFÉSZ). (Vj-57/2007/136.) 2006. évi nettó árbevétele: 375.209.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 375.209.000 Ft volt.
7. A **Ferrosüt Sütő- és Édesipari Kft.** (a továbbiakban: Ferrosüt) tulajdonosi szerkezete: Ferrosüt MRP - 43,1 %, Szombathely és Vidéke Szövetkezeti Zrt.- 32,1 %, Munkavállalói közösség - 7,4 %, Körmeny és Vidéke ÁFÉSZ - 6,9 %, Kőszeg Forrás Coop Kft. - 2,6 %, Répcelak és Vidéke Kft. - 4,2 %, Vasvár és

Vidéke ÁFÉSZ - 3,4 %, Rábavidéke Szövetkezeti Vagyonkezelő Kft. - 0,3 %. A vállalkozás sütő-és édesipari termékek gyártásával foglalkozik. Vas megye 7 városában 8 sütőipari termelőüzemmel rendelkezik, amelyekben közel 200 termékféléseget állít elő. (Vj-57/2007/158.) Sopron-Pápa-Zalaegerszeg által határolt körzetben értékesít, de tartós termékeket Budapestre is szállít. (Vj-57/2007/271.) 2006. évi nettó árbevétele: 1.766.383.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 1.742.207.000 Ft volt.

8. A **Jász-Sütőház Kft.** (a továbbiakban: Jász-Sütőház) tulajdonosi szerkezete: dr. R.I. - 25 %, M.J. - 25 %, I.B.- 25 %, B.P. - 12,5 %, B.I. - 12,5 %. A Jász-Sütőház 1995-ben alakult meg, a volt Szolnok Megyei Sütőipari Vállalat jászapáti üzemének megvásárlásával. (Vj-57/2007/258.) Sütőüzemei Jászapáti mellett Kunszentmártonban és Karcagon található. Sütőipari termékeken túlmenően cukrászati termékeket is előállít jászalsószentgyörgyi üzemében. A vállalkozás 280 üzletbe szállít, Közép-Magyarországon, elsősorban Jász-Nagykun-Szolnok megyében tevékenykedik. 2006. évi nettó árbevétele: 686.343.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 678.513.000 Ft volt.
9. A **Karamell Kft.** tulajdonosi szerkezete: Karamell Invest Kft., Avec Ltd., Solt Város Önkormányzata, magánszemélyek. A Karamell Kft. a Karamell Zrt. sütőipari tevékenységének jogutódja, amely 2007. október 12-én kezdte meg tevékenységét. A vállalkozás a Karamell Zrt.-ből kiválással jött létre. (Vj-57/2007/177.) 2006. évi nettó árbevétele, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele nem ismert.
10. A **Karamell-Ingatlan Ingatlanüzemeltető Zrt. "va"** (a továbbiakban: Karamell Zrt.) tulajdonosi szerkezete: dr. F.P. - 84,4 %, Avec Ltd. - 5,6 %, jelenlegi és volt dolgozók - 8,16 %. A vállalkozás kenyér, péksütemények, tartós termékek, sütőipari dúsított termékek előállításával foglalkozott. Fő tevékenysége 2007. október 12-étől ingatlanhasznosítás és bérbeadás. Sütőipari tevékenységének jogutódja a Karamell Kft. A vállalkozás 2008. január 1-jétől végelszámolás alatt áll. (Vj-57/2007/225.) 2006. évi nettó árbevétele: 526.365.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 459.623.000 Ft volt.
11. A **Kurdi Family Pék Kft.** (a továbbiakban: Kurdi Family) tulajdonosi szerkezete: K.A. - 50 %, K.N.K. - 50 %. A vállalkozás alapvetően sütőipari tevékenységet végez, az értékesítést részben - a forgalom egynegyedében - saját üzemeltetésű boltokban bonyolítja. A vállalkozás vegyes kiskereskedelmi tevékenységet is folytat. (Vj-57/2007/175.) Sütőüzeme a Heves megyei Andornaktályán található. A vállalkozás 40-50 km-es körzetben teríti termékeit, Heves megyében és Borsod megye nyugati részén. Sütőipari közép-vállalkozásként definiálja magát, kiskereskedelmi láncokba nem szállít. 2006. évi nettó árbevétele: 316.706.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 173.675.000 Ft volt.

12. A **Lővér Sütő Zrt.** (a továbbiakban: Lővér Sütő) tulajdonosi szerkezete: Zalaco Zrt. - 99 %, belföldi magánszemély - 1 %. A vállalkozás 1993 elején, átalakulással jött létre az 1953-ban állami vállalatként alapított Sopron és Vidéke Sütő- és Édesipari Vállalat jogutódlásával. A vállalkozás Sopronban, Kapuváron és Lövőn működtet kenyérgyárakat. (Vj-57/2007/151.) A vállalkozás sütő- és édesipari termékeket állít elő. Saját bolthálózával is rendelkezik (Sopron, Kapuvár, Győr). Elsősorban napi friss árut állít elő, de kis mennyiségben tartós csomagolt termékeket is előállít. Vevőköre jelentősebb részét a multinacionális kereskedőláncok teszik ki. Termékeit Szombathelyen, Sárváron, Kőszegen, Szentgotthárdon, Pápán, Csornán, Győrben, Komáromban értékesíti. Bár a vállalkozásnak 99 %-ban tulajdonosa a Zalaco, az árképzésbe nem szól bele, a Lővér Sütő e tekintetben önállóan dönt. (Vj-57/2007/272.) 2006. évi nettó árbevétele: 846.178.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 583.437.000 Ft volt.
13. A **Pannon Sütő Kft.** (a továbbiakban: Pannon Sütő) tulajdonosi szerkezete: VIA-Pék Kft., magánszemélyek. A vállalkozás a Veszprém Megyei Sütőipari Vállalat jogutódja. Várpalotán, Balatonfüreden, Pápán, Tapolcán, Sümegen rendelkezik üzemmel. (Vj-57/2007/159.) A vállalkozás Veszprém, Vas, Zala, Fejér megyében teríti termékeit. (Vj-57/2007/269.) 2006. évi nettó árbevétele: 1.278.024.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 1.173.443.000 Ft volt.
14. A **Szolnoki Sütőipari Zrt.** (a továbbiakban: Szolsüt) tulajdonosi szerkezete: Első Pest Malom Zrt. - 95,7 %, önkormányzatok - 1,1 %, magánszemélyek - 1,73 %, Pékek Egészségéért Alapítvány - 1,2 %. Az 1994-ben létrehozott vállalkozás fő tevékenysége sütőipari termékek előállítása. Ezen belül kenyérfélék, péksütemények, tartós sütőipari termékek, édesipari lisztesáru, friss cukrászipari termékek, nyers leveles tészták, gyorsfagyasztott félkész és késztermékek gyártásával foglalkozik. (Vj-57/2007/154.) A vállalkozás Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megye területén folytatja tevékenységét. Értékesítési közege, vevőpartnerei zöme Jász-Nagykun-Szolnok megye területén található. Tartós sütőipari, édesipari, cukrászipari, gyorsfagyasztott sütőipari termékeket megyén kívüli vevőknek is szállít. 2006. évi nettó árbevétele: 1.282.024.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 1.217.410.000 Ft volt.
15. A **Tatabányai Sütőipari Kft.** (a továbbiakban: Tatabányai Sütő) tulajdonosi szerkezete: Gyermelyi Élelmiszeripari Zrt. - 100 %. A vállalkozás fő tevékenysége kenyér, péksütemény, valamint zsemlemorzsa gyártás. Komárom-Esztergom megyében értékesít. 2006-ban forgalma kb. 40 %-át kiskereskedelmi láncoknak értékesítette. (Vj-57/2007/268.) 2006. évi nettó árbevétele: 759.008.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 742.099.000 Ft volt.
16. Az **Univer Coop Zrt.** (a továbbiakban: Univer Coop) tulajdonosi szerkezete: Univer Szövetkezeti Zrt. - 99,99 %, magánszemélyek - 0,01 %. A vállalkozás fő tevékenysége az élelmiszer jellegű kiskereskedelem, emellett élelmiszer

nagykereskedelemmel, illetve három sütőüzemben sütőipari termékek előállításával is foglalkozik. (Vj-57/2007/141.) Sütőipari értékesítése Pest megye déli részére, Bács-Kiskun-Szolnok megyére, valamint Békés megye északi részére terjed ki. (Vj-57/2007/275.) 2006. évi nettó árbevétele: 10.246.703.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 521.546.000 Ft volt.

17. A **Zalaco Zrt.** (a továbbiakban: Zalaco) tulajdonosi szerkezete: Gróti Pékség Kft. 100 %. A vállalkozás zalaegerszegi üzemében friss, tartós és fagyasztott termékeket gyárt. Értékesítési területe elsődlegesen Zala és Vas megye. (Vj-57/2007/253.) 2006. évi nettó árbevétele: 1.489.887.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 1.349.510.000 Ft volt.
18. A **Zsemle '93 Kft.** (a továbbiakban: Zsemle'93) tulajdonosi szerkezete: N.S. - 60 %, N.V. - 40 %. Az 1992-ben megalakult vállalkozás fő tevékenysége friss pékáru előállítása. Elsősorban Budapesten értékesítenek, emellett a Lidl részére vidékre is szállítanak. 2006. évi nettó árbevétel: 365.976.000 Ft, 2006. évi nettó, sütőipari tevékenységből származó árbevétele: 365.976.000 Ft volt.

III.

A sütőipar főbb jellemzői

19. A hazai sütőipari vállalkozások száma hozzávetőlegesen 1300-ra tehető. A kisvállalkozások száma 950-1000, a középvállalkozásoké 200-250, a nagyvállalkozásoké 30-40 lehet. A kisvállalkozások az országos kapacitás 18-20%-át, a középvállalkozások a 38-40%-át, a nagyvállalkozások szintén 38-40 %-át képviselik. A szövetség tagjai a hazai kapacitás kb. 70%-át képviselik. A szövetség nagyvállalkozói tagozata a szövetségi tagok kapacitásának kb. 27-28%-át képviseli. (Vj-57/2007/25/50.)
20. A sütőipar 2006. évi forgalma a szövetség becslése szerint kb. 95,5-96 milliárd Ft körül alakult. A sütőipari termékek 55-60%-át kiskereskedelmi láncokban, 15-25%-át kiskereskedelmi boltokban, 12-15%-át szaküzletben, 8-10%-át közületek, közintézmények felé értékesítik. (Vj-57/2007/25/50.) Több kiskereskedelmi lánc: a Tesco, a Metro, a Cora és az Auchan saját sütőkapacitással rendelkezik. Az általuk előállított termékek piaci részesedése kb. 15-16% körül alakul.
21. A kiskereskedelmi láncokba való beszállítás feltétele, hogy a vállalkozás megfelelő kapacitással, gépkocsiparkkal, termékválasztékkal rendelkezzen, amivel adott számú boltot el tud látni. Bizonyos termékeket - így a tartós kenyeret - országosan kell szállítani. Megközelítőleg 25-30 olyan vállalkozás van, amelyek képesek ezeknek a feltételeknek megfelelni, így kiskereskedelmi láncokba beszállíthatnak. (Vj-57/2007/124.)
22. A sütőipari termékek tipikusan friss áruk, amelyeket 24 órán belül kell értékesíteni. A meghatározó négy sütőipari termék a fehér kenyér, a félbarna

kenyér, a kifli és a zsemle. Ezek a sütőipari vállalkozások értékesítésének átlagosan legalább 80%-át képviselik. (Vj-57/2007/27.) A kenyér értékesítésében a fehér és a félbarna kenyér 63-67%-át teszi ki, a házi jellegű kenyér értékesítése 18-25%-ot képvisel. A zsemle, a kifli a péksütemény értékesítésének kb. 75-80%-át adja. A kenyér, kifli, zsemle vásárlásakor elsődleges annak ára, bár megjelentek azok a fogyasztók is, akik a magasabb minőséget értékelik.

23. Egyre elterjedtebb azonban a tartós termék, amelynek a hat napon túl eltartható termékek minősülnek. A tartós termékek legnagyobb hazai gyártója a Ceres, de szinte valamennyi eljárás alá vont vállalkozás: így az Alba Kenyér, az Anker, a Baranyasüt, a Delta, a Ferrosüt, a Kanizsa Sütő, a Lővér Sütő, a Norpan, a Szolsüt, a Tatabányai Sütő, az Univer Coop, a Zalaco is előállít ilyen terméket. Megjelentek a fagyasztott termékek is; az eljárás alá vontak közül a Pécsi Sütő, a Szolsüt, a Zalaco gyártja ezeket.
24. A sütőipari áremeléseket nagyban befolyásolja, hogy sikerül-e azokat a kiskereskedelmi láncokkal elfogadtatni. A többi kiskereskedelmi egység (pl. az ÁFÉSZ-ek, de a kisboltok is) igazodnak hozzájuk, ezért alapvető a sütőipar számára, hogy a kiskereskedelmi láncok az áremeléseket befogadják. Lényeges a sütőipari vállalkozások szempontjából, hogy több beszállító is áremelést jelentsen be; volt rá példa, hogy egy kiskereskedelmi lánc azzal utasított el áremelést, hogy kevés beszállítója jelezte az áremelési szándékát. (Vj-57/2007/275.) Az áremelések elfogadása, végrehajtása során a kiskereskedelmi láncok figyelik egymást, egyik sem szeretne elsőként árat emelni. A diszkont láncok próbálják homogenizálni az áremelések mértékét, annak érdekében, hogy országosan egységes áron kínálják termékeiket. (Vj-57/2007/124.) A gyakorlat szerint - mint ahogy az az eljárás alá vont vállalkozásoknál is történt - valamennyi termék (friss, tartós, fagyasztott) árát egyidejűleg emelik, a kiskereskedelmi láncok is így fogadják be az áremeléseket. (Vj-57/2007/270.)
25. Sok vállalkozás árkövető magatartást folytat, a kivárással lehet, hogy piacot is tud szerezni. Az áremelési nyomás a nagyobb vállalkozásokra nehezedik, amelyek átlátható gazdálkodást folytatnak. (Vj-57/2007/27.)
26. A piacot a túlkínálat jellemzi, aminek következtében a sütőipari átadási árak nyomottak. 2004. és 2006. között 5-6%-kal csökkentek az árak, a költségnövekedések ellenére. (Vj-57/2007/27.) 2006-ban országos áremelés következett be; az áremelési folyamatok márciusban indultak, és szeptemberre futottak ki. Az áremelés mértéke átlagosan 8-12% volt. (Vj-57/2007/27.)

IV. A kifogásolt döntések, magatartások

IV.1. Pékmesterek kenyere

27. A szövetség Pékmesterek kenyere néven olyan kenyér-receptúrát alkotott meg, amely speciális összetételű, ún. céllisztből készül, továbbá tartósítószer, adalékanyagot nem tartalmaz. (Vj-57/2007/27.) A szövetség külön színes ábrát készíttetett a termékhez, amelyet levédetett. Szabadalmi eljárást kezdeményezett a szövetség a kovászos búzakenyér szabadalmaztatásával kapcsolatban is, a Szabadalmi Hivatal azonban a szabadalmi eljárást megszüntette, díjfizetési kötelezettség nem teljesítése miatt. A szövetség az eljárást végül azért nem folytatta, mert a szabadalmi költségek magasak voltak, az azonban már 2006-ban látszott, hogy a termék gyártása iránti kereslet csekély. (Vj-57/2007/13.)
28. A szövetség a Pékmesterek kenyere vonatkozásában felhasználási jogot adott a Pan Hungary Kft.-nek, amely a szövetség 100%-os tulajdonában álló vállalkozás. A Pan Hungary Kft. kötött együttműködési megállapodást azokkal a szövetségi tagvállalkozásokkal, amelyek a terméket gyártani kívánták.
29. A szövetség a termékhez költségkalkulációt készített, amely az anyag (célliszt, élesztő, só, víz, csomagoló-tasak), a közvetlen önköltség (sütési energia költség és bérköltség), az általános költség, az áruterítési költség, bekalkulált, 8%-os eredmény és a termék piaci bevezetése költségei alapján 170-175 Ft/kg nettó átadási árat, illetve 234,6-241,5 Ft/kg bruttó fogyasztói árat kalkulált. (Vj-57/2007/40.)
30. A Pékmesterek kenyereből előállított mennyiség a szövetség kalkulációi² szerint 2005-ben az országos kenyérfogyasztás 0,075%-át, 2006-ban 0,023%-át, 2007 első félévében pedig 0,0086%-át tette ki. (Vj-57/2007/13/9.)
31. A Pékmesterek kenyerevel kapcsolatban 2005. augusztus 11-én és 2006. február 23-án elnökségi döntések is születtek. (Vj-57/2007/13.)

A 2005. augusztus 11-i elnökségi döntés

32. A 2005. augusztus 11-i elnökségi ülésen a Pékmesterek kenyerevel kapcsolatban több döntés született a jegyzőkönyv tanúsága szerint, így többek között: (Vj-57/2007/25/3.)
"Azon láncok, melyek pékséggel rendelkeznek, ne forgalmazhassák a Pékmesterek Kenyerét."
"Visszárú ne legyen a Pékmesterek Kenyerénél."

² A szövetség kalkulációja a gyártáshoz szükséges céllisztet készítő malmok célliszt-eladási adatain alapul. Több vállalkozás azonban – bár a céllisztet megvásárolta – ténylegesen nem gyártotta a terméket. Így valószínűsíthető, hogy a szövetség által beadott becslést mennyiségénél ténylegesen valamennyivel kevesebb termék került értékesítésre.

"A Pékmesterek Kenyerét gyártó pékségek és az ahhoz céllisztet előállító malmok, illetve csomagolóanyagot előállító cég meghatározott időszakonként adjanak jelentést a forgalmazott mennyiségi egységekről."

33. A termék árával kapcsolatban elfogadták, amely szerint a nettó átadási ár: 175 Ft/kg, illetve a bruttó fogyasztói ár 230-250 Ft/kg. Javaslatként felmerült nettó átadási árra a 150, illetve a 160 Ft/kg, bruttó fogyasztói árra pedig a 215, illetve 230 Ft/kg is.
34. W.J. szövetségi titkár az árral kapcsolatban a megbeszélésen kifejtette: "A Pékmesterek kenyere árának meghatározásakor országosan egységes ár kialakítása a cél, régióként az ár tekintetében nagy különbségek lehetnek."

A 2006. február 23-i elnökségi döntés

35. A 2006. február 23-i elnökségi ülésen a Pékmesterek kenyérének árát felülvizsgálták. Az ülésről készült jegyzőkönyv szerint az alábbi elnökségi határozat született ezzel kapcsolatban: "A Pékmesterek Kenyere bevezető árat vissza kell állítani, azaz: az átadási ár nem lehet alacsonyabb 140 Ft/kg, illetve 85 Ft/0,5 kg nettó/nettó árnál; és a fogyasztói ár nem haladhatja meg a 199 Ft/kg, illetve 130 Ft/0,5 kg-ot." (Vj-57/2007/13.)

Az együttműködési megállapodás

36. A Pan Hungary Kft.-vel 94 szövetségi tag kötött együttműködési megállapodást. (Vj-57/2007/13.; Vj-57/2007/39.) Volt olyan, az együttműködési megállapodást aláíró tagvállalkozás, amelynek szövetségi tagsági viszonya időközben megszűnt. Bár az együttműködési megállapodás kifejezett megszüntetésre nem került velük, a kilépett vállalkozások vagy egyáltalán nem kezdték meg a termék gyártását, vagy még a szövetségből való kilépésük előtt felhagytak a termeléssel. (Vj-57/2007/293.)
37. A vizsgálat által megkeresett, nagyobb mennyiségű Pékmesterek kenyérének előállító vállalkozások egy része saját költségkalkuláció nélkül az együttműködési megállapodásban rögzítetteket alkalmazta (Sebestyén Kft., Kop-cipó-Ka Kft. (Vj- 57/2007/202., Vj-57/2007/198.)

Voltak vállalkozások, amelyek kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy az alkalmazott árakban figyelembe vették az együttműködési megállapodásban rögzített árakat (Ceres, Pannon Sütő, Tatabányai Sütő - Vj-57/2007/168.; Vj-57/2007/159.; Vj-57/2007/165.)

Több vállalkozás (Európa Pék, Lóvér Sütő, Norpan, Beretka és Társai Kft., Makó Pékség, Kalmár Sütőipari Vállalkozás, Szabó Kern Kft., Kalória Kft., Csányi Pékség Kft., Király Pék és Társa Bt., Jász-Sütőház Kft., Karamell Zrt.) arról nyilatkozott, hogy az együttműködési megállapodásban foglaltakat nem vette figyelembe, és alacsonyabb áron forgalmazta a terméket, vagy egyedi

költségekalkulációt végzett a termékre, amely egyébként egybeesett az együttműködési megállapodásban is rögzítettel. (Vj-57/2007/ 185.; Vj-57/2007/189., Vj-57/2007/195.; Vj-57/2007/196., Vj-57/2007/197., Vj-57/2007/199., Vj-57/2007/200.; Vj-57/2007/258.; Vj-57/2007/152.)

38. A Pan Hungary Kft. (az együttműködési megállapodás szerint: Jogosult) és a vállalkozások (az együttműködési megállapodás szerint: Gyártó) között létrejött együttműködési megállapodás főbb elemei a következők: (Vj-57/2007/13.; Vj-57/2007/39.)

Az együttműködési megállapodás "1. A megállapodás tárgya" fejezetének főbb rendelkezései:

"A felek a jelen szerződést azzal a céllal kötik meg, hogy a Gyártó a "Pékmesterek kenyere" elnevezésű szerzői jogvédelem alatt lévő búzakenyér gyártására jogot szerezzen." (1.2. pont)

"A jelen szerződés értelmében a Gyártó az általa megvásárolt alapanyagból az előírt technológia alkalmazásával elkészített sütőipari termékeket az 1. számú mellékletben pontosan meghatározott területen és forgalmazási helyeken értékesíti. Amennyiben a Gyártó más területen is forgalmaz a mellékletben foglaltakon kívül, erről a tényről a Jogosultat haladéktalanul írásban értesíteni köteles. A forgalmazási hely megszűnését ugyancsak köteles a Gyártó a Jogosulttal közölni." (1.3. pont)

Az együttműködési megállapodás "2. Felek jogai és kötelezettségei" című fejezete főbb rendelkezései:

"Gyártó kötelezettséget vállal arra, hogy a terméket a jelen szerződés elválaszthatatlan részét képező mellékletben foglalt technológiának megfelelően gyártja. Gyártó feltétlen kötelezettséget vállal arra, hogy csak és kizáróan a mellékletben meghatározott technológiát, valamint az ott felsorolt alapanyagokat használja a gyártás során." (2.1. pont)

"A Gyártó a termék előállításához szükséges célliszt felhasználásával készített sütőipari terméket kizárólag a gyártmánylap szerinti csomagolóanyaggal forgalmazhatja. A forgalmazásba másik pékséget csak a jogosult engedélyével vonhat be. Az általa megvásárolt céllisztet és csomagolóanyagot harmadik személy felé nem értékesítheti. Kötelezettséget vállal arra, hogy a sütőipari terméket kizárólag a gyártmánylap előírásainak megfelelően gyártja. Minőségromlás esetén teljes kártérítéssel tartozik a Jogosult irányában." (2.2. pont)

"Gyártó tudomásul veszi, hogy a Pan Hungary Kft. az általa megjelölt szerv vagy személy útján a "Pékmesterek kenyere" előállítására vonatkozóan minőségvizsgálatot tarthat." (2.3. pont)

Az együttműködési megállapodás "3. Értékesítési ár" című fejezetének főbb rendelkezései:

"Fogyasztói ár: Nem haladhatja meg a 250 Ft/kg, 160 Ft/0,5 kg fogyasztói árat, illetve nem lehet alacsonyabb a 230 Ft/kg, 150 Ft/0,5 kg fogyasztói árnál. A bevezetési időszakban nem haladhatja meg a 199 Ft/kg, 130 Ft/0,5 kg fogyasztói

árat, illetve nem lehet alacsonyabb a 189 Ft/kg, 125 Ft/0,5 kg fogyasztói árnál." (3.1. pont)

"Átadási ár: Nem haladhatja meg a 175 Ft/kg, 115 Ft/0,5 kg nettó/nettó fogyasztói árat, illetve nem lehet alacsonyabb a 140 Ft/kg, 85 Ft/0,5 kg nettó/nettó bevezető árnál. A bevezetési időszak 2005.09.15-től 2005. 11.15-ig tart." (3.2. pont)

"A Jogosult a termék forgalmazási tapasztalatait folyamatosan értékeli és elemzi, amelynek eredményeként a fogyasztói, illetve átadási ár vonatkozásában a szerződés módosítását kezdeményezheti. Az értékesítési tapasztalatok ismeretében a módosítást a gyártó is kezdeményezheti." (3.3.)

"A Gyártó csak olyan kereskedelmi szerződést köthet, amelyben a visszaruzás kizárt, akciózás kizárt a bevezető időszakon kívül." (3.4. pont)

"A Gyártó a jelen szerződés szerint előállított terméket nem értékesítheti olyan kereskedelmi cég részére, amelyik saját sütőüzemmel rendelkezik." (3.5. pont)

Az együttműködési megállapodás "4. A megállapodás hatálya, módosítása, megszüntetése" című fejezete szerint a szerződés határozatlan időre jön létre. A szerződés 30 napos felmondási idővel, illetve a másik fél súlyos szerződésszegése esetén azonnali hatállyal szüntethető meg."

A szövetség álláspontja

39. *I.B.*, a szövetség elnöke ügyfélkénti meghallgatásán arra a kérdésre, hogy mi indokolta a Pékmesterek kenyere árának meghatározását, elmondta: "A cél az adalékanyag-mentes termék gyártása volt. Franchise-rendszerben működött volna, az elején gyártották a kollégák, aztán nem. Belépési díj nem volt. Aki akart, az csatlakozhatott. Láncról nem tudok, hogy akart volna csatlakozni. [A termék] esztétikailag nem vált be a fogyasztónál, mert kisebb méretű. Az ár szerintünk ajánlott volt. Mi a csomagolóanyagra és céllisztre tudunk árat. De eltérő [vállalkozásonként] az energia, a munkabér, az általános költség (posta, telefon), a bankköltség, a visszatérítés a partnertől, a szállítási költség, illetve a vállalkozás piacának fogadtatása. Ezek nagy átlagok voltak. Általánosságban mindenkinél eltérő az ár kenyérben. A bevezetésnél szabott árnál az egyediség volt a lényeg, az, hogy kovászos, más a technológia. A visszaruzás azt jelenti, ha ott marad a termék a boltosnál, az visszaküldi, és azt élelmiszerbiztonsági okból meg kell semmisíteni, csak állati élelmezésre lehet használni, más autókban is kell szállítani. A visszaruzás kizárása a kollégák érdekét szolgálta, ezt is ajánlottuk a kollégáknak. Az akciózást azért zártuk ki, mert úgy gondoltuk, olyan szintű a termék minősége, hogy nem kell akciózni." (Vj-57/2007/26.) Arra a vizsgálói felvetésre, hogy az együttműködési megállapodásban nem ajánlott árak vannak feltüntetve, elmondta: "Lehet, de úgysem tudtuk volna számon kérni, hiába írtunk le bármit."
40. *W.J.*, a szövetség titkára tanúkénti meghallgatásán elmondta: "Felmerült a vásárlók részéről, hogy legyen adalékanyagmentes termék. Én, mint a szövetség alkalmazottja dolgoztam ki a receptúrát, a technológiát, a céllisztet (speciális minőségű, külön gyártatott), a csomagolóanyagot is megterveztettük. A Pékmesterek kenyérét levédettük. A Pan Hungary Kft. egyszemélyes kft.-nk, ő

szerződött. A Pékmesterek kenyere a szövetség terméke volt, így annak az árát is meghatározhattuk. Csak azok voltak jogosultak hozzáférni a liszthez és a csomagolóanyaghoz, akikkel szerződünk. Limitárat határoztunk meg, -tól, -ig, az elnökség határozta ezt meg. A szerződő felek a Pan Hungary-nek tartoztak beszámolási kötelezettséggel arról, hogy mennyit értékesítettek. Nem vizsgáltuk, hogy alámentek-e az árak, szerintem senki nem ment alá. Először nagy volt a felfutása, de most már csak egy két-gyártó van. Sokkal drágább volt, mint az átlagos kenyér, a bevezetésekor következett be árzuhanás a fehér és a félbarna kenyérmél. Volt olyan gyártásra bejelentkezett, aki végül nem is gyártott." (Vj-57/2007/27.) Arra a kérdésre, hogy miért volt szükség a -tól -ig árrhatárra, elmondta: "Mert a régiókban eltérőek az árak, így biztosítottuk a mozgásteret. A fogyasztói ármeghatározás korlátozásával az akciózást akartuk kivédeni, a minőséget akartuk védeni, annak rovására lehetett volna akciózni. Ha a kedvezményt biztosítottuk volna, lejárták volna a kereskedők. Célunk az volt, hogy klasszikus technológiájú kenyér legyen. Azokat az üzemeket, amik technológiailag nem tudták gyártani, vissza kellett utasítani." Arra a kérdésre, hogy milyen költségelemekben volt mozgásteret az áralakításkor a vállalkozásnak, elmondta: "A munkaerőnél, a víznél, az élesztőnél, a sónál az anyagköltségben, több időt kellett rá fordítani az előállításnál, ezért bérigényesebb, plusz az általános költségek, a takarítás, fűtés, világítás, szállítási költség (milyen járművel, milyen távolságra, városban, egyszer-kétszer-háromszor terít), könyvelés....A limitár általános kalkulációra készült, ami tudomásul vette, hogy kisebb eltérések lehetnek. Az árszint régióként eltért egymástól, a -tól-ig-ben maradva."

41. A szövetség írásbeli beadványában tagadta, hogy W.J. tanúvallomásának megfelelően a tagok a Pékmesterek kenyere értékesítési áráról, forgalmi adatáról tájékoztatták volna a szövetséget. (Vj-5762007/13.)

IV. 2. A 2005. november 25-i bejegyzés

42. A szövetség internetes oldalán (www.pekszovetseg.hu) a következő, 2005. november 25-i keltezésű bejegyzés olvasható: (Vj-57/2007/340.) "A sajtó visszatérő kérdése a kenyér ára. Az alábbi kis összeállítással segítünk mindenkinek, akit megkérdeznek (hivatásosak és nem hivatásosak egyaránt), hogy válaszolni tudjon. Ha mindenkinek ugyanazt tudja mondani és ugyanazon adatokra hivatkozik, talán előbbre jutunk."
43. A "Beszéljünk a mindennapi kenyerről" című, ehhez kapcsolódó anyag előbb százalékos mértékben bemutatja a fehér kenyér átlagos költségszerkezetét. Ezt követően a következők szerepelnek: "Ezeknek a szakmától függetlenül megjelenő költségeknek az árakban kell megtérülniük, ha nem, veszteségessé válnak az üzemek. A szakma két éve nem tudta már érvényesíteni a növekvő előállítási költségeket, tartalékai kimerültek. Az elmúlt két évben többször megkísérelt áremelések sem realizálódtak a kereskedelem ellenállása miatt. A fehér kenyér mai reális gyártási és forgalmazási költsége átlagosan 138-142 Ft/kg. Ennek alapján - figyelembe véve az ÁFA-t és a kereskedelem árrését - a reális fogyasztói árak 210-220 Ft/kg-nak kellene lennie. Ahhoz, hogy a

fogyasztókat minden nap friss és jó minőségű kenyérral lehessen ellátni tartósan, indokolt és szükséges a reális piaci árak érvényesülése a termékeknél is."

44. Az anyagnak a szövetségi honlapra való feltételéről formális szövetségi döntés nem született. (Vj-57/2007/13.) Az anyagot a szövetség az internetes megjelenésen kívül más formában nem kommunikálta tagjai felé. (Vj-57/2007/293.)
45. A megkérdezett vállalkozások az anyagot nem ismerték, illetve valamennyien hangsúlyozták: az áremelésekről nem a szövetség esetleges javaslatai, hanem a piaci viszonyok alapján döntenek. Az anyagban szereplő átadási ár jellemzően csak 2007-re érvényesült a piacon. (Vj-57/2007/270.; Vj-57/2007/272.; Vj-57/2007/347.)

IV.3. A 2006. március 23-i Heves-Nógrád megyei régiós ülés

46. A Heves-Nógrád megyei régió 2006. március 23-i üléséről készült kézzel írott jegyzőkönyv szerint a megbeszélésen az alábbiak hangzottak el: (Vj-57/2007/25/113.) A megbeszélés megnyitása után W.J. előadást tartott.
47. A jegyzőkönyv 1. pontja szerint "beszámolójában" K.L., a Heves-Nógrád régió régiós elnöke egyebek mellett a következőket mondta: "...Feladatok: 2006 évi Kenyér Világnapja áremelés: mindenki a maga területén kis lépésekben".
48. A megbeszélésen részt vett I.B. szövetségi elnök, K.A. alelnök és W.J. szövetségi titkár is. A megbeszélésen a jelenléti ív tanúsága szerint 15 vállalkozás képviselője vett részt, illetve az elnök és az alelnök szintén egy-egy vállalkozás képviselői is. (Vj-57/2007/25/87.)

A meghallgatások

49. I.B. szövetségi elnök ügyfélkénti meghallgatásán az ülésről nem tudott érdemben nyilatkozni. (Vj-57/2007/26.)
50. W.J. szövetségi titkár tanúkénti meghallgatásán elmondta: "Ez az áremelés nem volt téma, nem K.L. vetette fel, ez egy tag felvetése lett volna. Nem értem, miért itt szerepel a feladatoknál, előtte a Kenyér Világnapjáról van szó. Azért nem K. L-től származhatott, mert az ákról nem esik szó, meg van tiltva, hogy az ár téma legyen a szövetségi rendezvényeken. Én a régiós üléseken csak az érdekvédelmi munkáról tartottam előadást, a költségszerkezetről nem." (Vj-57/2007/27.)
51. K.A. alelnök a megbeszélésen elhangzottakra nem emlékezett. (Vj-57/2007/120.)
52. K.L. 2004-től a Heves-Nógrád megyei régió elnöke. Saját sütőipari vállalkozást nem működtet. (Vj-57/2007/119.) Tanúkénti meghallgatásán a régiós ülés jegyzőkönyvével kapcsolatban elmondta: "W.J. szakmai dolgokról beszélt, arról, mi várható az évben, hány pékség zár be. Elmondta, a kenyér árában hány

százalékot tesznek ki az egyes költségelemek. Nem emlékszem, hogy a nettó átadási árakat ismertette volna, mert ez engem egyébként sem érintene. A pékek nagy részének az árszámítás azt jelenti, hogy a versenytársai árát figyeli. Ezért is feladata W.J-nek, hogy a költségszámításra mindenkinek felhívja a figyelmét." A jegyzőkönyvben a neve mellett szereplő bejegyzésekről elmondta: "Kérdés volt a tagok részéről, hogy mikor lehet érvényesíteni az alapanyagemelést, erre azt mondtam, hogy egy korábbi versenyhivatali vizsgálat miatt sem lehet központi áremelés, ezt minden vállalkozásnak magának kell megoldani. Nem értem, miért szerepel ott a "feladatok", nem én készítettem a jegyzőkönyvet. A feladat nem az áremelés volt, hanem a Kenyér Világnapja rendezvény lebonyolítása. Nem volt a megbeszélésen jegyzőkönyv írva, hitelesítve, nem tudom, a jegyzőkönyvet ki készítette, ez szerintem nem ott született, pontatlan...Én nem róttam ki a résztvevőkre, hogy árát kell emelni." Arra a kérdésre, miszerint szó volt-e a megbeszélésen a szövetség részéről, hogy milyen átadási árak lennének indokoltak, elmondta: "ilyen nem hangzott el, az árak egyébként is szórtak". Arra a kérdésre, miszerint felvetette-e a szövetség, hogy árát kellene emelni, elmondta: "A pékek kérdezték, hogyan lehetne árát emelni. Konkrét panaszok hangzottak el, hogy nem tudnak árát emelni. Én fejtettem ki, hogy a szövetség az áremelésbe nem kapcsolódhat be, mindenki maga tudja azt érvényesíteni." Tagadta, hogy az ülésen részt vevők elmondták volna, milyen átadási áron dolgoznak. Ennek oka véleménye szerint az, hogy a vállalkozások tudják, aláígérnének áraiknak.

53. *D.L.* tanúkenti meghallgatásán érdemben nem tudott nyilatkozni a régiós ülésen történekről. (Vj-57/2007/262.)

54. *S.M.* tanúkenti meghallgatásán a *K.L.* által elmondottakra nem emlékezett. Előadása szerint sütőipari áremelési kérdésekről soha nincs szó a szövetségi üléseken. (Vj-57/2007/283.)

IV. 4. A 2006. március 24-i Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei régiós megbeszélés

55. A 2006. március 24-i Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei régió tokaji megbeszélésén a kézzel írott jegyzőkönyv szerint a következők hangzottak el: (Vj-57/2007/25/85.)

I.B. elnök beszámolójában egyebek mellett említést tett a következőkről: "közös fellépés a multinacionális cégekkel szemben"; "áremelés - központi egyöntetű emelés nem lehetséges";

K.A. alelnök egyebek mellett elmondta:

"kormányzati megkeresés - ár témák minden szinten visszapattantak lehetőség: = MFB kedv. hitel szakbolthálózat létesítésére = vállalk. akik azonos területen dolgoznak kommunikáljanak napi szinten"

K.Z. régiós elnök a hozzászólások között elmondta:

"egymással való kommunikáció lényeges és meghatározó az árak, visszáru kérdéseiben"

56. A megbeszélésen W.J. szakmai titkár is jelen volt és előadást tartott. A megbeszélésen a jelenléti ív tanúsága szerint 18 vállalkozás vett részt. (Vj-57/2007/25/87.)

A meghallgatások

57. *I.B.*, a szövetség elnöke ügyfélkénti meghallgatásán a *K.Z.* által elmondottakra (egymással való kommunikáció lényeges és meghatározó az árak és a visszáru kérdésében) előadta: "Nem emlékszem. Lehet, hogy valaki felvetette a tagok közül, hogy áremelés kellene, és én erre azt reagáltam, hogy erről nem lehet beszélni." (Vj-57/2007/26.)
58. *W.J.* szövetségi titkár tanúkénti meghallgatásán előadta: a *K.Z.* által elmondottak nem az árakra, hanem az akkor létrehozni kívánt klaszterekre vonatkoznak. (Vj-57/2007/27.)
59. *K.A.* alelnök ügyfélkénti meghallgatásán a *K.Z.* által elmondottakra nem emlékezett. Előadása szerint ő személy szerint mindig kifejezetten felhívta a tagok figyelmét arra, hogy áremelésről nem lehet beszélni. (Vj-57/2007/120.) Arra a kérdésre, hogy mire vonatkozott *W.J.*-nek az ülésen tartott előadása, elmondta: "Nem tudom miről volt szó. Költségszámításról csak a százalékok erejéig volt szó, mert a vállalkozók nagy része teljesen képzetlen ember. Nettó átadási árakról soha nem beszélt." Arra a kérdésre, hogy mire vonatkozott az általa az ülésen elmondott megjegyzés ("vállalkozások, akik azonos területen dolgoznak, kommunikáljanak egymással napi szinten"), elmondta: "Az ártémák visszapattantak azt jelenti, hogy a minisztériumoknál jeleztük, hogy a láncok a beszerzési árak alatt értékesítenek. A vállalkozások jobban féltik a piacaikat attól, hogy elmondják egymásnak az átadási áraikat. Az ülésen elmondtam, hogy egyetlen továbblépési lehetőségünk a szakbolt, ehhez kapcsolódott az MFB-re vonatkozó megjegyzés. Az egymással való kommunikáció szakmai együttműködésre vonatkozott, pl., hol lehet olcsóbban beszerezni."
60. *K.Z.* tanúkénti meghallgatásán a régiós ülésén *K.A.* szövetségi alelnök által elmondottakról ("vállalkozások kommunikáljanak egymással napi szinten") nem tudott nyilatkozni. "Ártéma biztosan nem került szóba. Ennek oka a korábbi versenyhivatali eljárás, amiben a Nyírség-Hasso Kft. is eljárás alá lett vonva." (Vj-57/2007/121.) A megbeszélésen általa elmondottakról ("egymás közötti kommunikáció ár kérdésében") előadta: "Ilyet nem mondtam, szerintem nem valós, ami a jegyzőkönyvben szerepel. Olyat mondhattam, hogy jó, ha a pékek egymással beszélnek, de nem a versenytörvényt sértően, árakról. Azt mondhattam, hogy ne vegyék vissza a visszárut, mert az ÁNTSZ csak külön raktárban engedi azokat tárolni." A megbeszélésen *W.J.* által tartott előadásra nem emlékezett. "Előttem biztos, hogy nem beszélt *W.J.* a konkrét átadási árakról, mert akkor én kijöttem volna a megbeszélésekről a korábbi versenyfelügyeleti eljárás miatt."

61. *R.L.* a régiós ülésről tanúkenti meghallgatásán elmondta: (Vj-57/2007/263.) "A megbeszélésen tagtoborzás volt, én a tagtoborzás miatt mentem, mert akkor nem volt a vállalkozás szövetségi tag. Ekkor fontolgattuk a szövetségbe való ismételt belépésünket a közös beszerzés miatt is. A megbeszélésen elhangzott, hogy a kedvezőbb árú alapanyag beszerzés terén együtt tudnánk működni a szövetség keretében. Működési területünkön nagyon sok kis pékség van. A közös beszerzés érdekében én is javasoltam a velük való kommunikációt...Nem emlékszem arra, hogy a *K.A.* által elmondottak (kommunikáció fontossága) az átadási árakra vonatkoztak volna. A megbeszélésen a szövetség nem beszélt arról, hogy árat kellene emelni, átadási árakat sem említett. Költségelemzést minden vállalkozás maga készít." Előadása szerint egyik, a megbeszélésen jelenlévő vállalkozás sincs jelen értékesítési körzetében. A vállalkozása az ülést követően 2006. szeptemberében emelt árat.
62. *L.T.* a régiós ülésről tanúkenti meghallgatásán elmondta: (Vj-57/2007/264.) Nem emlékszik a *K.A.* által elmondottakra (kommunikáció szükségessége). Elmondta, hogy ákról, áremelésekről soha nem esik szó a szövetségi megbeszéléseken, a vállalkozások sem beszélnek erről. A vállalkozása 2006 májusában emelt árat.

IV.4. A 2006. június 29-i nagyvállalkozói tagozati ülés

63. 2006. június 29-én a szövetség nagyvállalkozói tagozatának ülésére került sor a szövetség székhelyén. A tervezett napirendi pontok között a Kanizsa Pékség részére megküldött meghívó szerint a következők szerepeltek: (Vj-57/2007/72.)

A kormányprogram hatása a sütőipari termékek költségszerkezetére (előadó: *W.J.*)

A szabadpiaci kereskedelemről történő gázbeszerzés lehetőségei beszámoló a 2006. június 21-i Gazdasági Bizottsági ülésről (előadó: *I.B.*, elnök)

64. A tagozati ülésről jegyzőkönyv, jelenléti ív nem áll rendelkezésre. (Vj-57/2007/14.)
65. *W.J.* jegyzetfüzetében 2006. június 29-énél a következők olvashatóak, az egyes nevek mögött az eljáró versenytanács zárójelben tüntette fel a képviselt vállalkozás nevét:

"2006. 06. 29. Tagozati ülés

1. Fogy áremelés
2. Átadási ár után emel

Kó. L. [Tatabányai Sütőipari Kft.]: Plusz elfogadja az áremelést ha a többiek is lépnek

K.M. [Ceres] Tesco saját termékei árát megemeli
15 % Auchan

Utána fogad külsősöktől áremelést

zsemle-Auchan 9 Ft
jelenleg
R.V. [Pannon Sütő Kft.]: Lidl VII.3-tól fogyár-VII.10-én
Áremelés
Penny emel 15 %-15 % 169 Ft áremelés
Plusz is lép
K.A. [Karamell Ingatlan Zrt.]: nem említették az áremelés közeli tényét
R.J. [ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt.]: közbeszerzés hogyan fog alakulni
Delta saját árpolitikájukhoz ragaszkodnak - emelni akarnak,
Júliustól indul az akció 130-140 Ft-ot céloztak
meg. Változó áremelési szintek vannak
Ne foglalkozzunk a fogyasztói áremeléssel, hanem mi
mennyiért adjuk
B.R. [Szolnoki Sütőipari Zrt.]: piac szerzést befagyasztani!
S.J. [Európa Pék Kft.]: VII. 3-5 között 5 lánc mit lép várjuk meg!
CBA nem akar árat emelni ő fogja vissza
K.A. [Kurdi Family Pék Kft.]: Hívni
I. lépcső Provera: 12-15 % 159-169 emelt
H.T. [Ferrosüt Kft.] II. lépcső 169-174 139
Match
Profi: 3 -hoz köti az emelést
Spar fogyár 17-17 Ft/db
fogyár 199 Ft
M. [Ceres Zrt.]:
10 % búza felvásárlásiár növ. várható
Penny-Lidl is emel
Zsemle 90 K. [Karamell Ingatlan Zrt.]: 3 %
emel 10 % emel
15 % Multi bejelentés
Keszthely 10 %-ot emel
15 % Poluscoop is emelt
Multi-15 %
Sátoralja: 10 % emelést jelentett be
.... Kedvezmények visszavonása történt
Penny: 20 % emelés bejelenti
.... 10-15 %
Zalaco: 20 % emelést visszaigazolták
Pécsi S 12-20% bejelentették Tesco 27% (fagyasztott)
Kanizsa 20 % -os bejelentést részben már visszaigazolták!
Somogy-Baranya 15-20 %-ot bejelentette
Győr [Ceres Zrt.] április -májusban emelt árat
tartós árat is emeltek
Multikhoz újra benyújtották
Augusztusban újra emelnek
Sopron [Lóvér Sütő Zrt.] 15%-os emelést benyújtották
15 % helyi üzleteknek
R. V. [Pannon Sütő Kft.] 15 %-ot beadták, részleges eredmények is vannak

H.T. [Ferrosüt Kft.] 10-15 %-ot beadták Plus kivételével
 R.J. [ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt.] beadták emelési szándékot
 N.I. [BÁCSKA Kft.]: beadták az emelést 15 %
 kicsiknél jövő héten kezdődik
 Kó.L. [Tatabányai Sütőipari Kft.] átlag 15 % (10-30 %)
 kicsiknél is emelni kell 11-12 kifli
 T.P. [Univer Coop Zrt.] beadták 15 % átlag 138-140
 Ft/kg

....
 Alapár
 (nettó ár) fehér k: 145 130
 félbarna: Nettó - nettó
 zsemle: 13 12 ár
 kifli: 14 12

A meghallgatások és ügyfélnyilatkozatok

66. W.J., a szövetség titkára a jegyzetfüzetében szereplő információkkal kapcsolatban, azok bejegyzésének sorrendjében, tanúként a következőket mondta: (Vj-57/2007/27.)

"Volt aznap tagozati ülés, de ezt ülés után szedtem össze, meg telefonon. Kó.L. a Tatabányai Sütő ügyvezetője volt ("Plus elfogadja az áremelést, ha a többiek is lépnek").

A fogyasztói áremelést, átadási árat magamnak írtam, hogy ezt kérdezzem meg.

K.M. (Győri Sütő), "15 % Tesco, Auchan a saját termékeinek az árát megemeli, utána fogad külsősöktől áremelést, jelenlegi zsemle Auchan 9 Ft".

R.V. (Veszprémi Sütő) azt mondja, hogy a Lidl július 3-tól emeli a fogyasztói árat, és a Penny és a Plus azt ígéri, hogy ha a Lidl emel, akkor ők is.

K.A. (Kalocsai Sütő) még nem tud arról, hogy visszajelezték volna a vevők az áremelésük befogadásáról.

R.J. a Székesfehérvári Sütőt képviselte.

Delta - nem tudom, egy külföldi személy, de tolmácsa van - "saját árpolitikájához ragaszkodik, emelni akarnak júliustól, júliustól indul az akció, 130-140 Ft-ot céloztak meg", a "változó áremelési szintek" vannak azt jelenti, hogy termékenként eltérőek a mértékek. "Ne foglalkozunk a fogyasztói áremeléssel, hanem mi mennyiért adjuk".

B.R. (Szolsüt): "piacszerzést befagyasztani". Ez azt jelenti, hogy rend legyen, nem szabad piacszerzéssel foglalkozni, mert a fekete gazdasággal aláígnének az árak.

S.J. (Európa-Pék): azt mondta, hogy nem tud lépni, mert attól függ, a láncok mit lépnek. A "mit lép várjuk meg" azt jelenti, hogy a nyilatkozatnál várjuk meg a fogadtatást, mértékben és időpontban.

K.A. (Andornaktálya) nem mondott semmit.

H.T. (Ferrosüt) elmondja, hogy milyen információt kapott, hogy két lépcsőben foglalkozik majd a Provera az áremeléssel. "A Profi három lánchoz köti az emelést, hogy tárgyaljon". Aztán a Spar fogyasztói árai következnek.

K.M. újra: "10%-os búzafelvásárlási ár várható", "Penny-Lidl is emel".

A Zsemle 99-egy cég, nem nagyvállalkozó: 20 %-ot kezdeményez a Lidl-nél.

K. újra: majd emelést fognak ők is bejelenteni. 3%, 10%, 5%-os bejelentés, különböző relációkban.

Egy készthelyi cég: 10-15%-ot szándékozik emelni. A Pluscoop egy partnere lehet. A vállalkozások mindig a saját körzetében lévő vállalkozásokkal vannak kapcsolatban.

Sátoraljaújhelyről nem tudom, ki volt ott, 10% emelést jelentett be.

Zalaco: 20% emelést visszaigazolták. Nem tudom, ki volt tőlük ott.

Pécsi Sütő: 12-20% , a fagyasztottra pedig a Tesco-nak 27%-ot.

Kanizsa: 20%-os bejelentést részben már visszaigazolták. Van, ahol a Coop, van, ahol a Spar, Profi erősebb.

A Baranyasüt 15-20%-ot bejelentett.

Győr újra: tartós árakat is emeltek, multikban újra benyújtották, augusztusban újra emelni akarnak.

Sopron: benyújtották az emelést, 15%, lehet, hogy ez a láncokra vonatkozik, de ebből nem sok lehet Sopronban, 15% helyi vállalkozóknak.

R.V. (Veszprémi Sütő) "részleges eredmények is vannak".

H.T. ismét, R. J. ismét, N.I. (Baja) beadták az emelést a láncoknál, kicsiknél jövő héten fogják.

Kó. L. ismét, átlag 15%, kicsiknél is emelni kell. A 11-12 kifli, 138-140 Ft/kg-ot nem tudom, ki mondta, hogy milyen ára van a körzetben.

T.P. (Kecskemét) beadták az emelést, 15% átlag, augusztusban már léptek.

A vállalkozások szinte mindegyike kapcsolatban áll láncokkal, de nem mindegyikkel, hanem a körzetében.

A végén az alapár (nettó ár) nem személyfüggő, hanem körülbelül ezek hangzottak el, a kiflinél mozgások vannak. Ezek nettó átadási árak voltak, nem nettó-nettó."

67. Arra a vizsgálói kérdésre, miszerint tekintettel arra, hogy a bejegyzésében ismétlődnek a nevek, fenntartja-e, hogy az információkat az ülés után gyűjtötte, elmondta: "Igen. Nem tudom, miről volt szó a tagozati ülésen. Nem veszek folyamatosan részt ezeken, csak néha."

68. A szövetség 2007. július 16-i beadványában a következő, W.J. jegyzetfüzetében a 2006. június 29-i tagozati megbeszélés kapcsán megjelölt vállalkozásokat nevesítette, a W.J. tanúvallomásában elhangzottakkal összefüggésben: (Vj-57/2007/12.)

- Alba Kenyér Sütőipari Rt.
- Bácska Sütő- és Édesipari Kft.
- Univer Coop Zrt.
- Zsemle 93 Kft.
- Anker Hungária Kft.
- Norpan Sütőipari Kft.
- Kanizsa Pékség Zrt.
- Lővér Sütő Zrt.
- Delta Pékség Kft.
- Zalaco Sütőipari Zrt.
- Pécsi Sütőipari Zrt.
- Baranyasüt Zrt.

69. Gy.A., a Zsemle '93 ügyvezetője a 2006. június 29-i tagozati ülésről ügyfélkénti meghallgatásán a következőket mondta: (Vj-57/2007/188.) "Nem jegyzeteltem, mert engem nem érintettek az ott elhangzottak. Szó volt arról, hogy a láncoknál hogyan lehetne áremelést elérni. Az volt a téma, hogy ha el tudjuk érni a láncoknál az áremelést, akkor a többi beszállítónál is árat lehet emelni. Ez a szövetségnél a nagyvállalkozói tagozatban mindig téma. Konkrétan nem tudom, mikor volt erről szó, én nem nagyon járok ilyen megbeszélésre....Meghívót kaptam írásban.

Elmentem a megbeszélésre, bár nem láttam értelmét. A Tesco, Auchan, Cora saját sütődével rendelkeznek, ott nem lehet áremelést elérni emiatt, oda csak 1-2 különleges terméket szállítanak be, ezért a téma az volt, hogy a többi láncnál - Plus, Penny, Spar, CBA - áremelést érjünk el. A megbeszélésen nem volt megállapodás, csak egy óhaj, hogy ha a láncok emelnek, a pékek is emelhetnek.....A W.J. jegyzetében szereplő láncok azért kerültek szóba, mert első lépésként ott kellene fogyasztói árat emelni, majd annak következtében sikerülhet az átadási ár növelése. Ezzel nem értettem egyet. Július közepén a Plus és a Penny fogyasztói árat emelt emlékeim szerint, de a pékek beszállítói árat csak augusztus végén emelte a Plus...

Emlékeim szerint a megbeszélés úgy kezdődött, ahogy a jegyzetben le van írva. Az első részben arról volt szó, hogy hogyan lehetne árat emelni a láncoknál. Ilyen témák máskor is voltak már. Az elhangzott átadási árakkal kapcsolatban elmondom, hogy sokszor nem feleltek meg a valóságnak. Az elhangzott árakat egymás ellen kijátszanák a vállalkozások, egymásnak aláígérnének. Utána volt arról szó, hogy ki mikor és mennyit emel. Ezt nem tudom, ki kérdezte meg. Aztán W.J. önköltségszámítása hangzott el. Emlékeim szerint a jegyzet végén elhangzott alapárat a négy termékre W.J. mondta, szerintem kötözködtem is vele. A sütőipari vállalkozások helyzete nem csak a négy terméktől függ, mert számos más termék átadási ára számít az eredményességnél. Emellett én pl. minden vevőnél eltérő árakat alkalmazok. Szó volt a megbeszélésen a kormányzat tervezett intézkedéseiről."

Arra a kérdésre, hogy mi volt a reakció a B.R. által elmondottakra (piacszerzést befagyasztani), elmondta: "Nem emlékszem erre konkrétan, nem tudom, mi volt a fogadtatása. Elméletileg úgy lehet a piacszerzést befagyasztani, ha mögötte ármegállapodás áll....Az előállítási ár általában vállalkozásonként eltérhet attól függően, hogy milyen egy vállalkozás kapacitáshasználtsága, az, hogy bérleményről, vagy tulajdonról van szó, az alkalmazott technológia, vagy a gépkocsipark eltérő összetétele. Emiatt azt gondolom, hogy nem lehet elvi számítások alapján közös árakat kikalkulálni."

Arra a kérdésre, hogy a megbeszélésen a péksütemények áráról is szó volt-e, elmondta: "Nem, a szövetségben mindig csak a négy alaptermék ára került szóba, mert a vállalkozások árbevételeinek legalább 80 %-a ezekből adódik."

Arra a kérdésre, hogy kik voltak jelen a megbeszélésen elmondta: "W.J. biztosan, I.B. is, azt hiszem, arra emlékszem, hogy nem ő vezette a megbeszélést. Lehet, hogy K.A. vezette, nem emlékszem pontosan. Kb. annyian voltunk jelen, amennyi eljárás alá vont van. A Pécsi Sütőtől nem emlékszem, konkrétan ki volt jelen...Emlékszem arra, hogy H.N. is felszólalt magyarul. Nem ismerem a Zalaco alkalmazottjait. Személy szerint B.R-t ismertem, K.M-et nem ismerem, R.V-t névről. Nem ismerem a Norpan alkalmazottjait, nem tudom, ott voltak-e. K.A-t név szerint ismerem. A többi vállalkozás képviselőjét (Kanizsa Pékség, Anker, egyéb, a jegyzetben szereplő vállalkozás) személy szerint nem ismerem. K.A-t is csak névről ismerem. Nem emlékszem, hogy valaki korábban távozott volna. Másfél-két órát tartott a megbeszélés. Jelenléti ívet is aláírtunk. Ebből láthattam, hogy kik vannak jelen. A többiek ismerték egymást. Mellettem B.R. ült, ő segített nekem, éppen ki a felszólaló."

Arra a kérdésre, hogy tiltakozott-e valamilyen formában az ülésen elhangzottak miatt, elmondta: "Nem, csendben maradtam. Gondolatban elhatárolódtam, mint a beadványomban is említettem, engem ezek nem is érintettek, én már végrehajtottam az áremeléseimet a kis vevőimnél, a saját elképzelésem szerint."

70. R.J., az Alba Kenyér vezérigazgatója ügyfélkénti meghallgatásán elmondta: "B. L. telefonon is felhívott az írásbeli meghívó mellett, hogy ha tudunk, vegyünk részt az ülésen. A Zsemle'93 Kft. nyilatkozatát (az volt a téma, hogy hogyan

tudunk árat emelni) nem tudom megerősíteni. Az ülésen arról volt szó, milyen költségnövekedéssel kell számolni. Ez figyelemfelhívás a résztvevők számára. Az áremelési szándékok nem hangzottak el az ülésen olyan konkrét formában, mint ahogyan az W.J. jegyzetében szerepel. Előtte azonban voltak kötetlen beszélgetések, illetve a szünetben. W.J. a sajtó felé gyűjtötte, hogy ki mikor emel. Nem tudom, mit értett B.R. a "piacszerzést befagyasztani" alatt. A piacon eleve nagyon sok vállalkozás van jelen, túlkínálati piac van, a legtöbb boltban általában 3-5 sütőipari beszállító van. Az ülésen kb. 35-40 fő volt, a szövetség képviselőivel együtt. Tudomásom szerint csak a Deltától voltak többen. H.N. tolmácsol a cseh képviselőnek, ő perfektül beszél magyarul. Az Anker képviselőit nem ismerem, a Baranyasüt vezetőjét ismerem, de szerintem nem beszéltem vele a megbeszélésen, nem tudom, ő volt-e ott, a Pécsi Sütő vezetőjét ismerem, de nem emlékszem, ő volt-e jelen. A Norpan részéről az ügyvezető fia volt jelen. F.R. is jelen volt, egyedül, mindig egyedül képviseli a Lóvér Sütőt. N. G. a Zalaco-tól biztosan ott volt, B.L., nem tudom. Lehet, hogy a Nyírség-Hasso is jelen volt, nem emlékszem. Nem emlékszem, volt-e még más vállalkozás jelen a megbeszélésen. (Vj-57/2007/270.) A jegyzet végén szereplő nettó alapárról elmondta: "W.J. mondhatta, hogy a költségből ilyen értékek következnenek az egyes termékekre. Ebben persze vállalkozásonként eltérések vannak." Előadta még, hogy 2006-ban már nem voltak szövetségi tagok, még 2004-ben léptek ki; ettől függetlenül is kaptak azonban meghívókat az ülésre.

71. *N.I.*, a Bácska Sütő ügyvezetője ügyfélkénti meghallgatásán elmondta: "Az ülésen rövid ideig vettem részt, aztán tárgyalásra mentem. Az ülésen a Delta mutatkozott be, valamint a Ceres. Az ülés utáni héten hívott fel W.J. az áremelésekkel kapcsolatban, hogy mit tervezünk. Ekkor már bejelentették a malmosok a lisztárak emelkedését...Már az ülés előtt bejelentettük az áremelést...Nem tudom megerősíteni a Gy.A. által elmondottakat, mert nem tudom, távozásom után miről beszélgettek." (Vj-57/2007/273.) Előadása szerint más tagozati ülésen nem vett részt.
72. *T.K.M.*, a Ceres volt vezérigazgatója tanúkénti meghallgatásán elmondta: "Nem tudom felidézni ezt a megbeszélést, nem tudom így azt sem, ki volt ott. A Gy. A. által elmondottakkal kapcsolatban (az áremelés volt a téma) elmondom, árról soha nem volt szó. Kizárólag az alapanyagár változásáról volt szó. A szövetség többször azért hívott fel, hogyan melyik alapanyag árváltozást fogadtam el.Nem tudom, miért szerepel a nevem mellett a Ceres áremelésére vonatkozó információ. W.J. ajánlásokat tett az önköltségszámításra, azoknak a vállalkozásoknak, akik nem ismerik az önköltségszámítás módszerét. Lehet, hogy W.J. ezen az ülésen is az önköltségszámításhoz kért adatokat." (Vj-57/2007/247.) A nagyvállalkozói tagozati üléseken a Delta, a Norpan, a Szolsüt, a Pannon Sütő, a Zalaco vett részt általában. Tagadta, hogy az árak szóba kerültek volna a megbeszélések során.
73. *S.J.*, az Európa-Pék ügyvezetője a tagozati ülésről ügyfélkénti meghallgatásán tagadta, hogy nagyvállalkozói tagozati ülésen részt vett volna. "A W.J. jegyzetfüzetében szereplőkkel kapcsolatban elmondom, biztos, hogy én nem mondtam olyan információkat, mert én elzárkózom minden ilyen kijelentésről.

Szerintem ez félreértés. A Spar, a Penny és az ÁFÉSZEK részére szállítok. Nem szállítok be a CBA-hoz. Voltam elnökségi megbeszélésen, de nem tudom, hogy a W.J. jegyzetfüzetében szereplő megbeszélés milyen megbeszélés volt. Lehet, hogy aznap volt elnökségi ülés is, az elképzelhető. Nem tudom, hogy ez elnökségi, vagy nagyvállalkozói tagozati ülésen merült-e fel, én nem vettem részt rajta." (Vj-57/2007/135.) Arra a kérdésre, hogy lehetséges-e, hogy telefonon közölte W.J.-vel a jegyzetfüzetben leírtakat, elmondta: "Nem, telefonon sem beszélek erről. W.J. a költségekkel kapcsolatban keresett, áremelésekkel kapcsolatban nem. Volt, amikor W.J. véleményt kért, hogy mit nyilatkozzon a sajtóban."

74. *H.T.*, a Ferrosüt ügyvezető igazgatója a tagozati ülésről ügyfélkénti meghallgatásán elmondta: "Árakkal nem foglalkozunk. Nem tudom, miért nyilatkozott ezzel ellentétesen Gy.A., nem is ismerem. B.R. kijelentését (piacszerzést befagyasztani) nem hallottam. Nem emlékszem ilyen időtávlatból, pontosan ki vett részt a megbeszélésen." Tagadta, hogy részt vett volna olyan tagozati ülésen, ahol árakról lett volna szó.
75. *K.A.*, a szövetség alelnöke, a Kurdi Family ügyvezetője ügyfélkénti meghallgatásán elmondta: "Nem emlékszem, hogy ott lettem volna az ülésen, nem tudom elolvasni azt sem, mi van a nevem mellé írva." Arról sem tudott nyilatkozni, hogy mire vonatkoznak a bejegyzés végén szereplő alapárak. (Vj-57/2007/120.)
76. *F.R.*, a Lóvér Sütő ügyvezető igazgatója ügyfélkénti meghallgatásán elmondta: "Csak részben voltam jelen, így nem tudok nyilatkozni a megbeszélésről, nem tudom, kik voltak ott. R.V-re emlékszem az ülésről. Nem tudom megmondani, mi volt a megbeszélés tárgya, ilyen időtávra nem tudok visszaemlékezni." Előadása szerint a tagozati üléstől függetlenül kezdeményezték az áremeléseket. (Vj-57/2007/272.) Tagadta, hogy részt vett volna olyan tagozati ülésen, ahol árakról lett volna szó.
77. *R.V.*, a Pannon Sütő volt ügyvezető igazgatója tanúkénti meghallgatásán elmondta: nem emlékszik, hogy a W.J. jegyzetében szereplő árakról szó lett volna az ülésen. Arról sem tudott nyilatkozni, kik vettek részt a megbeszélésen. (Vj-57/2007/269.) Előadása szerint ár téma tagozati ülésen soha nem hangzott el.
78. *B.R.* a Szolsüt volt vezérigazgatója W.J. jegyzetfüzetének bejegyzésére ("piacszerzést befagyasztani") tanúkénti meghallgatásán elmondta: "Ilyet nem mondhattam, ez ellenkezik a Szolsüt üzletpolitikával." Hivatkozott arra, hogy a Szolsüt ellen korábban lefolytatott versenyfelügyeleti eljárás miatt sem beszélt volna ilyen témáról. (Vj-57/2007/122.) Arra a kérdésre, hogy mi hangzott el a megbeszélésen, elmondta: "Általában a megbeszéléseken arról volt szó, hogy a hatóságok figyelmét felhívjuk a láncok saját sütődéjében folyó véleményem szerint törvénytörő viselkedésére." Arra a kérdésre, miszerint miért volt arra szükség, hogy megosszák egymással az áremelési elképzeléseiket, elmondta: "Nem emlékszem, hogy ilyenekről beszéltünk volna. Százalékos mértékben -

nem tudom, melyik ülésen - biztos volt arról szó, hogy a termékeink önköltségi árát hogyan befolyásolják a költségek."A feljegyzés végén szereplő alapárakról nem tudott nyilatkozni.

79. *Kó.L.*, a Tatabányai Sütő volt ügyvezetője tanúkenti meghallgatásán elmondta: a szövetségi megbeszélésre nem emlékszik. A résztvevőkről sem tudott nyilatkozni. (Vj-57/2007/268.) Tagadta, hogy részt vett volna olyan tagozati ülésen, ahol árakról lett volna szó.
80. *T.P.*, az Univer Coop sütőipari igazgatója ügyfélkenti meghallgatásán elmondta: "Nem tudom, jelen voltam-e az ülésen, mert a Sütőipari Egyesülés felügyelő bizottságának tagja vagyok, gyakran megfordulok az épületben. Ilyenkor W.J. többször megkérdezte, hogy emeltünk-e, vagy emelünk-e árat. Vagy egy ilyen személyes megbeszélésre került sor, vagy telefonon beszéltünk. A naptáramban ebben a napra nincs bejegyzés, nem tudom, ott voltam-e a tagozati ülésen. Azért lehet, hogy ott voltam, mert a napirendben szerepelt a költségszerkezet változás. Átadási és fogyasztói árakról nem beszélt W.J. emlékeim szerint." (Vj-57/2007/275.) *Általában* a nagyvállalkozói tagozati ülések résztvevőiről elmondta: "Én vettem részt a nagyvállalkozói tagozat ülésein, évente négy-hat alkalommal tartották. A megbeszélések 50%-án vettem részt. Általában 15 fő jelent meg ezeken a megbeszéléseken. Az eljárás alá vontak közül a következő vállalkozások vettek részt általában a nagyvállalkozói tagozati üléseken: az Alba Kenyér, bár szerintem 2006-ban kilépett, a Bácska Sütő ritkán, a Ceres 50%-ban vett részt, a Baranyasüt-öt nem ismerem, a Delta ritkán, az Európa-Pék gyakrabban, a Ferrosüt ritkán, a Kanizsa Pékséget nem ismerem, az Anker képviselőit nem ismerem. Gyakran változik az ügyvezetői kör, ők nem mindig mutatkoznak be. A Kurdi Family általában részt vett, mint kisvállalkozói tagozati elnök. A Lővér Sütő gyakrabban vett részt, a Norpan is gyakran, a Pannon Sütő gyakran, a Pécsi Sütő is részt vett, ... a Szolsüt, a Tatabányai Sütő is részt vett, a Zalaco is, mert a tulajdonos a nagyvállalkozói tagozat elnöke. N. G. és B.L. is részt vett a Zalaco részéről, B.L. gyakrabban. A Zsemle '93 Kft. is részt vett néhányszor. Más vállalkozásra nem emlékszem." Tagadta, hogy a nagyvállalkozói tagozat ülésein az árak szóba kerültek volna.

A felek írásbeli nyilatkozatai

81. Az *Alba Kenyér* nyilatkozata szerint a 2006. június 29-i tagozati ülésen R.J. vezérigazgató vett részt a vállalkozás részéről, akinek írásban tett nyilatkozata szerint "Az ülésen általános szakmai kérdések megbeszélésére került sor. Emlékezetem szerint részemről az a kérdés merült fel, hogy a közbeszerzési eljárásban várható-e törvényi változás az elkövetkezendő időszakban." (Vj-57/2007/164.) Az ülésen elhangzottak a vállalkozás üzletpolitikáját nem befolyásolták; az áremelések mértékét a piaci körülmények, a vállalkozás költségszerkezete és a vevőkkel való egyedi megállapodások határozzák meg. A kiskereskedelmi láncok felé 2006. május 15. és június 26. között bejelentette áremeléseit. Az áremelési tárgyalások pontos lezárulásának dátumáról nem áll rendelkezésre adat. A közintézmények, kisvállalkozások felé az áremelési szándékát 2006. július 13. és augusztus 14. között jelentette be.

82. A *Bácska Sütő* előadta: "N.I. ügyvezető vett részt az ülésen, aki mintegy 25 percig volt jelen. Ez idő alatt az új felvételt nyert tagok mutatkoztak be a Delta Budapest, illetve a Ceres Sütő Győr. Az ülésen nem szólalt fel. 25 perc után el kellett mennie a PROVERA hálózathoz tárgyalásra. A bemutatás alatt semmiféle más információ nem hangzott el, csak a cégismertető." (Vj-57/2007/155.) Az ülést követően 4-5 nappal kereste meg W.J. telefonon, hogy a sajtó számára információt gyűjtsön. Hangsúlyozta: W.J. telefonos megkeresésére konkrét ár nem hangzott el, csak annyi, hogy már a hónap elején beadták az áremeléseket. Előadása szerint a vállalkozás nem meghatározó a térségben, mivel mintegy 15 beszállító szállít be a területükre. A vállalkozás csak 30 km-es körzetbe szállít, és rengeteg kis magán bolttal áll kapcsolatban, akikkel mind egyedi ármegállapodásokat kell kötniük. A Spar, a Penny Market, a Provera, a Reál, az Univer Coop és a bátaszéki ÁFÉSZ, valamint a kisboltok felé már 2006. június 29. előtt bejelentették árváltozásukat. A Penny Market csak 2006. július 23-án, a Csemege-Match augusztus 4-én, a Profi szeptember 4-én fogadta el áremelésüket. (Vj-57/2007/295.) 2006. június 29. után csak egy vevőjüknek (Dusnoki ÁFÉSZ), június 30-i dátummal jelezték az áremelést, azonban az áremelésről szóló levél már június 29-én készen volt, csak az ügyvezető budapesti útja miatt nem tudta aláírni.
83. A *Ceres* a tagozati üléssel kapcsolatban előadta: azon a vállalkozás korábbi vezérigazgatója, T.K.M. vett részt. A tagozati üléseken az alap- és anyagár növekedésből eredően várható költségnövekedések "áthárítandó, avagy áthárítható" mértéke került szóba mindig százalékos mértékben és soha nem termékre, vagy konkrét árra vonatkozóan." (Vj-57/2007/168.) A vállalkozás hangsúlyozta: a szövetség, avagy bármely piaci partner magatartása üzletpolitikájában nem befolyásolta, részben a vállalkozás piacvezető magatartására, részben termékspecifikációjára figyelemmel. A kiskereskedelmi láncok közül a Csemege Match Zrt., a Profi Magyarország Zrt., a Cora, a Metro, a Spar, a Penny Market, a Plus, a CBA és az Interfrucht felé 2006. június 23-án és 28-án, a Tesco felé pedig 2006. június 22-én és július 5-én jelentette be az áremelést. Az áremelések befogadásának, az ártárgyalások pontos lezárásának dátumát nem bocsátotta rendelkezésre. Számos Coop-bolt, ÁFÉSZ, valamint a kisebb vevőik felé 2006. július 5-én jelezték az árváltozást. A Ceres piacvezető vállalkozás, önálló piaci pozíciója olyan erős a tartós termékek terén, hogy minden esetleges, versenytárssal történő megállapodás piaci pozícióját gyengítené. A különböző termelői és piaci potenciállal tevékenykedő vállalkozások együttműködése előadása szerint nem is lenne érvényesíthető. (Vj-57/2007/281.)
84. A *Delta* a tagozati ülésről előadta: J.J. akkori ügyvezető és N.H. alkalmazott vettek azon részt. (Vj-57/2007/160.) Az ülés kezdetén J.J. bemutatkozott, a vállalkozás üzleti stratégiájáról azonban nem beszélt. A megbeszélés magyar nyelven folyt. N.H. szlovák anyanyelvű, magyarul beszél, de tudása nem éri el a szakmai szintet. J.J. cseh, magyarul nem ért. A tolmácsolást J.J. számára magyarról szlovákra N.H. végezte, aki a szlovákra fordítottakat cseh nyelven értelmezte; a szlovák és a cseh nyelv azonban bár hasonló, de nem azonos. N.H.

ezért nem tudott minden elhangzott nyilatkozatot, megjegyzést pontosan lefordítani, illetve a J.J. által elmondottak is kettős fordítást követően hangzottak el, ezért az ügyvezető kérte: egyrészt abból a célból, hogy megismerhesse, mi hangzott el az ülésen, készüljön jegyzőkönyv az ülésről és azt küldjék meg neki, másrészt készüljön jelenléti ív az ülésről, hogy megismerhesse, valójában kik vettek részt a megbeszélésen és melyik vállalkozásokat képviselték. Kérését a szövetség nem teljesítette, ennek következtében J.J. a mai napig hivatalosan nem értesült arról, hogy "mi hangzott el, illetve miben állapodtak meg, és megállapodtak-e egyáltalán a résztvevők". J.J. nyilatkozata szerint sem ő, sem a vállalkozás képviselőjében más soha nem tárgyalt más vállalkozásokkal üzletpolitikai kérdésekről. A vállalkozás a jegyzet végén szereplő árakról nem tudott nyilatkozni, azok előadása szerint nem egyeznek meg a vállalkozás által abban az időszakban alkalmazott árakkal. A 2006. évi árváltozásokat 2006. áprilistól folyamatosan vezették be 2006. november 7-ig. A megbeszélést követő időszakban jelezte áremelését a Reál-Arzenál felé júliusban, a CBA Krupp és Társa valamint kis vevőik felé pedig 2006. augusztusában. (Vj-57/2007/160.; Vj-57/2007/337.) Előadta azt is: a GVH irataiból kitűnően a megbeszélésen részt vevők mindegyike vidéki telephellyel rendelkezik, elsősorban vidéki vevőket látnak el; így nem tekinthetőek közvetlen versenytársnak a fehér- és félbarna kenyér, valamint a zsemle, kifli tekintetében.

85. Az *Európa-Pék* előadta: 2006-ban februártól augusztusig nyújtotta be az áremelési kezdeményezéseit, a tényleges áremelések májustól szeptemberig valósultak meg. Az áremelési folyamatairól dokumentációt nem tudott rendelkezésre bocsátani. (Vj-57/2007/316., Vj-57/2007/352.)
86. A *Ferrosüt* előadta: a megbeszélésen H.T. ügyvezető igazgató vett részt. A megbeszélésen "az akkor aktuális, vállalkozásokat érintő kormányzati intézkedések várható költségnövelő hatásairól esett szó". (Vj-57/2007/158.) Előadta: a tagozati ülésen árakról nem volt szó. Az áremelési döntéseiket költségkalkulációk alapján hozták meg. Vevőik jó része (így Spar, ÁFÉSZEK, Fe-Zo Kft., Hétforrás Zrt.) már a tagozati ülést megelőzően jelezte áremelési szándékát. A tagozati ülést követően egy vevőjük, a Csemege-Match Zrt. felé jelentettek be áremelést 2006. július 7-én.
87. A *Jász-Sütőház* ügyvezetője, I.B. egyben a szövetség elnöke. A vállalkozás előadása szerint I.B. szövetségi elnöki minőségben volt jelen a megbeszélésen, a nagyvállalkozói tagozat elnökének akadályoztatása miatt. A megbeszélés a kiküldött meghívó szerint folyt. A sütőipari termékek alapáraitól nem beszéltek. Nem tudja, W.J. mikor és milyen okból készítette a feljegyzést, abban a vállalkozásra vonatkozó utalás egyébként sem szerepel. (Vj-57/2007/258.) A tagozati ülést követően a Coop-Star Zrt. és a Coop Szolnok Zrt. felé jelzett áremelést, július 6-án. Az áremelést csak a Coop-Star Zrt. fogadta el.
88. A *Karamell Zrt.* előadta: a vállalkozás neve W.J. jegyzetében nem szerepel. A feljegyzés nehezen olvasható és értelmezhető. A feljegyzés előzménye feltehetően telefonos vagy valamilyen egyéb megkeresésre adott válasz lehetett. A feljegyzés arra utalhat, hogy egy már megtörtént %-os mértékű árváltozásról

kaphatott tájékoztatást a szövetség. A "Kőrösi" vagy "Körös" bejegyzésről előadta: Körös nevű sütőipari vállalkozás létezik. (Vj-57/2007152.) A Tesco felé 2006. július 3-án jelentett be áremelést, az azonban nem fogadta el azt. A Plus július 5-i tenderére július 12-én tett ajánlatot. A kiskereskedelmi partnerek, a Fajszt-Dusnok ÁFÉSZ és a Híd-Coop Zrt. felé szeptemberben jelzett áremelést, azok azonban nem fogadták el azt.

89. A *Kurdi Family* 2006. július 17-től emelt árat. Áremelési tárgyalásokat csak egy-két, nagyobb vevővel folytat, az árjegyzék megküldése előtt kb. egy héttel. Ennek során a vállalkozás vezetője személyesen ismerteti az áremelés indokait. A kisebb vevőkkel, akik partnereik meghatározó részét képezik, ártárgyalás nem folyik, az áremelés előtt kb. egy héttel az üzletkötők adják át nekik az új árakat tartalmazó árlistát. (Vj-57/2007/347.; Vj-57/2007354.)
90. A *Lővér Sütő* a tagozati ülésről előadta: "Érdemben nyilatkozni W.J. szövetségi titkár bejegyzésére nem tudunk, mivel a tagozati ülésen ennek megbeszélése nem szerepelt, illetve az ügyvezető igazgató csak a tagozati ülés elején tudott részt venni, más irányú programja miatt. Vállalkozásunk neve a jegyzetben nem szerepel, így erre vonatkozóan érdemben nyilatkozni nem tudunk, és a jegyzet végén található alapár címszó alatt feltüntetett termékárak vonatkozásában sem tudjuk megerősíteni, hogy azok mely forrásból származnak." (Vj-57/2007/151.) A bejelentett lisztáremelés miatt költségkalkulációt végeztek, és már a tagozati ülést megelőzően bejelentették áremelésüket. A Penny Market, a Spar, a Tesco, a Hétforrás Zrt., és a Rábaköz MM Zrt. felé szintén a tagozati ülést megelőzően jelentették be az áremelést, azonban ezekkel a vállalkozásokkal csak a tagozati ülést követően zárult le az áremelési folyamat. (Vj-57/2007/279.)
91. A *Pannon Sütő* részéről a tagozati ülésen R.V. ügyvezető igazgató vett részt. (Vj-57/2007/159.) R.V. írásban tett nyilatkozata szerint az ülésről jegyzőkönyv nem készült, saját jegyzeteket nem készített, az ülésen elhangzottakra nem emlékszik, azonban "- mint az utóbbi időben minden ülésen - a gazdasági makro- és mikrokörnyezet volt a téma". W.J. kézzel írott jegyzeteivel kapcsolatban előadta: nem tudja, azok milyen szisztéma szerint készültek, W.J. mit milyen összefüggésben értelmezett, a leírtak milyen szöveggörnyezetből lettek kiragadva. A neve mellett szereplő adatokról előadta: nem tud nyilatkozni, mert nem tudja, azok milyen összefüggésben hangzottak el, a dátumokat nem tudja mihez kötni. A Penny Market neve mellett szereplő 169 Ft-os árról előadta: ilyen átadási árat nem alkalmaztak, továbbá a Penny Market-nek kenyeret, zsemlet, kiflit nem értékesítettek. A neve mellett szereplő "15 %-ot beadtuk" feltehetően arra vonatkozhatott, hogy 2006-ban a tagozati ülést megelőzően áremelést kívántak végrehajtani. A jegyzet végén a fehér kenyér, a félbarna kenyér, a zsemle, a kifli neve mellett olvasható számokra nem emlékezett, hogy elhangzottak volna az ülésen. A tagozati üléseken elhangzottak soha nem befolyásolták üzletpolitikájukat, mindig költségkalkuláció alapján döntenek az áremelésekről. A végleges átadási árak minden esetben a partnerekkel folytatott személyes tárgyalások során alakulnak ki. Az adott időszak áremelésüket 2006. május 31-én, a Plus és a Lidl felé pedig 2006.

június 20-án jelentették be. Az áremelési tárgyalások pontos lezárulásáról nem adott adatot. A végleges átadási árakat minden esetben személyes tárgyaláson alakítják ki. 2006. július 24-én jelezte áremelését a Pápa és Vidéke ÁFÉSZ felé. (Vj-572007/289.)

92. A *Szolsüt* előadása szerint a tagozati ülésen B.R. volt vezérigazgató vett részt. (Vj-57/2007/154.) 2006 januárjától folyamatosan jelezte partnerei felé áremelési szándékát. Az ülést követő időszakban a Penny Market (július 4-én), a Profi (július 10-én), a Csemege-Match (július 10-én) és a Fegyvernek és Vidéke ÁFÉSZ (július 7-én) felé jelentette be a vállalkozás áremelési szándékát. A Coop Szolnok Zrt.-vel 2006. július 23-án zárultak le. (Vj-57/2007/285.)
93. A *Tatabányai Sütő* a tagozati ülésről előadta: a tagozati ülésen és az azt követő elnökségi ülésen Kó.L. volt ügyvezető vett részt. A vállalkozás megkeresésére Kó.L. elmondta: "2006. június 29-én a tagozati ülésre szóló meghívóban a "Sütőipar gazdasági helyzete" szerepelt, pontosan nem emlékszem az adatokra, de a következőkről volt szó: Milyen nehéz helyzetben van az ágazat, költségeink növekedését nem tudjuk kigazdálkodni, pl. gázár növekedés, villamos energia, üzemanyagár, liszt, gyártási anyagok, csomagoló anyagok {áremelése}." (Vj-57/2007/260.) A vállalkozás a költségnövekedések miatt, saját árkalkuláció alapján készítette elő áremelési javaslatait. Már a tagozati ülést megelőzően kiküldte az áremelési bejelentőit vevői (Univer Coop, Plus, Profi, Csemege-Match, Spar, Mecsek Fűszért, egyéb boltok) felé. Elhúzódó ártárgyalások után került sor az áremelések végrehajtására; a Csemege-Match felé csak augusztusban, a Profi felé csak szeptemberben, a Plus felé csak novemberben sikerült áremelést végrehajtani. Hangsúlyozta: mindig a költségemelkedések miatt, egyedi árkalkuláció alapján hajtottak végre áremelést. Előadása szerint Tatabányán az árak mindig magasabbak voltak, mivel a bérköltségek és egyéb költségek is magasabbak. Az alapáraik sokkal magasabbak az átlagnál, amit az árjegyzékük is bizonyít. Üzletpolitikáját az ülésen elhangzottak nem befolyásolták.
94. Az *Univer Coop* a tagozati üléssel kapcsolatban előadta: azon T.P. sütőipari igazgató vett részt a vállalkozás részéről. Előadása szerint a megbeszélésen W.J. tájékoztatót tartott arról, hogy a törvényi háttér változása általánosan milyen hatással lehet a sütőipari termékek költségszerkezetének alakulására, illetve a szabadpiaci kereskedelemről történő gázbeszerzés lehetőségeiről. A W.J. jegyzetének végén szereplő átadási árról nem tudott információt adni, mert az értekezleten az általuk gyártott termékekre alkalmazandó konkrét átadási árak nem hangzottak el. Feltehetően a szövetség kommunikációjáért felelős W.J. személyes vagy telefonos kérdésére adott a vállalkozás olyan választ, amely szerint az önköltség növekedése miatt a vállalkozás átlagosan 15% áremelésre kényszerült, amelyet vevők meghatározó hányadának bejelentettek, illetve részben 2006. március-áprilisban végre is hajtottak. (Vj-57/2007/141.) 2006-ban több alkalommal hajtott végre áremelést. Saját hálózatában 2006. május 22-én emelt árat. A Lidl felé 2006. június 23-án tett áremelési szándékáról bejelentést, amelyet július 14-én is megismételt, végül 2006. október 1-jén fogadta el a Lidl

az áremelést. Az Auchan felé csak 2006. szeptember 1-jén jelezte áremelési szándékát. A kisebb vevőinek pedig 2006. augusztus 15-én.

95. A *Zsemle '93*-at Gy.A. ügyvezető képviselte az ülésen. (Vj-57/2006/7157.) "Az értekezleten általában arról volt szó, hogy lehet-e, és ha lehet, akkor milyen mértékű áremelést lehet foganatosítani a különböző vevőknél. Cégünket a kérdés nem érintette, hiszen már az értekezlet előtt egy hónappal emeltünk árat vevőink egy részének, a Lidl-nél pedig szeptember 30-ig volt érvényben az ármegállapodás. Erről nyilatkoztam az értekezleten. Emlékezetem szerint W. úr tartott ismertetőt arról, hogyan alakulnak az önköltség számítások a különböző változások hatására, feltételezve az akkor még tervezett megszorításokat. Ezek az "alapárak" természetesen tájékoztató jellegűek. Minden vállalkozásnál más-más értékek jönnek ki, függnék a kapacitáskihasználtságtól, a technika korszerűségétől, a tehergépkocsiparktól, és még ezer dologtól. Az átadási ár legnagyobb részét attól függ, hogy a pék milyen áron tud megállapodni vevőjével." Az üzletpolitikáját nem befolyásolták az ülésen elhangzottak, mert 2006. június 1-jétől emeltek árat. A Lidl felé - bár a szerződésük szeptember 30-ig volt érvényben - június 23-án, majd augusztus 1-jén jelentett be áremelési szándékot.

V.

Az eljárás alá vontak előzetes álláspontra adott észrevételei

Pékszövetség, Pan Hungary Kft.

96. A szövetség álláspontja szerint a terhére rótt cselekmények - azok általános és figyelemfelkeltő jellege folytán - nem piaci magatartások, nem haladják meg az érdekérvényesítés kereteit, mivel nem történt más, csak az iparág nehézségeire való felhívás, amelyek nem versenyt korlátozó döntések és ilyen hatás kiváltására nem alkalmasak. Álláspontja szerint nem tilos az áremelés szükségességéről való kommunikáció, különösen akkor, ha az áremelés szükségszerűen, ésszerűen merül fel az adott piaci helyzetben és viszonyok között.

A Pékmesterek kenyere vonatkozásában a szövetség kifejti, hogy az a Pékszövetség saját terméke, védjegy oltalom alatt áll, amely mögött a Pékszövetség által kidolgozott receptúra áll. Állítása szerint a Pékmesterek kenyere franchise-rendszerben működött volna, amely megállapodások főszabályként nem tartoznak a versenyjog hatálya alá. Álláspontja szerint a Pan Hungary Kft. a Pékszövetség olyan védjegyes termékének gyártására és forgalmazására szerződött, amellyel összefüggésben jogosult volt egyes feltételek meghatározására, továbbá a Pan Hungary Kft. és a vele szerződő vállalkozások egymásnak nem versenytársai.

A 2005. november 25-i bejegyzéssel kapcsolatban fenntartja, hogy a reális költségek számbavétele nem áremelésre történő felhívás, ráadásul a hatás még

minimális szinten sem következhetett be, mivel álláspontja szerint az a tagvállalatokhoz el sem jutott.

A 2006. március 23-i és 24-i régiós ülésen elhangzottakkal kapcsolatosan kiemeli, hogy a kézzel írott feljegyzés minden alakíságot nélkülöz, hitelesítők nem írták alá, a feljegyzés készítésének körülményei nem feltártak. Továbbá a feljegyzett nyilatkozatok elhangzásuk esetén sem lennének alkalmasak versenyjogsértés megállapítására.

A 2006. március 23-i ülés tekintetében úgy véli, hogy K.L. nyilatkozatát - állítása szerint a régiós ülésen arról beszélt, minden vállalkozásnak magának kell a saját piaci pozíciójából eredő áremelést végrehajtania, ebben a Pékszövetség nem vehet részt - nem rontja le a "feladatok...áremelés mindenki a maga területén kis lépésekben" bejegyzés.

A 2006. március 24-i bejegyzéssel kapcsolatban valószínűsíti, hogy az "ártémák...amelyek mindenhol le pattantak" azok a megkeresések lehettek, amelyeket a szövetség a közigazgatási szervek (ÁNTSZ, APEH, GVH stb.) irányába tett a kiskereskedelmi láncok akciói keretében megjelenő irreálisan alacsony - önköltséget el nem érő - árak tekintetében. Álláspontja szerint a kézzel írt feljegyzés teljes tartalmának elolvasása után egyértelmű, hogy nem a vállalkozások áremelési tapasztalatairól volt szó. Ezt erősíti meg az is, hogy I.B. elnök a multinacionális cégekkel szembeni közös fellépést is megemlítette.

A fentiek alapján állítja, hogy kifogásolt magatartásai nem haladták meg az érdekérvényesítés kereteit, az adott piac sajátosságai miatt nem volt lehetősége - sem kommunikációjával, sem egyéb módon - beavatkozni azokba. A szövetség azt állítja, hogy a 2006. július 29-i tagozati ülés a meghívón megjelölt témák megtárgyalásával folyt le, ezzel ellentétes kétségtelen bizonyíték az ügyben nem került felderítésre.

Alba-kenyér, Jász-Sütőház, Kurdi Family, Univer Coop

97. K.A. részvételét az eljárás adatai nem bizonyítják, a neve mellett megjelenő "hívni" bejegyzés éppenséggel azt támasztja alá, hogy sem az ülésen sem a feljegyzés készítésének időpontjában nem volt elérhető W.J. részére. A Kurdi Family egyetlen kiskereskedelmi láncban sem szállít be, árait önállóan alakítja ki.
98. Az Univer Coop képviselője sem emlékszik arra, hogy részt vett-e az ülésen, de a Sütőipari Egyesülés Felügyelő Bizottságaként gyakran megfordul a szövetség épületében, ilyenkor W.J. érdeklődött tőle az áremeléssel kapcsolatban.
99. Az Alba-kenyér képviselője nem vitatta, hogy a tagozati ülésen részt vett, de állítja, hogy az áremelési szándékok azon az ülésen nem hangzottak el az ülésen olyan konkrét formában, mint ahogy az W.J. jegyzetében szerepel.

100. A Jász-Sütőház képviselője, I.B. az ülés levezető elnökeként volt jelen a megbeszélésen. Állítása szerint áremeléssel kapcsolatban semmilyen nyilatkozatot nem tett, kiskereskedelmi láncokba nem szállít.

Alba-kenyér, Jász-Sütőház, Kurdi Family, Univer Coop közös álláspontja

101. W.J. jegyzete nem bizonyíték arra, hogy a 2006. június 29-i tagozati ülésen a résztvevők áremelési szándékaikról tájékoztatták volna versenytársaikat.

A közös álláspont szerint, abban az esetben, ha bizonyított lenne is a W.J. jegyzetében lejegyzett adatokkal kapcsolatosan az, hogy az egy ülésen hangzott el, akkor sem volna alkalmas a versenyjog által tiltott információcserén alapuló összehangolt magatartás megállapítására az alábbiak miatt:

- (i) az áremelések szükségességére és indokoltságára vonatkozó információk nyilvánosak voltak, nem képeztek bizalmas üzleti titkot, tekintve, hogy az áremelési szándékok bejelentésre és részben elfogadásra kerültek,
- (ii) az iparágban működő vállalkozások számára jogszerűen nyilvános adatokból egyértelműen tisztázott volt, hogy a termelési költségek emelkedése várhatóan áremelést illetve ilyen kezdeményezést eredményez, illetve kell, hogy eredményezzen, így nem volt a versenytársak között bizonytalanság a tekintetben, hogy milyen piaci magatartást fognak tanúsítani,
- (iii) az áremelés bejelentése az adott gazdasági környezetben ésszerű és egyértelmű magatartás volt a vállalkozások részéről, ennek alapjául nem összehangolt magatartásuk szolgált.
- (iv) az áremelés konkrét időpontjával kapcsolatban - hivatkozással az előzetes álláspont mellékletében foglaltakra - rögzítjük, hogy az áremelési igények a piacon nem egyszerre jelentek meg és különösen nem 2006. június 29-e után,
- (v) az áremelést a W.J. jegyzetében szereplő adatok objektíven nem befolyásolhatták.

A közös álláspontban kérték az eljárás megszüntetését, illetve amennyiben álláspontjukat a Versenytanács nem fogadja el, úgy a bírság körében tekintettel lenni az alábbiakra:

- a gyakorlati tapasztalat azt mutatja, hogy a vásárlók számára egyre fontosabb a megfelelő minőségi termék vásárlása, amelynél az ár nem elsődleges szempont, a sütőipari termékek esetében a vásárlók nagy részénél fontos a "márkahűség" is,
- a vállalkozások között az árverseny egyáltalán nem szűnt meg, a kifogásolt magatartásnak piaci hatása nem volt,
- az ágazat továbbra is veszteséges maradt, a folyamatosan emelkedő termelési költségek hatásait a sütőipari vállalkozások érvényesíteni nem tudták,

- az eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben versenyfelügyeleti eljárás nem volt folyamatban,
- az eljárás alá vont vállalkozások kezdeményező szerepet nem játszottak, a Kurdi Family Pék Kft. és a Jász Sütőház Kft. a kiskereskedelmi láncokhoz nem beszállító, a vélt információk elhangzása, vagy megismerése, piaci magatartásukra befolyással nem volt, nem azonos piacon lévő versenytársak.

Bácska Sütő

102. A Bácska Sütő 2006. július 29-én részt vett a tagozati ülésen. Ezen időpontra már önállóan kialakította az áremelésre vonatkozó üzletpolitikáját. A jegyzőkönyv szerint is azt nyilatkozta, hogy az áremelési szándékot már bejelentették és annak 15% lesz a mértéke. Álláspontja szerint ezzel a nyilatkozattal nem sértett semmilyen jogszabályi rendelkezést, mert semmilyen jogszabály nem írja elő, hogy egy gazdasági társaság titkolni köteles azt aényt, hogy milyen mértékű áremelést hajtott végre. A fentiekre való tekintettel az eljárás megszüntetését kéri.

Ceres

103. A Ceres álláspontja szerint a 2006. június 29. napi ülésről rendelkezésre álló dokumentáció töredékes és szórványos, egyértelműen nem tanúsítja a tag-vállalkozások közötti, az áremelés mértékének, idejének egyeztetését, ennél fogva a levonható következtetések, rekonstruált részletek sem alkalmasak a jogsértő magatartás bizonyítására. Megerősíti, a Pékszövetség keretein belül konkrét áremelési egyeztetés nem történt, csak az áremelés szükségességéről beszéltek a tag-vállalkozások; az a tény pedig, hogy egy érdekvédelmi szervezet ülésein a tag-vállalkozások az érintett termékek áremelésének szükségszerűségéről tárgyalnak általános szinten, semmiképpen sem tekinthető jogszabálysértő gyakorlatnak.

A W.J. jegyzetében található adatok a "től-ig" határok szélessége okán nem bírnak olyan információ-értékkel, amely a tag-vállalkozások tekintetében elősegítené, hogy a piac bizonytalanságait kiküszöböljék, és ezáltal cseréjük versenykorlátozó legyen. Konkrét árakról és emelésről a szövetség ülésein álláspontja szerint nem esett szó, bár a jegyzetben található információk természetükre tekintettel még akkor sem minősülnének versenykorlátozásnak, ha cseréjül megvalósult volna az ülésen.

A W.J. jegyzetében szereplő információk nem egyértelműen az ülésen hangzottak el, így áremelések egyeztetésére az nem szolgál megfelelő bizonyítékkal. Védekezésében jelzi továbbá, hogy amennyiben W. J. - a tanúvallomásával egybehangzóan - az ülést megelőzően illetve azt követően folyosói beszélgetések alatt vagy utána jegyzetelt, ez magyarázatot ad arra, hogy miért ezen naphoz kerültek a bejegyzések, továbbá a megbeszélést követő

telefonos megkeresésekben elhangzottakat a téma miatt is kézenfekvőnek tűnhetett ide jegyzetelni.

A fentiekben kifejtettek tekintettel a vállalkozás azt kérte, hogy az eljárás kerüljön megszüntetésre, illetve amennyiben ez nem lehetséges, a jogsérelem súlyának megállapítása és a bírság kiszabása során az alábbi enyhítő körülmények legyenek figyelembe véve:

- a Társaság ellen korábban versenyhivatali eljárás nem volt folyamatban;
- a Társaság végig együttműködött a GVH-val az eljárás során;
- az információcsere alapján véve az áremelés indokoltságára, szükségességére irányult, nem annak mértékére vagy időpontjára (Vj-34/2003);
- a kifogásolt magatartásoknak piaci hatása nem volt;
- a termelés az áremelést követően is veszteséges maradt;
- a sütőipar gazdálkodási helyzete nehéz, az áremelések költségalapon indokoltak;
- a Ceresnek nem volt kezdeményező vagy meghatározó szerepe a jogellenes tevékenység során és az eljárás tárgyát képező friss árak forgalma a teljes forgalom mindössze 20-25%-át teszik ki.

Delta

104. Védekezésében a Delta kiemeli, hogy az áremeléseket saját üzletpolitikája alapján 2006. április 2-án megkezdte, majd folyamatosan vezette be 2006. novemberéig, erre vonatkozóan csatolta kimutatásait és árait. Állítása szerint a Delta magyarországi tevékenységének sem üzleti sem értékesítési stratégiáját nem tárgyalta meg, nem hozta nyilvánosságra.

A Versenytanács előzetes álláspontját összességében tévesnek, dokumentumokkal, tanúvallomásokkal nem alátámasztott tartja, amely azon a téves feltételezésen alapul, hogy a piaci fogyasztói ár viszonyait a termelők és nem a kiskereskedelmi értékesítési láncok határozzák meg.

Európa Pék

105. Az Európa Pék állítja, hogy a tagozati ülésen S.J. nem vett részt, az azt követő elnökségi ülés miatt volt jelen a szövetség székházában, mint a szövetség alelnöke.

Az Európa Pék már a tagozati ülést megelőzően jelezte vevői felé áremelési szándékát és jelentős részben azokat addigra már meg is valósította.

Az átadási árak a legszigorúbb üzleti titkot képezik, ennek ismerete a piac megszerzését vagy elvesztését tenné lehetővé egyes vállalkozások számára, emiatt az átadási árak emelésének kérdése nem képezheti egyeztetés tárgyát.

Álláspontja szerint W.J. jegyzete nem szolgálhat bizonyítékkal, mivel annak keletkezési körülményeire a szerkesztő egyrészt választ adott, másrészt a

bizonyítékként szolgáló irat valamennyi ismerve hiányzik belőle. Sem tanúk, sem hitelesítők nincsenek az iraton, csupán a készítője által felállított gondolatmenet szerinti nyilatkozatokat tartalmazza, melynek valóságtartalma kétséges.

A fentiek alapján kérik az eljárás megszüntetését az Európa Pékkel szemben.

Ferrosüt

106. Álláspontja szerint általánosságban elmondható, hogy téma volt az árkérdés, a tag-vállalkozások közös érdekeiket fogalmazták meg, általánosságban és kizárólag elviekben egyeztettek arról, hogyan lehetne elérni, hogy az áremelések eredménnyel járhassanak és ezáltal a tartósan elszenvedett veszteségeket legalább mérsékelni lehessen. Az áremelés kapcsán a vállalkozások egyetlen ülés alkalmával sem tárgyaltak konkrét emelésről, általános jellegű figyelemfelhívásról volt szó. Mindennek a célja az volt, hogy a tagok egymástól függetlenül tudjanak árat emelni.

Állítása szerint a Pékszövetség keretein belül konkrét áremelési egyeztetés nem történt, az áremelés szükségességéről volt szó, a W.J. jegyzetében fellelhető adatok nem olyan információk, a melyek alkalmasak volnának versenykorlátozásra, versenykorlátozás célzata a tárgyalásoknak nem volt, esetleges megállapíthatósága mellett az érintett piacra hatással nem bírt volna.

Arra az esetre, ha a Versenytanács jogsértést kívánna megállapítani, enyhítő körülményként kérte értékelni, hogy

- a Ferrosüttel szemben korábban nem volt versenyfelügyeleti eljárás,
- az eljárás során a Ferrosüt együttműködött,
- lényegileg az áremelés indokoltságára vonatkozó információcseréről lehetett szó, és az nem az áremelés mértékére, időpontjára vonatkozott,
- nem mutatható ki piaci hatása a magatartásnak,
- nem volt kezdeményező a Ferrosüt a vizsgálattal érintett tevékenységekben,
- általánosságban a sütőiparban jellemző komolyak a gazdálkodási nehézségek.

Karamell Zrt.

107. A Karamell Zrt. jelezte, hogy az áremelés időpontja csak akkor esett egybe, amikor arra egy formalizált versenyeztetés keretében került sor, míg minden más esetben az áremelések időpontja eltért, így akkor sem lenne megállapítható a piaci versenyből adódó kockázat csökkentése, ha a Karamell Zrt. részt vett volna a 2006. június 29-i nagyvállalkozói tagozati ülésen.

A nagyvállalkozói tagozati ülésen K.A. neve mellett található megjegyzés egyrészt nem az ülésen készült, mert azon jelen sem volt, másrészt tartalmilag a Bács-Kiskun megyei egyéb vállalkozások áremelésére vonatkozhat. (K.A. régiós elnök) Álláspontjuk szerint a megjegyzés szerkezete - látványosan kilóg a

feljegyzés szerkezetéből - alátámasztja nyilatkozatukat, mely szerint a tagozati ülést követő Elnökségi ülésre érkezett meg, így nem is nyilatkozhatott semmilyen áremelési szándékról.

Véleményük szerint társaságuk egyedi körülményei - sajátos ügyfélkör, egyedi árazás, elsődleges földrajzi piacán az árazás tekintetében meghatározó szereplő, árbevételük kis százaléka származik kiskereskedelmi láncoktól - okán a feltételezeten elhangzottak nem minősülnek jogellenes összehangolt magatartásnak.

A Plusz tekintetében nyilvános és tudott információ volt, hogy többfordulós tender keretében választják ki a sütőipari termékek beszállítóit, illetve alakítják ki az árakat. A Plusz nem megy bele egyedi ártárgyalásokba, hanem ha beszállítói áremelést jeleznek, akkor új tendert ír ki, minden beszállító számára.

A Sparnak június végére már minden vállalkozás beadta az áremelési igényét és a Spar már vissza is jelzett a nagyvállalkozói tagozati ülés időpontjáig. A Tesco - függetlenül a bejelentett áremelés mértékétől - mindenkinél 10%-os áremelést fogadott el.

A már bejelentett, de el nem fogadott áremelésekre vonatkozó vélt versenytársi információk nem voltak lényegesek, nem befolyásolhatták objektíven az egyedi üzletpolitikájukat. A megvalósult áremelések nem minősülnek olyan bizalmas információnak, amelyhez más forrásból nem lehet hozzájutni.

A W.J-féle feljegyzés olyan információkat tartalmaz, amelyek objektíve alkalmasak voltak a piaci kockázat csökkentésére.

Más vevőkkel szembeni magatartásukat nem befolyásolhatta volna semmilyen állítólagos egyeztetés, mert

- elsődleges ellátási területükön működő vevőinek egyetlen más eljárás alá vont cég sem értékesít,
- 2006. szeptemberére a láncokkal folytatott tárgyalások gyakorlatilag lezárultak,
- árakat egyedi alkukban alakítják ki, az alkukat nem a versenytársak árai, hanem a vevők alkuereje, illetve a fogyasztók vélt teherviselési képessége befolyásolja.

Lövőér Sütő

108. Álláspontja szerint nem történt olyan összehangolt magatartás, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozta volna, semmilyen módon, egy alkalommal sem került sor a vételi vagy eladási árak, illetve egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására. Olyan bizonyítási eszközt, amely az összehangolt magatartást vagy annak a szándékát támasztaná alá, a vizsgálat nem tudott felmutatni.

Kéri, hogy a Gy.A. által előadottakat a Versenytanács ne vegye figyelembe, tekintettel arra, hogy nyilatkozatának összefoglalására a másfél oldalas jegyzőkönyv nem volt alkalmas, nyilatkozatát mindig vagylagos, feltételes, általános formában tette meg, ugyanis az idő múlására tekintettel nem emlékezett a megbeszélés minden egyes mozzanatára, továbbá az általa előadottakat a vizsgálók egyoldalúan, a szövegekörnyezetükből kiragadva interpretálták.

Megerősíti, hogy a tárgyaláson, a megbeszélés érdemi részén törvényes képviselő nem tudott résztvenni egyéb üzleti elfoglaltsága miatt. Aggályosnak tartja, hogy a vizsgálatot egy olyan megbeszélésről szóló magánjegyzet alapján terjesztették ki, amely érdemi részén a társaság törvényes képviselője nem vett részt, mint ahogy W.J. jegyzete sem nevesíti sem a társaságot, sem annak törvényes képviselőjét.

A Pékmesterek kenyerét egyedi költségkalkuláció alapján árazta, az együttműködési megállapodásban alacsonyabb áron értékesítettek.

Tekintettel arra, hogy W.J. jegyzetét aláírásával senki nem hitelesítette, álláspontja szerint bizonyítási eszközként nem használható fel. Álláspontja szerint akkor lett volna objektív, a valós tényekre reflektáló vallomás várható Gy.A. részéről, amennyiben emlékezetére bízva adja elő a 2006. június 29-i tárgyaláson történeteket. Megjegyzi, hogy az objektív értékelés alapján nem állapítható meg, hogy jegyzőkönyvről lenne szó, inkább az adatoknak a szórványos, logikai sorrend nélküli felsorolása látható. Az egyes információkat W.J. telefonon és személyesen is beszerezhetette, erre tekintettel a Versenytanács előzetes álláspontjában leírt feltételezések közvetlen bizonyítékként nem értékelhetőek.

Pannon Sütő

109. A Pannon Sütő tulajdonosi szerkezetében 2007 decemberében jelentős változás következett be. Ezért a jelenlegi tulajdonos és vezető tisztségviselő csak azt tudja előadni, amit a Pannon Sütő korábbi tisztségviselője, R.V. adott elő. A fenti speciális körülményekre tekintettel kérte a vele szembeni eljárás megszüntetését.

Szolsüt

110. B.R. csupán egyetlen megjegyzést tett, amely a feketegazdaság káros hatásait kifogásolta, amely
- iparágtól független közismert általános vélekedés,
 - egyetlen napirendi ponthoz sem kapcsolódott,
 - semmilyen módon nem került megvitatásra,
 - a többi résztvevőből nem váltott ki reakciót semmilyen formában.
- Továbbá kifogásolja, hogy a Szolsüttel kapcsolatosan nem állapítható meg, hogy milyen bizonyítékokat értékeltek volna és azok alapján miért lenne megállapítható a Tpv. rendelkezéseinek a megsértése.

Tatabányai Sütő

111. Bejelenti, hogy a Tatabányai Sütő tulajdonosi köre 2007. június 15-től megváltozott, Kó.L. ügyvezető igazgató munkaviszonya 2007. június 30-án megszűnt, ő képviselte addig a tatabányai Sütőt az Egyesülésben és a szövetségben. Kó.L. 2008. május 1-jétől semmilyen szerepe nincs az eljárás alá vont vállalkozásnál. A Tatabányai Sütő tagságát 2008. január 1-jétől megszűntnek tekinti a szövetségben, tagdíjat nem fizet, kilépési nyilatkozatának másolatát csatolta.

Jelen ügyről érdemi információt nem tud rendelkezésre bocsátani, de tudomásul veszi, hogy ügyfelei a versenyfelügyeleti eljárásnak. Álláspontja szerint a megismert tények, vizsgálati anyag nem támasztja alá az eljárás alá vontak versenykorlátozó megállapodását, az összehangolt piaci magatartást.

Hangsúlyozni kívánja, az országos/régiós üzletláncok beszerzése országos viszonylatban egységesített, uniformizált, formszerződéseket alkalmazó, a beszállítóik felé egységes feltételeket szabó. Árképzésüket, feltételrendszerüket befolyásolni, módosítani sem egyes beszállító, sem pedig egy beszállítói kör nem tudja. Az üzleti diktátumával szembehelyezkedő beszállítót rövid úton lecserélik, helyettesítik, így a beszállítónak - amennyiben piacát tartani akarja - igazodnia kell az üzletláncok által diktált feltételrendszerhez.

A Tatabányai Sütő 2006. május-június időszakban már közölte árait kereskedelmi partnereivel, minden esetben megjelölve az áremelés okát, indokát. A szövetségi ülés idejére már elfogadott árakkal megkötött, a következő minimum egy évre érvényes, aláírt szerződésállománnyal rendelkezett.

Az adott viszonteladóhoz beszállítók ezen uniformizált szerződések miatt a kiskereskedelmi árból 5-10 Ft-os tűréshatáron belül meg tudják határozni a realizált árakat, a beszállítói tenderkiírások miatt egyébként is megismerhetőek a viszonteladók által támasztott feltételrendszerek, különösen az ármaximumok. A nyersanyag-, bér- és energiaköltségek alapján pedig az előbbi információkból nagy pontossággal, teljes árképzési kép alakítható ki, ehhez nem szükséges a piaci szereplők közötti meg nem engedett információcsere.

A pékáruk piacán meglévő rendkívül szoros versenyben a vásárló döntését a kinézet, az íz, a minőség befolyásolja, amelyhez csak adaléktényező az ár.

Zalaco

112. A Zalaco képviselője jelzi, hogy B.L. a nagyvállalkozói tagozati ülés időpontjában szabadságon volt, azonban nem állt alkalmazásában a Zalaco Zrt.-nél, annak a tulajdonosa volt. A Zalaco Zrt. képviselője jelzi továbbá, hogy nem volt sem munkavállalója a Zalaco Zrt.-nek, sem pedig megbízási szerződése nem volt. A nyilatkozatukat, miszerint szabadságon volt aznap kiegészítik azzal, hogy bentlakásos nyelvtanfolyamon volt négy hétig külföldön. Érdemi vallomást

csak a korábbi vezérigazgató N.G. tehetett volna, de az ő meghallgatását a GVH nem foganatosította.

Álláspontja szerint nem történt olyan összehangolt magatartás, amely a gazdasági verseny magakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozta volna, semmilyen módon, egy alkalommal sem került sor a vételi vagy eladási árak, illetve egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására. Olyan bizonyítási eszközt, amely az összehangolt magatartást vagy annak a szándékát támasztaná alá a vizsgálat nem tudott felmutatni.

Kéri, hogy a Gy.A. által előadottakat a Versenytanács ne vegye figyelembe, tekintettel arra, hogy nyilatkozatának összefoglalására a másfél oldalas jegyzőkönyv nem volt alkalmas, nyilatkozatát mindig vagylagos, feltételes, általános formában tette meg, ugyanis az idő múlására tekintettel nem emlékezett a megbeszélés minden egyes mozzanatára, továbbá az általa előadottakat a vizsgálók egyoldalúan, a szövegekörnyezetükből kiragadva interpretálták.

Tekintettel arra, hogy W.J. jegyzetét aláírásával senki nem hitelesítette, álláspontja szerint bizonyítási eszközként nem használható fel. Álláspontja szerint akkor lett volna objektív, a valós tényekre reflektáló vallomás várható Gy.A. részéről, amennyiben emlékezetére bízva adja elő a 2006. június 29-i tárgyaláson történeteket. Megjegyzi, hogy az objektív értékelés alapján nem állapítható meg, hogy jegyzőkönyvről lenne szó, inkább az adatoknak a szórványos, logikai sorrend nélküli felsorolása látható. Az egyes információkat W.J. telefonon és személyesen is beszerezhetette, erre tekintettel a Versenytanács előzetes álláspontjában leírt feltételezések közvetlen bizonyítékként nem értékelhetőek.

A Pékmesterek kenyerét nem gyártotta, nem forgalmazta, erre vonatkozó megállapodást nem kötött.

Zsemle '93

113. Megjegyzi, hogy Gy.A. ügyvezető vallomását az előzetes álláspont részben pontatlanul, részben a szöveg kontextusából kiemelve értelmezi.

Kéri, hogy az eljárás alá vontak esetében tételesen kerüljön meghatározásra, hogy mivel és milyen mértékben sértették meg a Tpv. szabályait. A jogsértés súlya és a vonatkozó jogkövetkezmény pedig ezekkel összhangban kerüljön differenciálásra.

Megjegyzi, hogy a 1,5 órás meghallgatásáról összesen 1,5 oldal érdemi jegyzőkönyv született, a válaszai a 18 hónapos időmúlás miatt nem voltak konkrétak, nem kizárva, hogy akaratlanul is rosszul emlékeznek.

Az előzetes vélemény alapján nem megállapítható, hogy az eljárás alá vontak köre miként került megállapításra, az sem pontosan tisztázott, hogy a 2006. június 29-i nagyvállalkozói tagozati ülésen pontosan mely vállalkozások vettek részt.

A Pékmesterek kenyere esetében nem kerül az eljárásban megállapításra, hogy a 94 szerződést kötött tag pontosan mely vállalkozásokat jelenti. A 2006. június 29-i ülés esetében az előzetes álláspont az azon résztvevő vállalkozásokat marasztalja el, az összes többi folytatólagos jogsértés részeseleményei miatt csak a szövetséget vonják eljárás alá. Az eljárás alá vonás nem azonos módon kezelése valamennyi eljárás alá vont érdekeit sérti és azonos cselekmények kétszer kerülnek értékelésre.

Összességében úgy ítéli meg, hogy a szövetség által végzett - és az előzetes álláspont által értékelt cselekmények - alkalmatlan eszköznek minősülnek a verseny befolyásolására.

Az előzetes álláspont felsorolt kijelentései iratellenesek, mert egyetlen tanúvallomásból, de a feljegyzésből sem megállapítható, hogy azok pontosan mire vonatkoznak. A leírt számértékhez nem társítható automatikusan az "ár" fogalma. Az "áremelés idejére" és az "áremelés mértéke" kifejezésekre vonatkozó információt sem tartalmaz a feljegyzés. Továbbá a feljegyzésben megjelenő és az ülésen esetleg elhangzó információk csak és kizárólag a publikus kategóriába tartoznak.

VI.

Tanúmeghallgatások a versenytanácsi szakban

W.J. 2009. április 21-i tanúmeghallgatása

114. 2004. május-júniusától a Pékszövetség szakmai titkára, 2008. június 1-jétől főtitkára. A vizsgált időszakban a Pékszövetség szakmai titkára volt. A szakmai titkári feladatainak ellátása körében szakmai kérdésekben, technológiával kapcsolatos kérdésekben nyilvánult meg, továbbá feladata volt a kapcsolattartás külső cégekkel, hatóságokkal, társképviselőkkel. Ellátta a Pékszövetség szóvivői feladatát, valamint a tagintézményekkel is tartotta a kapcsolatot.
115. Kérdésre válaszolva W.J. elmondta, hogy a szóvivői munkakörben munkája során klasszikus szóvivői feladatot látott el, a sajtó - írott, elektronikus - megkereséseire szakmai választ adott, de nem volt kizárható, hogy a sajtó érdeklődésére a Pékszövetség elnöke is választ adhasson. A cégekkel a szakmai kapcsolatot elsősorban telefonon tartotta, de előfordult, hogy írásban is. Az évek során kialakult annak a rendje, hogy mely kérdésekkel kihez fordulnak a tagszervezetek, ki fordul a szakmai titkárhoz és ki az elnökhöz. A szakmai kérdésekbe természetesen beletartozott a költségek és a költség szerkezet kérdésköre is. A költségekre, illetve a költség szerkezetre mindig szakmai alapon

adott választ, valamilyen -tól -ig érték közötti átlagos mértéket, a sütőipari termékekre általában vonatkozóan. A költségszerkezet meghatározására pedig általánosan elfogadott szakmai szabályok vonatkoznak. A költségszerkezet képzése az árképzésnek az alapja.

116. W.J. elmondja, hogy nem volt személyre szóló feladatköre a tagozati, illetve regionális üléseken. Azonban vett részt régiós értekezleten, kijelölés, felkérés alapján, ha vele akartak szakmai kérdést megbeszélni, vagy ha előadást tartott, s miután ezek a megbeszélések vidéken voltak, ezért többnyire jelen volt végig ezeken az üléseken. A 2006. június 29-i ülés a Szövetség székházában volt, nem emlékszik azonban arra, hogy végig ott volt-e az ülésen.
117. A tagozati üléseket a tagozat elnöke hívja össze, a meghívókat a Pékszövetség titkársága küldi szét, de ez nem a szakmai titkár feladata volt, ennek rendjét az adminisztratív feladatot ellátó dolgozók ismerhetik. Miután a tagozati üléseken nem rendszeresen, hanem jellemzően előadóként vesz részt, nem tudja pontosan, de emlékezete szerint készül jegyzőkönyv és készül jelenléti ív is. Kérdésre megerősíti, hogy tudtával nem készült sem jegyzőkönyv, sem jelenléti ív a 2006. június 29-i tagozati ülésről, ahol előadóként vett részt.
118. W.J. kérdésre jelzi, hogy az információkérés a média részéről folyamatos, nem egy-egy napra korlátozódik, de négy kiemelt időpontot tud említeni: IV. negyedév, január-február, az aratási időszak, és a kora ősz. W. J. kérdésre kijelenti, hogy nem szokott mindent lejegyezni, majd kiegészíti hozzászólását azzal, hogy szokott feljegyzéseket készíteni vagy folyamatosan vagy lapokra, a helyzettől függően. Ha nagy a sajtóérdeklődés előfordulhat, hogy a válaszadáshoz szükséges információkat hirtelen kell lejegyezni valahová. Az áremelés -tól -ig mértéke, az áremelés indokoltsága szokott témaként előfordulni.
119. W.J. kérdésre azt válaszolja, hogy év elején, illetve a IV. negyedévben, ha összegyűlnek a gondok és problémák, intenzívebb az érdeklődés a sajtó részéről. Ilyen esetben a költségoldalról indokolt árváltoztatás, annak szükségessége lehet a téma, illetve az, hogy a korábbi jelzésekre milyen válasz érkezett, realizálódott-e az áremelés. A sajtóanyagok is igazolják, hogy a sajtóvisszhang - mint ebben az időszakban szokásos - nagy volt. W.J. állítása igazolására csatol egy 2006. június 30-ai feliratú naptárbejegyzést, amely jelzi, hogy a 2006. június 29-i tagozati ülést követően másnapra milyen sajtómegkeresések érkeztek. Kérdésre jelzi, hogy a naptárbejegyzésen található írás nem az övé, valaki a titkárságon vélhetően összegyűjtötte a másnapi, főbb megjelenéseket.
120. W.J. kérdésre jelzi, hogy ezekben a műsorokban a témák jellemzően az alábbiak voltak: kormányzati intézkedések várható hatásai, a költségelemek változásai, hogyan reagál az iparág ezekre a változásokra. Az elhangzott információkra nem emlékszik pontosan, de ilyenkor az áremelések indokoltságáról általában volt szó és arról, hogy a változások milyen hatással

járhatnak. Ha az áremelés indokoltságáról van szó, az azt megelőző kalkuláció alapja a költségszerkezet, illetve az, hogy ebben milyen elemek változnak.

121. W.J. elmondása szerint a költségszerkezet kialakítása szakmai elvek és irányok alapján történik. Gyártási és forgalmazási kérdések, illetve normatívák vannak, például munkaidő szükséglet, kemence műszaki állapota, magyarul megvannak azok a szakmai sztenderdek, amelyeket figyelembe kell venni, nyilvánvalóan ezek mellé kell rendelni a költségváltozásokat is. Ilyen szakmai sztenderdek például az anyag normatíva, a munka normatíva, az energia, munkaidő-szükséglet stb. Ehhez jön még az üzemanyag-ár, anyag-ár, a liszt ára, egyéb stb. Jellemzően onnan gyűjt információt, ahonnan lehet, hivatalos információforrások léteznek erre, a főbb tételek árváltozását bejelentik, ezek nyilvánosak és konkrétumok. W.J. kérdésre kijelenti, hogy az egyedi vállalatok a saját kalkulációjukat készítik el, ő nem egyedi vállalatra vonatkozó költségkalkulációt készít.
122. W.J. jelzi, hogy azok az információk is szükségesek, amelyek azt mutatják, hogy milyen a piacon a helyzet, mit sikerült az adott térségben elérni, mit tudtak lépni. A másik oldalról szólva meg kell jegyezni, hogy jellemzően elcsúsznak az árérvényesítési időszakok, állandó jelleggel adódik a kérdés. Gyűlnek a költségek, a sajtó mindig visszakérdez ezekre. A IV. negyedév ebben a tekintetben kiemelt jelentőségű, milyen változások várhatók, ennek mi a költségkihatása, indokolt lenne 10-15%-os költségoldali árérvényesítés, ami nincs végrehajtva a kereskedelem miatt, a költség jelentős része így csúszik tovább. Ezen információk alapján tud bármit mondani arról, hogy mi érvényesül a piacon, hol tartanak, mi várható. Azaz azokra az információkra is szükség van, amelyek megmutatják, hogy a piacon mi a helyzet, ez komoly információigényt támaszt. Fontos kérdés tehát, hogy sikerült-e az adott térségben elérni valamit, mit tudtak lépni, milyen elképzelések vannak, mit fogad be a kereskedelem, a számok és mértékek ezt hogyan támasztják alá.
123. A 2006. júniusi nagyvállalkozói tagozati ülés helyben volt, tehát a Szövetség épületében, a Dombóvári úton, azonban abban nem biztos, pontosabban nem emlékszik arra, hogy az ülésen kik vettek részt tételesen, hiszen a saját előadásával volt elfoglalva. Viszont az aznapra, a határidőnaplójába bejegyzett információkról biztosan állítja, hogy azok nem ott készültek, azok egy korábbi információszerzés részeként kerültek lejegyzésre, telefonos megbeszéléseken, illetve az értekezlet utáni magánbeszélgetésen készültek.
124. A nagy érdeklődés június 10-e és július eleje között volt, akkor egyes műsorokba többször vissza kellett menni. Kérdésre válaszolja, hogy részéről az érdeklődés folyamatos, annak ellenére, hogy a sajtóérdeklődés kampányszerű. Továbbá minden sajtóérdeklődést egy rövid érdeklődés, illetve az információszerzés előzi meg. Az információszerzés elsősorban telefonon történik, olyankor mindig egy típusú információra kérdez rá.

125. W.J. kérdésre kijelenti, hogy nem bárkivel szokott beszélni, hanem van egy kör, akiket felhív, jellemzően azokat, akiket ismer, telefonon vagy személyesen - pl. Pesten járnak - elérhetőek. Sok információ származik a régiós vezetőktől is, hiszen a régióra jellemző általános információkról ők tudnak leginkább információt adni. Olyan információforrásokot keres, amelyek az iparág helyzete szempontjából reprezentatívnak tekinthetők, konkrét költségváltozásra nem kérdez, az alapinformációkkal W.J. maga is rendelkezik. Nem egyedi információra kérdez rá, az valóban üzleti titok. Kérdésre azt válaszolja, hogy egyedi adatokkal nem rendelkezik, pl. nem tud arról az árról, hogy a malmok milyen áron adják a lisztet a vállalkozásnak.

126. W.J. átad egy listát azon tagvállalatok nevével és telefonszámával, akikkel tartotta a kapcsolatot. Majd pontosít, hogy az átadott céges telefonszámok nem a teljes kört jelzik, hanem csak az előzetes álláspontban megjelölt vizsgált cégekkel kapcsolatos információt adta meg. Jelzi, hogy ebben az időszakban a többi beszélgetésről információval nem rendelkezik, illetve nem emlékszik.

127. W.J. kérdésre válaszolva jelezte, hogy általában az első számú vezetővel vagy az értékesítési vezetővel tartott kapcsolatot. A kapcsolattartás attól függött, hogy hol, kivel van személyes kapcsolata, ezt követően kérdésre jelzi az alábbiakat:

- ALBA esetében R.J. vezérigazgató,
- Anker - S.A.,
- Bácska - N.I. igazgató,
- Baranya - F.I., ill. a gazdasági igazgató, akinek a neve nem jut eszébe,
- Ceres - K. M.,
- Delta - félévente változott, velük egyszer beszélt közvetlenül, amikor meglátogatta őket a Csepel szigeten, máskor nem beszéltek, mert W. úr nyelvet nem beszél, így közvetlenül nem tudtak beszélni,
- Európa Pék - S.J. ügyvezető,
- Ferrosüt - H.T. ügyvezető,
- Jász-Sütőház - I.B. elnök,
- Kanizsa Pékség - P.E. vezérigazgató, illetve a helyettese, G.V.,
- Karamell-Ingatlan - Kő.A.,
- Kurdi Family - K.A.,
- Norpan - K.F. és a fia P., valamint M.M.,
- Lővér - F.R.,
- Pannon - R.V.,
- Pécsi Sütő - nem tud megnevezni senkit, a kapcsolatot nem tartották személyesen, mert nem igazán vettek részt a dolgokban,
- Szolnoki Sütőipari - B.R.,
- Tatabánya - Kó.L.,
- Univer Coop - T.P.,
- Zalaco - B.L. vezérigazgató,
- Zsemle '93 - Gy.A.

128. A vizsgált időszakban nem volt a nagyvállalkozói tagozat tagja

- az ALBA-KENYÉR,
- a Baranyasüt, már nem emlékszik mikor lépett ki,
- a Delta Pékség, aki egyszer itt volt, egyszer ott,
- a Pannonsütő, aki emlékezete szerint akkor (a vizsgált időszakban) tag volt,
- a Szolnoki Sütőipar esetében emlékezete szerint kérdéses a tagsága,
- a Tatabánya emlékezete szerint tag volt, de kiléptek,
- a Zsemle '93 tag volt, emlékezete szerint.

129. Kérdésre válaszolva jelzi, hogy emlékezete szerint a nagyvállalati tagozatban tag volt a Jász Sütőház, akinek a vezetője I.B. egyben a Szövetség elnöke volt - neki volt rálátása a dolgokra -, Kurdi Family - K.A. elnökségi tag volt, pontosabban alelnök.
130. Kérdésre válaszolva megjegyzi, hogy sem megerősíteni, sem cáfolni nem tudja, hogy kik vettek részt a nagyvállalkozói tagozati ülésen általában és konkrétan a fent említettek közül, mert a meghívót az érintetteknek a Szövetség adminisztrációja küldi ki.

2006. június 29-i nagyvállalkozói tagozati ülés

131. W.J. jegyzetében a Keszthely megnevezés szerepel. Kérdésre válaszolva megjegyzi, hogy több sütőipari cég is jelen van a városban, köztük az Anker is. A Keszthely esetében csak feltételezi azt, hogy az Anker Kft., mert az a cég van ott. Más vállalkozás is van ott, de most nem tudja megnevezni. Onnan csak az ügyvezetőt ismeri. Nem emlékszik, hogy honnan jött az információ, lehet, hogy telefonon, lehet, hogy ott volt, nem emlékszik. De inkább telefonon lehetett. Nem tud senkit sem megnevezni, bár sok embert ismer, akik közül bárki jelen lehetett, nem emlékszik.
132. W.J. nem tud arra visszaemlékezni, hogy N.I. a 2006. június 29-ei nagyvállalkozói tagozati ülésről korábban távozott-e, vagy jelen volt végig.
133. Nem emlékszik arra, hogy a Baranyasüt Zrt. részéről ki vett részt a megbeszélésen, általában ezeken a megbeszéléseken F. úr, a gazdasági vezető volt jelen, bár - megjegyzi - nem mindig volt jelen.
134. Ha az emlékezete nem csal, akkor I.B. (Jász Sütőház) az ülésen részt vett, ő vezette a megbeszélést, tehát részt vett.
135. Kanizsa Pékség részéről nem emlékszik, hogy ki vett részt, volt-e ott egyáltalán valaki a részükről. Az információkról telefonon beszélt velük többször is.
136. Nem biztos benne, hogy Kő.A. részt vett a nagyvállalkozói ülésen, azonban Kő.A. az adott időszakban elnökségi tag volt és emlékezete szerint menetközben váltak szét, eladták a céget, Kő.A. az ingatlanos céghez került. Vele biztosan sűrűn beszélt telefonon.

137. K.A. a Szövetség alelnöke, K.A. nem a nagyvállalkozói tagozat tagja. Az ülésen emlékezete szerint nem volt jelen, de esetenként eljárta a Szövetség rendezvényeire. Vele is telefonon tartotta elsősorban a kapcsolatot. Emlékezete szerint nem volt ott az ülésen, tehát telefonon lehetett.
138. A Sopron bejegyzés a Lővért jelenti, és F.R. elképzelhető, hogy részt vett a tagozati ülésen, de nem emlékszik.
139. A Sátoraljaújhely megjegyzés a Norpan Kft.-t takarhatja. Biztosan állítja W.J., hogy ezen a megbeszélésen nem volt ott. Amúgy is ritkán szoktak részt venni a tagozati üléseken, évek óta nem járnak rendszeresen.
140. Elmondása szerint a Pécsi S takarhatja a cég nevét, a Pécsi Sütőiparét, bár velük nincs személyes kapcsolata, de elképzelhető az is, hogy egy régiós vezetőől származó információ lenne. Abban az időszakban régiós vezető S.J. volt, a helyettese pedig I.K.
141. A Somogy, Baranya bejegyzésnél régiós körzetet érthetett, itt I.K-t említi információforrásként.
142. Nem emlékszik, hogy a Zalaco részéről ki vett részt a megbeszélésen. De valószínűsíti, hogy nem volt jelen B.L., egyrészt nem ő volt a meghívó, a meghívót nem ő írta alá, illetve, ha ott lett volna, akkor ő vezeti az ülést, mert ő a nagyvállalkozói tagozat elnöke. De nem ő vezette a tagozati ülést, pedig mindig ő szokta, ezért úgy gondolja, hogy nem vett részt a megbeszélésen.
143. Állítása szerint nem a saját írása a 2006. 06. 29. tagozati ülés megnevezés. A további bejegyzések tekintetében állítja, hogy bár azok utólag kerültek a papírra, azokat azonban a sajátjának ismeri el.
144. W.J. az átadási ár-fogyasztói ár körében megjegyzi, hogy a fogyasztói árakat a cégek és a kereskedelem határozzák meg, arra nincs a sütőipari cégeknek ráhatása, milyen árpolitikát alkalmaznak a kereskedő cégek. A nagykereskedelmi vagy az átadási árról tudnak nyilatkozni a Szövetség nevében. Kérdésre, hogy a csatolt jegyzetben mi szerepel átadási árként, megerősíti, hogy azok egyéni árak, maga a végső átadási ár az, amit elfogad a kereskedelem, azt ők építik be a fogyasztói árba. Esetileg függ, hogy a bizalmas információkat a vállalkozások mennyiben osztják meg, bár kérdésesnek tartja, hogy mi az, ami bizalmas információnak tekinthető, hiszen általában valamilyen "től-ig" értéket adnak meg a vállalkozások, ez is lesz publikálva a sütőipari termékek vonatkozásában és az, hogy ez az emelés/változás milyen mértékű, tehát ő is - a sajtóérdeklődéshez igazodóan - az átlagos értékekre kérdez rá.
145. Kérdésre nem tudja sem megerősíteni, sem cáfolni, hogy a tagozati ülésre vonatkozó bejegyzés és az azt követő fogyasztói áremelés és átadási ár utáni emelés bejegyzés később került oda. Arra a kérdésre sem tud válaszolni, hogy, ha későbbi a bejegyzés, akkor mikor került oda. Hozzászólásában azt

hangsúlyozta, hogy ezek a kérdések nem függnék össze, bár itt együtt szerepelnek, de a tagozati ülésen nem kerültek szóba.

146. W.J. megerősíti, hogy a vitatott feljegyzés nem a tagozati ülésen készült. Az információgyűjtés június 10-ével kezdődött meg, a tagozati üléstől függetlenül, a nagy érdeklődésre való tekintettel. Ezeket az információkat biztos, hogy különböző időpontokban, a tagozati ülés előtt, után személyesen illetve telefonon szedte össze. Egy része az ülés után, egy része pedig később született.
147. A Kó.L. bejegyzésnél található információt biztos, hogy személyes megbeszélésen szerezte be, mert az elnökség tagja volt és elég gyakran jár Budapesten és a Szövetséghez is. A bejegyzés W.J. állítása szerint azt jelenti, hogy a nagykereskedelmi láncok egymást figyelik és akkor lépnek, hogyha többen is árat emelnek.
148. A K.M. bejegyzéshez megjegyzi, hogy ez valószínűleg telefonon lehetett. A Ceres termékszerkezete eltér a többiekétől, ebből következően problémái sem ugyanazok, mint a többi vállalatnak. Valószínűleg a tagozati ülés előtt történt ez a megbeszélés. Nem tudja pontosan mikor, hiszen ilyenkor gyakran szoktak információt cserélni, ezek a kérdések nem oldódnak meg egyik napról a másikra, a megadott intervallumban beszélhettek többször telefonon.
149. Valószínűsíti, hogy R.V. bejegyzés személyesen a nagyvállalkozói tagozat ülése előtt születhetett.
150. Kő.A. elnökségi tag volt, így vele elég sűrűn konzultáltak személyesen.
151. A R.J. bejegyzés a közbeszerzés hogyan fog alakulni bejegyzés, az egy kérdésre adott válasz lehet. A közbeszerzés ebben az iparágban is jellemző lehet, iskolák, kórházak közbeszerzés útján választják ki a beszállítókat. Nem az értekezlet előtt, sem utána, ebben biztos, vélhetően telefonon szerezte az információt, hiszen a Delta képviselője ritkán jár ülésekre, de lehet, hogy a Sütőipari Egyesülésben, mert oda gyakrabban jár és akkor személyesen. Azokban az időpontokban a Delta bemutatkozó látogatáson volt és ez az információ lehet, hogy arról a külön megbeszélésről származik.
152. Az esetek 50%-ában el szokott járni és "a piacszerzést befagyasztani" megjegyzés az arra vonatkozott, hogy ebben az időszakban ez lenne az elvárt magatartás a piacon. Arra nem emlékszik, hogy az ülést követően személyesen, de lehet, hogy személyesen kapta ezt az információt. Abban az időszakban elnökségi tag volt, akkor gyakrabban járt a Szövetség székhelyére, de lehetett telefonon is, nem emlékszik. Valószínűbb, hogy telefonon beszélt vele. Ez a megjegyzés S.J. véleményére vonatkozott.
153. K.A. esetében a bejegyzés arra vonatkozik, hogy hívni kell, mert a véleményére kíváncsi. K.A. nem vett részt, emlékezete szerint, a nagyvállalkozói tagozati ülésen.

154. H.T-re vonatkozó megjegyzés esetében elképzelhető, hogy egy személyes megbeszélésen hangzott el, mert el szokott járni az ülésekre.
155. A M. bejegyzés ugyanarra vonatkozik, mint a K.M.
156. A Zsemle 90 a Zsemle '93-at jelöli, vele személyesen beszélt, vélhetőleg a nagyvállalkozói tagozati ülés után.
157. A Sátoraljaújhely takarhatja állítása szerint a Norpan Kft.-t, de nem állítja biztosan.
158. A Zalaco-nál nem emlékszik, hogy kivel beszélt. De miután úgy emlékszik, hogy a nagyvállalkozói tagozati ülésen Berta úr nem vett részt, ezért vélhetőleg telefonon, az ülés után lehetett.
159. A Pécsi S. megjegyzés valószínűleg a Pécsi Sütőt is takarhatja, de onnan nem ismer senkit. Vélhetőleg a régiós vezetővel illetve annak helyettesével beszélt telefonon, valószínűleg a tagozati ülés után.
160. A Kanizsa bejegyzés az információgyűjtés elején keletkezett telefonon, erre határozottan emlékszik, bár a jelzett intervallum alatt többször is beszélhettek telefonon.
161. A Somogy-Baranya bejegyzés régiós információt takar, a már megnevezett két régiós vezetőtől származó információt jelent, személyesen, a tagozati ülés után. Valószínűleg azért szerepel kétszer a jegyzetben, mert eltérő a termékszerkezet. Mindkettő elnökségi tag, ezért előfordulhat, hogy a két elnökségi taggal külön-külön beszélt az információról. Az kizárja, hogy két áremelés lett volna a vizsgált időintervallumban, hiszen egyet sem tudtak végigvinni.
162. A Győr megjegyzés a Ceres Zrt.-t jelzi. Valószínűleg nagyvállalkozói tagozati ülés előtt került sor arra a bejegyzésre, ami a Győr-Ceres Zrt.-vel kapcsolatos információkat tartalmazza. Valószínű, hogy egy személyes megbeszélés keretében, mert mint említette a Ceres termékszerkezete eltérő, így egyéni problémái különbözőek a többiekétől.
163. A Sopron bejegyzés a tagozati ülés után, vélhetően személyesen készülhetett, mert gyakran jár a tagozati ülésekre, mert elnökségi tag.
164. Az R.V. bejegyzés az utólag, a nagyvállalkozói tagozati ülés után készülhetett és személyes megbeszélés során.
165. A H.T. bejegyzés vélhetőleg az események után történhetett, az előző rákérdezés után, megerősítendő, hogy amit terveztek, azt meglépték. A nagyvállalkozói tagozati ülés után. A H.T. megjegyzés telefonos beszélgetés eredménye.

166. R. J. bejegyzés rövid telefonos beszélgetés a nagyvállalkozói tagozati ülés után.
167. N.I. Bácska Kft. nagy valószínűséggel a nagyvállalkozói tagozati ülés után beszéltek telefonon.
168. Kó.L. bejegyzés személyes megbeszélés során keletkezhetett, hiszen elnökségi tag és elég gyakran jár a Szövetségbe. A nagyvállalkozói tagozati ülés után készülhetett.
169. T.P. bejegyzés a tagozati ülés után, személyes megbeszélés keretében történt. T.P. esetében már áprilisban megemelték az árakat.
170. A további bejegyzésről (alapár stb.) nem tud információt adni. W.J. valószínűsíti, hogy az alapár alatti megjegyzések esetében a saját számításai vannak és ezek átadási árak, mert a nettó ár az átadási árat jelent. Kérdésre megjegyzi, hogy a nettó ár az az ÁFÁ-val csökkentett ár, a nettó átadási ár az pedig az ÁFÁ-val csökkentett átadási ár. A nettó-nettó ár az egy elméleti kategória, különböző visszatérítésektől megtisztított árat jelent.
171. W.J. felhívta az eljáró versenytanács figyelmét arra, hogy érdemes figyelembe venni azt az iratok közé már csatolt anyagot, melyet az előzetes álláspontra tett észrevételek már tartalmaznak. Ezek az anyagok azt az állítást erősítik, hogy ezek különböző időpontokban személyesen vagy telefonon beszerzett információk. Ebben az időszakban volt a Kormány csomagja is bejelentve, amiről a nagyvállalkozói tagozati ülésen beszélt és ott számos intézkedés lett kilátásba helyezve, aminek az árakra gyakorolt hatását taglalták a nagyvállalkozói tagozati ülésen; költségekre és a gazdálkodásra gyakorolt hatását. A nagyobb horderejű változásokról szoktak konzultálni a Szövetségen belül. Arra a kérdésre is választ kerestek, hogy a Kormány csomagja mit jelent a sütőipari cégek számára.

Kérdések a tanúhoz az ügyfelek képviselőitől:

172. Bácska (V. r.)
N.I. neve kapcsán tett fel kérdést, érdeklődött, lehetett-e más személy, mint a cég korábbi képviselője?
W.J.: Nem lehetett más csak a Bácska.
173. Zalaco (XIII. r.)
A Somogy-Baranya bejegyzés kapcsán volt szó a régiókról, érdeklődött miként áll össze a régió?
W.J.: A régiók vezetése kettős, az elnök általában a nagyvállalkozói, a társelnök a kisvállalkozói tagozat vezetője. Az Elnökségben a nagyvállalkozói és kisvállalkozói képviselők száma ugyanannyi. Információt nem kizárólag a nagyvállalkozói tagozat tagjaitól gyűjt, időnként a kisvállalkozók is szolgáltatnak adatokat.

174. Lóvér (XVI. r.)

Az Fü. illetve W. urak tanúvallomása közötti ellentmondásra hívta fel a figyelmet.

W.J.: Elképzelhetőnek tartja, hogy ott volt, de nem emlékszik pontosan, így a távozására sem. Ez azért lehetséges, mert aznap volt egy másik megbeszélés is, egy Elnökségi ülés, a tagozati ülés után. Ez egy előre eltervezett ülés volt, ahol az Elnökség tagjaként vett részt. Az Elnökség tagjaiként az Európa Pék Kft.-t, a Jász Sütőház Kft.-t, a Karamell Ingatlan Zrt.-t, a Kurdi Family Kft.-t, a Szolnoki Sütőipari Zrt.-t (bár ebben nem biztos), a Zalaco Zrt.-t és a Lóvér Sütőt azonosította. Úgy gondolja F.R. Elnökségi tag volt, K.L-re és T.P-re nem emlékezett egyértelműen.

175. Ceres (VII. r.):

A naplóbejegyzéssel kapcsolatban kérdezte, hogy a tagozati ülés adott-e alkalmat arra, hogy külön-külön egyeztetve bár, de összegyűjtse az információkat, hogy felkészüljön a sajtó kérdéseire.

W.J.: Általában igen, hiszen akkor többen eljönnek. De megjegyzi, hogy az információgyűjtés már korábban elkezdődött és hetekig ment még. Tehát a tagozati ülést megelőzően is volt és még hetekig tartott a sajtó érdeklődése. Kijelentette továbbá, hogy az ülésen kívül is összegyűjthette az információt, erre jó alkalmat kínált a tagozati ülés. Továbbá nem tartja kizártnak azt sem, hogy több telefonbeszélgetés eredménye lehet a megszerzett információ. Megjegyzi, eddig is ennek a szellemében nyilatkozott. Ezt követően jelezte, hogy előfordulhatott, hogy nem csupán az ülést megelőzően, hanem azt követően is kért információt.

Ceres: Szokott-e információt kérni a sajtó a jegyzetben szereplő adatokról?

W.J.: Igen, az átlagos áremelés mértékéről, a költségek alakulásáról, milyen költség-elemben várható növekedés, mi történik akkor, ha a várt változás be is következik stb. Általában arra kíváncsiak, hogy milyen átlagos áremelésre lehet számítani.

176. Zsemle Kft.(XXIII. r.)

Határidőnapló vagy jegyzetfüzet tartalmazza az információkat?

W.J.: A hivatkozott irat az jegyzetfüzetként használt, nem pedig határidőnaplóként. Ez olyan füzet, amelybe minden eseményt beír, vagy ezek az események bejegyzésre kerülhetnek.

177. Bácska Sütő (V. r.)

Milyen célra használja ezt a füzetet?

W.J.: Saját célra, jegyzetfüzetként.

Gyimesi Attila 2009. június 4-i ügyfélmeghallgatása

178. Gy.A. ügyfélkénti elhallgatásán mondottakat továbbra is fenntartja.

179. Zsemle '93 jogi képviselőjének kérdésére válaszolva Gy.A. elmondja, hogy körülbelül 2004-ben jelentkeztek a Magyar Pékszövetségbe, ahonnan kaptak egy értesítést, hogy tagok lettek, a nagyvállalkozói tagozatba sorolták be

őket és az éves tagdíj 200 ezer Ft lett volna. Ekkor utánanézett és azt tapasztalta, hogy az 500 millió Ft árbevétel feletti vállalkozások sorolódnak a nagyvállalkozói tagozatba, ekkor ők azonban 300 millió Ft alatti árbevétellel rendelkeztek, ezért átsorolásukat kérték. Azonban még évekig meghívót valamilyen okból a nagyvállalkozói tagozat üléseire kapott és arra ő elment, eljárta. Kiegészítésként elmondja, hogy régiós ülésen soha nem vett részt, mert arra nem hívták. Emlékezete szerint három ülésen vett részt 5 év alatt.

180. Gy.A. W.J-t az 1980-as évek elejétől ismeri, még a Fővárosi Sütőipari Vállalatban dolgoztak együtt. Megjegyzi, hogy az ülések résztvevői közül igazán W.J-t ismeri. W.J-vel nem túl gyakran beszélget, félévente, vagy évente háromszor. A Pékszövetségbe nemcsak értekezlet, hanem ügyintézés céljából is bejárta, akkor mint régi ismerőst mindig üdvözölte és ilyenkor természetesen a sütőipar, technológia, péktermék-minőség, új termék megjelenése és árak, valamint az árérvényesítési lehetőségek is szóba kerülhettek, de nem ez az utóbbi volt a jellemző.
181. F.Cs. a Karamell Ingatlan Zrt. jogi képviselője - az előzetes álláspont 260. pontjához kapcsolódó - kérdésére mit jelent Gy.A. szerint, hogy K.A-t név szerint ismeri. (K.A. a vizsgált időszakban a Karamell Zrt. vezérigazgatója volt.) Gy.A. válaszában részletezi, hogy a név szerint ismeri K.A. azt jelenti, hogy úgy ismeri, mint általában egy közismert személyt szokás, azaz ismeri a nevét, arcról felismeri. Példának hozza fel azt, hogy I.B-vel életében egyszer találkozott, természetesen név szerint és arcról felismeri, de ez nem jelent ismeretséget, de jelenti azt, hogy be tudja azonosítani. Továbbá jelezte, hogy az adott kérdéssel kapcsolatban az előzetes álláspontban is az szerepel, hogy azt jelezte, hogy nem emlékszik, hogy ott lett volna.
182. A Ferrosüt képviselője jelzi, a Ferrosüt Kft. nyilatkozatban jelentette ki, hogy nem ismeri GY.A-t. Gy.A. kérdésre válaszolva megerősítette, hogy H. T. nem ismeri. A Ferrosüt Kft. képviselője kérte jegyzőkönyvbe venni, hogy H.T-vel megegyezően Gy.A. is azt jelzi, hogy nem ismerik egymást.
183. A Pékszövetség képviselője kérdésére Gy.A. részletezte, hogyan történt a meghallgatása. Arra a vizsgálói kérdésre, hogy hányan vannak jelen, Gy.A. azt válaszolta, hogy ezt a találkozón nem számolta össze és ott sem készített jelenléti ívet. A meghallgatáson csak ránézett a listára és azt mondta, hogy körülbelül annyian voltak jelen, ahányan a jelenléti íven szerepelnek. Ezt követően név szerint kérdezték meg, hogy kit ismer. A meghallgatásán is elmondta és vallomásában is megerősítette, hogy a Szolsüt képviselője ült mellette, hiszen ő bemutatkozott, a Szolsüt képviselője ismert többeket és tőle kérdezte meg, hogy ki kicsoda. A meghallgatásán is elmondta, hogy bizonytalanul emlékszik arra, hogy ki vezette az értekezletet, emlékezete szerint I.B. vezette. H. úrral kapcsolatban annyi kiegészítést tett vallomásában, lehet, hogy nem is azon az értekezleten szólalt fel, amúgy fogalma sem volt, hogy kicsoda, de emlékezete szerint magyarul beszélt. Egyrészt a Delta neve volt az, ami megragadt benne, mert Budapesten és környékén is konkurenciát jelent számára. Továbbra is fenntartotta azt, amit a meghallgatásán mondott a

tekintetben, hogy kiket tud beazonosítani, hiszen például R.V-t Veszprémből ismerte. De azt megmondani, hogy hányan vettek részt valójában az értekezleten, nem lehet, az is előfordulhatott, hogy egy vállalkozást egy vagy két személy is képviselt.

184. A Zsemle '93 jogi képviselője kérdésére Gy.A. megerősíti, hogy úgy emlékszik, hogy volt jegyzőkönyv. Ma már - természetesen elolvasva a különböző iratokat - azt tudja, hogy nem volt jegyzőkönyv, de ettől függetlenül fenntartja a nyilatkozatát, hogy úgy emlékszik, hogy volt jegyzőkönyv. Jelezte továbbá, hogy nem mindig volt jelenléti ív ezeken a megbeszéléseken.

VII.

A Versenytanács döntése

185. A Tpv. 11. § (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. A (2) bekezdés a) pontja szerint e tilalom vonatkozik különösen a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására.
186. A Tpv. 13. § (1) bekezdése szerint nem esik tilalom alá a megállapodás, ha csekély jelentőségű. A (2) bekezdés értelmében akkor csekély jelentőségű a megállapodás, ha a megállapodást kötő feleknek és az azoktól nem független vállalkozásoknak az együttes részesedése az érintett piacon a tíz százalékot nem haladja meg, kivéve, ha az
- a) a vételi vagy az eladási árak versenytársak közötti közvetlen vagy közvetett meghatározására, vagy
 - b) a piac versenytársak által történő felosztására vonatkozik.
187. A Tpv. 14. § (1) bekezdése alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi piac figyelembe vételével kell meghatározni. A megállapodás tárgyát alkotó árun kívül figyelembe kell venni az azt - a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesíthető árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. A földrajzi terület az, amelyen kívül a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
188. A Tpv. 16. §-a szerint a megállapodások meghatározott csoportjait a Kormány rendeletben mentesítheti a 11. §-ban foglalt tilalom alól.

Az érintett piac

189. Az eljárás tárgyául szolgáló ügy eldöntéséhez nem volt szükség az érintett piac részletekbe menő meghatározása, mivel a vizsgált magatartások versenykorlátozó jellege piaci hatásuktól függetlenül megállapítható volt.
190. Az érintett piac meghatározásakor a Versenytanács azt vette figyelembe, hogy az egyes döntések, magatartások mire irányultak:
- a szövetség a Pékmesterek kenyérére vonatkozóan határozott meg "legalacsonyabb" árat;
 - a 2005. november 25-i szövetségi bejegyzés a fehér kenyérré vonatkozott;
 - a 2006. márciusi, Heves-Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szövetségi üléseken az általános áremelés elérése volt a cél;
 - a 2006. június 29-i tagozati ülésen a friss, a tartós és a fagyasztott termékek árának alakulása egyaránt szóba került.
191. Az említett döntések, magatartások célja sütőipari országos áremelés elérése volt. Az áremeléseket a kiskereskedelmi áruházláncoknál kívánták elérni, akik jellemzően országos szinten hozzák meg a döntéseiket. Az érintett piac ebből következően összességében a sütőipari termékek (ideértve a friss, a tartós és a fagyasztott árukat) magyarországi piaca.
192. Az érintett piacot földrajzi szempontból Magyarország jelenti. E kérdésben pontosabban állást foglalni nem volt szükséges, mert az áremelési szándékok egyeztetése a piac pontos határaitól függetlenül tiltott magatartás.

A 2006. június 29-i tagozati ülés

193. A W.J. szövetség titkár jegyzetfüzetében 2006. június 29-énél a "tagozati ülés" bejegyzés után vállalkozások nyilatkozatai olvashatóak az áremelési terveikről, azok időpontjáról, százalékos mértékéről, illetve a már benyújtott áremelésekről adnak tájékoztatást.
194. 2006. június 29-én - a szövetség által sem vitatottan - a nagyvállalkozói tagozat ülésére került sor a szövetség székhelyén. Ezt az arról kiküldött meghívó, valamint több eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata is alátámasztja. W.J. szövetségi titkár is elismerte tanúvallomásaiban, hogy 2006. június 29-én a nagyvállalkozói tagozat ülésezett, ugyanakkor első tanúvallomása szerint a vállalkozások nyilatkozatait csak az ülést követően, telefonos megkeresés útján gyűjtötte össze, a sajtó tájékoztatása céljából.
195. Állításának részben ellentmond második tanúvallomása, amelyben az információszerzés időpontját ennél tágabban, egy nagyjából június elejétől július közepéig tartó időszaként jelöli meg.
196. Mindkét állításának ellentmond azonban a saját kezével írott füzet tartalma, szerkezete, tagolása. A füzetben időrendi sorrendben követik egymást

a bejegyzések. A füzet első lapjának alján a 2006. évi feladatok megbeszélésére van utalás, az első időpontbejegyzés a 2006. február 9-i lovagrendi ülést említi, ezt követően a február 15-i lovagrendi ülésről ír. 2006. április 27-től (Pékszövetségi elnökségi ülés) egyes eseményeket néhol egymástól vízszintes vonallal elválasztva, a dátumbejegyzéseket aláhúzva, és az esemény megnevezésével időrendi sorrendben az alábbi, jellemzően szövetségi megbeszélések rövidebb-hosszabb tartalmi összefoglalóját tartalmazza:

- 2006. 05. 02. belső értekezlet
- 2006. 05. 05. vezetői
- 2006. 05. 09. belső megbeszélés
- 2006. 05. 23. belső megbeszélés
- 2006. 05. 06. Tihany (napirend)
- 2006. 06. 22. egyensúly program
- 2006. 06. 28. vezetői megbeszélés (belső)
- 2006. 06. 29. tagozati ülés
- 2006. 07. 06. kollektív szerződés
- 2006. 07. 07. süt ÁPB ülés
- 2006. 07. 11. áremelési információk vegyesen
- 2006. 08. 10. vezetői megbeszélés
- 2006. 08. 17. princess megbeszélés
- 2006. 09. 07. elnökségi ülés
- 2006. 09. 25. belső megbeszélés stb.

197. A füzet szerkezete világosan tagolt. A megtörtént fontosabb események dátummal és megnevezéssel szerepelnek, egymástól jól elhatárolhatóan. Ettől jól elkülöníthetőek a dátummal és az eseménnyel meg nem nevezett bejegyzések, ahol néhol áremelési, illetve egyes kiskereskedelmi áruházláncok tervezett lépéseiről megszerzett információk is megjelennek.

198. A kifogásolt jegyzet bejegyzései egyértelműen a 2006. június 29-i dátum, illetve a "tagozati ülés" szó után, de azokhoz kapcsolódóan szerepelnek. Több bejegyzés: így pl. a Delta nevénel olvasható "ne foglalkozzunk a fogyasztói áremeléssel, hanem mi mennyiért adjuk" kifejezés, a Szolsüt-nél szereplő "piacszerzést befagyasztani", valamint az Európa-Pék-nél található "VII. 3-5 között 5 lánc mit lép várjuk meg" megjegyzések arra utalnak, hogy azok nem a szövetségi titkárral folytatott kétoldalú telefonos beszélgetés során hangzottak el, hanem a vállalkozások (versenytársak) közötti szélesebb körű kommunikáció keretében.

199. Ezt az álláspontot erősíti, hogy egyes, a jegyzetben szereplő nevek visszatérően ismétlődnek. Így a Ceres akkori vezérigazgatója, T.K.M., a Pannon Sütő akkori ügyvezetője, R.V., az Alba Kenyér ügyvezetője, R.J., a Ferrosüt ügyvezetője, H.T., a Tatabányai Sütő akkori ügyvezetője, Kó.L. neve egyaránt kétszer fordul elő a jegyzetben. Ezek a körülmények arra utalnak, hogy többoldalú kommunikáció (párbeszéd) zajlott a felek között és W.J. ezt a többoldalú kommunikációt jegyezte le az elhangzottakkal egyidejűleg, folytatólagosan.

200. Az ülésen részt vett Zsemle '93 ügyvezetője, Gy.A. ügyfélmeghallgatása során előadta: "Emlékeim szerint a megbeszélés úgy kezdődött, ahogy a jegyzetben le van írva. Az első részben arról volt szó, hogy hogyan lehetne árat emelni a láncoknál... Utána arról volt szó, hogy ki mikor és mennyit emel".
201. A jegyzet és Gy.A. azzal egybehangzó, azt megerősítő nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a 2006. június 29-i, nagyvállalkozói tagozati ülésen a jelenlévők az áremelési folyamataikról adtak tájékoztatást: a tervezett/már beadott áremeléseik tényéről, annak százalékos mértékéről. A vállalkozások elsődleges célja az volt, hogy a kiskereskedelmi láncoknál elérjék az áremelést, hiszen így a többi piaci szereplő is elfogadja a magasabb árat.
202. A jegyzet végén szereplő alapárakkal kapcsolatban felmerülhet, hogy azok esetlegesen a megbeszélés során egyeztetett (minimum) árat jelentenek. Gy.A. előadása szerint azok W.J. szövetségi titkártól hangzottak el a megbeszélésen, pontosan nem tudni, milyen összefüggésben. A rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy azok a megbeszélésen részt vett vállalkozások által elfogadott (minimum) árak lettek volna. Tény azonban, hogy a vállalkozások által alkalmazott árak a jegyzetben szereplő "alapár" körül szóródtak.
203. A Versenytanács álláspontja szerint a W.J. jegyzete alapján egyértelműen beazonosítható - egyértelműen megjelöli a vállalkozást, vagy a részéről eljáró személyt, illetve elismerték, hogy a bejegyzés a vállalkozást takarja - vállalkozások az ALBA Kenyér III.r., a BÁCSCSKA Sütő V. r., a Ceres VII. r., a Delta VIII. r., az Európa-Pék IX. r., a Ferrosüt X. r., a Jász-Sütőház XI. r., a Karamell-Ingatlan XIV. r., a Kurdi Family XV. r., a Lővér XVI. r., a Pannon Sütő XVIII. r., a Szolsüt XX. r., a Tatabányai Sütő XXI. r., az Univer Coop XXII. r., a Zalaco XXIII. r., a Zsemle '93 XXIV. r. részt vettek a 2006. június 29-i tanácskozáson, amelyen a piaci versenyt befolyásolni képes bizalmas, üzleti titok körét képező információkat osztottak meg egymással.

További bizonyítékok:

ALBA kenyér

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

A Szövetség 2007. július 16-ai nyilatkozata a jelenlévő vállalkozásokról

Gy.A. nyilatkozata

ALBA kenyér elismerte R.J. részvételét az ülésen

BÁCSCSKA Sütő

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

A Szövetség 2007. július 16-ai nyilatkozata a jelenlévő vállalkozásokról

Gy.A. nyilatkozata

BÁCSCSKA Sütő elismerte N.I. részleges részvételét az ülésen

Ceres

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

Gy.A. nyilatkozata

BÁCSKA Sütő Kft. megerősítette a Delta és a Ceres részvételét az ülésen

Ceres elismerte T.K.M. részvételét az ülésen

Delta

BÁCSKA Sütő Kft. megerősítette a Delta és a Ceres részvételét az ülésen

Delta elismerte J.J. és H.N. részvételét az ülésen

Európa Pék

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

Gy.A. nyilatkozata

Ferrosüt

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

Gy.A. nyilatkozata

Ferrosüt elismerte H.T. részvételét az ülésen

Jász Sütőház

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

Gy.A. nyilatkozata

I.B. szövetségi elnöki minőségben jelen volt az ülésen

Karamell Ingatlan

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

Gy.A. nyilatkozata

Kurdi Family

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

Gy.A. nyilatkozata

Lövőér Sütő

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés

W.J. tanúvallomása

A Szövetség 2007. július 16-ai nyilatkozata a jelenlévő vállalkozásokról

Gy.A. nyilatkozata

Lövőér Sütő elismerte N.I. részleges részvételét az ülésen

Elismerte, hogy a "Sopron" melletti bejegyzés a Lövőér Sütőt takarja

Pannon Sütő

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés
W.J. tanúvallomása
Gy.A. nyilatkozata
F.R. nyilatkozata
Pannon Sütő elismerte R.V. részvételét az ülésen

Szolsüt

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés
W.J. tanúvallomása
Gy.A. nyilatkozata
Szolsüt elismerte R.V. részvételét az ülésen

Tatabányai Sütő

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés
W.J. tanúvallomása
Gy.A. nyilatkozata
Tatabányai Sütő elismerte Kó.L. részvételét az ülésen

Univer Coop

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés
W.J. tanúvallomása
A Szövetség 2007. július 16-ai nyilatkozata a jelenlévő vállalkozásokról
Gy.A. nyilatkozata
Univer Coop elismerte T.P. részvételét az ülésen

Zalaco

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés
W.J. tanúvallomása
A Szövetség 2007. július 16-ai nyilatkozata a jelenlévő vállalkozásokról
Gy.A. nyilatkozata
R.J. nyilatkozata

Zsemle '93

W.J. jegyzetfüzetében 2006. június 29-i bejegyzés
W.J. tanúvallomása
A Szövetség 2007. július 16-ai nyilatkozata a jelenlévő vállalkozásokról
Gy.A. nyilatkozata
Zsemle '93 elismerte Gy.A. részvételét az ülésen

204. Több vállalkozás tagadta, hogy részt vett volna a 2006. június 29-i tagozati ülésen. W.J. jegyzetére, az ahhoz tanúként fűzött magyarázatára valamint a W.J. tanúvallomásában foglaltakra kifejtett, a vállalkozások neveit pontosító nyilatkozatára tekintettel - az egyértelmű beazonosíthatóság hiányában - a Versenytanács nem látta bizonyítottnak az Anker (IV. r.), a Baranyasüt (VI. r.), a Kanizsa Pékség (XII. r.), a Norpan (XVII. r.) és a Pécsi Sütő (XIX. r.)

vállalkozásoknak az ülésen való részvételét, erre tekintettel a Vj-57/2007/431. sz. végzésével velük szemben az eljárást bizonyítottság hiányában megszüntette.

205. A versenyjogi értékelés alapja azon követelmény, hogy a vállalkozások piaci döntéseiket önállóan hozzák meg, mellőzve a versenytársaikkal akarategységben tanúsított piaci magatartást. A piaci szereplőknek főszabályként saját maguknak, önállóan kell kialakítaniuk a piacon általuk követett magatartást, s ez az elvárás meggátol minden közvetlen vagy közvetett kapcsolatot az egymástól független piaci szereplők között.
206. A Tpv. 11. § (1) bekezdése nem csak a megállapodás révén, hanem az ún. összehangolt magatartással megvalósuló versenykorlátozásokat is tiltja, annak érdekében, hogy a versenykorlátozás tilalma a megállapodás szintjét (és formáját) el nem érő, de ugyanúgy tudatos versenykorlátozást magában hordozó összehangolt vagy egyeztetett magatartásokra is kiterjedjen.
207. Összehangolt magatartás esetében a vállalkozások kifejezett megállapodás nélkül működnek egymással együtt. Az összehangolt magatartás megállapításához elegendő a vállalkozások közötti olyan kapcsolatfelvétel, amelynek célja vagy hatása a vállalkozások jövőbeni piaci magatartásának befolyásolása oly módon, hogy a vállalkozások közül egyesek vagy valamennyi vállalkozás felfedi(k) a jövőben követendő piaci magatartásukat, csökkentve ezáltal a versenyfolyamatban rejlő bizonytalanságot, ami a hatékony verseny egyik meghatározó mozgatórugója.
208. Összehangolt magatartásnak minősül különösen a vállalkozás olyan összejövetelel való részvétele, amelyen a résztvevő vállalkozások jövőbeni piaci magatartásukra vonatkozó bizalmas információkat közölnek, cserélnek ki egymással, mivel a versenytársak tudomására hozott információkat azok szükségszerűen figyelembe veszik piaci magatartásuk meghatározásakor. A múltbéli adatok cseréje is bírhat ilyen hatással, ha azok nem minősülnek "történelminek", ha közelmúltbéli adatok cseréjére kerül sor. A piacot jól ismerő szakemberek ezekből az adatokból meglehetősen nagy pontossággal meg tudják jósolni a többi piaci szereplő viselkedését.
209. A Tpv. 11. §-ának (1) bekezdésébe ütköző tehát az is, ha a vállalkozások kinyilvánítják egymás előtt áremelési szándékukat, azt közös célnak tekintik. Különösen ez a helyzet, ha a szándékot számszerűsített formában is kinyilvánítják. A nagyvállalkozói tagozati ülésen résztvevő vállalkozások ésszerűen feltételezhetik azt, hogy versenytársaik az általuk közölt információknak megfelelő magatartást fognak tanúsítani, vagy legalábbis figyelembe fogják venni azokat a piacon követett magatartásuk meghatározásakor. Mindez azt eredményezte, hogy az érintett vállalkozások a vevő-eladó közötti áralku bizonytalanságai, a verseny kockázatai helyébe a köztük lévő kooperációt léptették.
210. A megbeszélésen résztvevő vállalkozások a Tpv. 11. § (1) bekezdése szerinti összehangolt magatartást tanúsítottak. A Versenytanács álláspontja

szerint az összehangolt magatartás információcserén alapult, az áremelés mértékére és konkrét időpontjára és a kiskereskedelmi láncok reagálásának megismerésére ill. megismertetésére irányult, amelyek nyilvános forrásból egyáltalán nem, vagy csak jelentős nehézségek árán ismerhetők meg.

211. A versenyjogi megítélés szempontjából másodlagos kérdés, hogy a találkozókra a vállalkozások képviselői milyen indítatásból vettek részt. A lényeg az, hogy a megbeszélésen kifejezetten áremelési szándékaikról, a kiskereskedelmi láncok várható reakcióiról adtak egymásnak tájékoztatást. Ezek egyike sem köztudott, publikus információ, lényegüket tekintve üzleti titoknak kellene hogy minősüljenek. Ezen információk versenytársak előtti feltárása természeténél fogva alkalmas volt a versenynyomás mérséklésére, a verseny természetes velejárójának minősülő bizonytalanság csökkentésére. Az adatok idővonatkozása (közelmúltbeli, jelenkori, vagy közeljövőben megvalósítandó áremelés mértéke, illetve a vevői oldal áremelést befogadó hajlandósága) alapján sem mondható, hogy az információk kölcsönös közlése versenyt gerjesztő, vagy legalábbis versenysemleges hatású lett volna.
212. A jogsértés Tpvt. 11. §-a alapján történő megállapításához nem szükséges a jogsértő magatartás hatásának bekövetkezése, ehhez - amint azt maga a Tpvt. 11.§-ának (1) bekezdése is egyértelműen megfogalmazza - elegendő a cél vagy az alkalmasság bizonyítása. A vállalkozások közötti megállapodás, az összehangolt magatartás és a vállalkozások társulásának döntése olyan súlyos jogsértés, hogy ezeket a Tpvt. nemcsak tényleges hatás, hanem már a célzat, illetve a lehetséges hatás esetében is versenyjogi eszközökkel üldözni rendeli.
213. A lehetséges hatások elemzésekor tekintettel kell lenni az egymás előtt feltárt, kicserélt adatok jellegére, idővonatkozására és a piac szerkezetére. Jelen esetben megállapítható a versenyellenes hatás, azon az alapon, hogy
- az adatok a verseny kulcselemét jelentő ár meghatározását befolyásolni voltak képesek,
 - azok nem historikus adatok voltak,
 - az adatok nem általánosak, hanem vállalkozás-specifikusak voltak és
 - a résztvevők a piac jelentős szereplői közé tartoztak, különösen ami a kiskereskedelmi láncoknak beszállítók szegmensét illeti.
214. A Versenytanács kiemeli, az információcsere jelentőségének megítélése szempontjából különös jelentősége van
- egyrészt a kiskereskedelmi láncok speciális szerepének, amit a Delta emel ki: "a piacon a fogyasztói árakat a kiskereskedelmi láncok határozzák meg"
 - másrészt annak az ún. tovagyrúzó hatásnak, melyet - többek között - Gy.A. (Zsemle '93) is megemlít: "ha el tudjuk érni a láncoknál az áremelést, akkor a többi beszállítónál is árat lehet emelni".
215. A vállalkozások - a Kurdi Family kivételével - valamennyien kapcsolatban állnak kiskereskedelmi láncokkal, általában értékesítésük jelentős

része oda irányul. A jelenlévő vállalkozások piaci részesedése - a 95,6 milliárd forintos 2006. évi hazai sütőipari forgalmi adatot figyelembe véve - kb. 25%-os. A kiskereskedelmi láncoknál ennél valószínűsíthetően magasabb részarányt képviselnek, ennek nagyságrendjére vonatkozóan azonban nem áll rendelkezésre adat.

216. A Versenytanács kiemeli, a magatartás megítélése szempontjából különös jelentősége van annak a ténynek is, hogy a sütőiparban 2005-ben nem volt áremelés, ugyanakkor a költségek ténylegesen emelkedtek. Előbb-utóbb feltehetően elkerülhetetlen lett volna az árak felfelé történő korrigálása. A vállalkozások közötti, az áremelésre vonatkozó információcsere azonban csökkentette a vállalkozásokat jobb teljesítményre ösztönző kockázatok egyik fontos elemét, hiszen a versenyzői piacon szokatlan módon megismerhették egymás áremelési szándékait, terveit. Az információcsere megerősítette a vállalkozásokat abban, versenytársaik is hasonló piaci lépéseket terveznek.
217. E körben megjegyzi a Versenytanács, hogy a versenyjognak nem feladata az akár "romboló" jelleget is öltő versenytől megvédenie a versenytársakat. A versenyjog rendeltetése a verseny folyamatának védelme, nem pedig a piacon maradás garantálása a vállalkozások számára.
218. A Ceres jelezte védekezésében, hogy nem vehető figyelembe az a bizonyíték, amiből ugyan következhet a versenyellenes összejátszás, de a bizonyíték keletkezésére van más ésszerű magyarázat. Ugyanakkor a Versenytanács álláspontja szerint a vállalkozások és W.J. állítása, miszerint kétoldalú beszélgetések eredménye a bejegyzés, nem életszerű. Ugyancsak életszerűtlen az a magyarázat, miszerint a sajtóval való kapcsolattartás miatt szükséges az amúgy bizalmas információk cseréje.
219. Több vállalkozás jelezte védekezésében, hogy a tagozati ülés időpontjában az áremelési folyamatok már elkezdődtek, a vállalkozások általában már az ülést megelőzően bejelentették áremelési szándékukat. Az ezzel kapcsolatos egyeztetések azonban a tagozati ülés idején - mint ahogy azt W. J. jegyzete is mutatja - még nem zárultak le. A kiskereskedelmi láncok közül a Plus például csak a tagozati ülést követően, 2006. július 6-án írt ki tendert a sütőipari termékek beszerzésére, beszállítói többsége részt vett a megbeszélésen.
220. A Versenytanács álláspontja szerint az a körülmény, hogy egy adott ülésen résztvevő vállalkozások egy része már az ülést megelőzően jelezte áremelési szándékát, illetve adott vállalkozás azt esetleg akár részben már meg is valósította, vonatkozásukban sem zárja ki egy megbeszélés versenyt korlátozó jellegét. A megbeszélésre ugyanis az ő esetükben is az áremelési folyamat idején került sor. Az eladó-vevő közötti alku időszakában az eladó számára lényeges lehet annak ismerete, hogy versenytársaik miként vélekednek az áremelésről (mik a szándékaik?, tettek-e, tesznek-e ők is áremelési ajánlatot?), és a versenytársak számára is fontos információ, hogy az áremelési folyamatot már elindító vállalkozások törekvéseire miként reagálnak a vevők.

221. A Versenytanács egyébiránt megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok - lásd. "Felek írásbeli nyilatkozatai" részben, 81-95. pont - tanúsága szerint több vállalkozás a 2006. június 26-i tagozati ülést követően jelzett áremelési szándékot partnerei felé.
222. Több vállalkozás hivatkozott arra, hogy ügyvezetője ill. érdemi döntésre jogosult személy a megbeszélésen nem volt jelen. A Versenytanács szerint nem releváns, hogy egy adott vállalkozás részéről pontosan ki van jelen, illetve az a vállalkozásnak törvényes képviselője-e. Versenyjogi szempontból csak annak van jelentősége, hogy a vállalkozás nevében jelen lévő személy képes-e információkat szolgáltatni, illetve befogadni.
223. A Bácska Sütő és a Lővér Sütő hivatkozott arra, hogy bár a megbeszélésen részt vettek, de röviddel annak megkezdése előtt távoztak. W.J. jegyzete alapján azonban látható: ha korábban távoztak is a vállalkozások, amit egyébként kijelentésükön kívül mással nem támasztottak alá, mindkét vállalkozás beszámolt áremelési lépéseiről a megbeszélésen, illetve értesült a többiek elképzeléseiről, mert a jegyzet végén kerülnek abban feltüntetésre.
224. A Delta felvetette alkalmazottainak nyelvi-értelmezési problémáját. A Versenytanács véleménye szerint a jegyzet világosan rögzíti a Delta üzleti elképzelését. Ennek alapján megállapítható, hogy tisztában voltak a megbeszélésen elhangzottakkal, hiszen az elhangzottakkal összefüggő, saját vállalkozásukra vonatkozó információt közöltek. H.N. a szövetségben korábban magyarul előadást is tartott, a vállalkozások képviselőivel többször kommunikált, szintén magyarul. (Vj-57/2007/270.)
225. A Jász-Sütőház előadta: ügyvezetője, I.B. egyben a szövetség elnöke is, a megbeszélésen szövetségi elnöki minőségében volt jelen. A két funkció egymástól azonban nem különíthető el.
226. Gy.A. (Zsemle '93) a versenyfelügyeleti eljárás során arról nyilatkozott "nem jegyzeteltem, mert engem nem érintettek az ott elhangzottak...(a felvetettekkel) nem értettem egyet...csendben maradtam, gondolatban elhatárolódtam". Ezzel összefüggésben a Versenytanács kiemeli, hogy önmagában az nem akadályozza az adott vállalkozással szemben a jogsértés megállapíthatóságát, ha a találkozáson passzív magatartást tanúsított, de a találkozó tartalmától, az ott megfogalmazódó jogsértő céltól nem határolódott el kifejezetten, egyértelműen.³ Ennek hiányában ugyanis a többi résztvevő alappal úgy vélheti, hogy a vállalkozás helyesli a találkozó eredményét, magatartása számukra azt fejezi ki, hogy a találkozáson történetekkel, az azon létrejött (írásba nem foglalt) megállapodással, az egyeztetések során kifejtettekkel egyetért. Ilyenkor, kifejezett elhatárolódás bizonyítottsága hiányában mindazon vállalkozások részesei a versenyellenes összejátszásnak, akik részt vesznek az ülésen, illetve akiknek tudomására jutott versenytársuk bejelentése.

³ Lásd a VJ-74/2003. és Vj-56/2004. sz. versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntéseket.

227. Az előzőekre tekintettel az ülésen résztvevő vállalkozások - ALBA Kenyér III.r., BÁCSKA Sütő V. r., Ceres VII. r., Delta VIII. r., Európa-Pék IX. r., Ferrosüt X. r., Jász-Sütőház XI. r., Karamell-Ingatlan Ingatlan XIV. r., Kurdi Family XV. r., Lövér XVI. r., Pannon Sütő XVIII. r., Szolsüt XX. r., Tatabányai Sütő XXI. r., Univer Coop XXII. r., Zalaco XXIII. r., Zsemle '93 XXIV. r. a Tpv. 11. § (1) bekezdése szerinti összehangolt magatartást tanúsítottak.
228. A vállalkozások társadalmi szervezetének ülésén létrejött megállapodás (összehangolt magatartás) értékelésében minden esetben vizsgálni kell azt, hogy abban milyen szerepet játszott - a résztvevő tagvállalkozások mellett - maga a szervezet. Az a körülmény ugyanis, hogy a tagvállalkozásokkal szemben megállapítható a jogsértés, nem zárja ki automatikusan a szervezet - adott esetben a szövetség - versenyjogi felelősségét.
229. A tagozati ülést a szövetség szervezte, a szövetség küldött ki rá meghívót, azon a szövetség képviselői (W.J. szövetségi titkár, I.B. szövetségi elnök, a Jász-Sütőház ügyvezetője, valamint K.A. szövetségi alelnök, a Kurdi Family ügyvezetője) is részt vettek. A megbeszélés keretében a meghívott szövetségi tag- és nem tagvállalkozások osztottak meg egymással bizalmas információkat.
230. E találkozón a szövetség indíttatása annak ismeretében is értékelendő, hogy a szövetség több éve erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a sütőipar helyzetét stabilizálja (akár az árak közvetlen orientálásával - lásd Pékmesterek kenyere, Beszéljünk a fehér kenyérről c. kiadvány, akár közvetettebb eszközökkel). A Versenytanács álláspontja szerint a nagyvállalkozói tagozati ülés során tanúsított szervezői magatartás, illetve a megbeszélés eredményének a szövetség titkára általi feljegyzése alapján a szövetség meghatározó szerepet játszott a tagvállalkozások közötti összehangolt magatartás létrejöttében. Mindez a Versenytanács álláspontja szerint beleütközik a Tpv. 11. § (1) bekezdésébe.
231. A fentiek alapján megállapítható, hogy a szövetség versenykorlátozó magatartást tanúsított azzal, hogy megszervezte a 2006. június 29-i nagyvállalkozói tagozati ülést, amelyen a megjelent (nem feltétlenül csak szövetségi tag) vállalkozások között információcserére került sor. Ezen magatartással a Pékszövetség megsértette a Tpv. 11. § (1) bekezdését.

Pékmesterek kenyere

232. A szövetség a Pékmesterek kenyere vonatkozásban 2005. augusztus 11-i elnökségi határozatában meghatározta annak átadási és fogyasztói árát, kizárta a visszáru lehetőségét, korlátozta az értékesítés lehetőségét azzal, hogy saját pékséggel rendelkező kiskereskedelmi láncok felé a terméket ne lehessen értékesíteni. Ezt követően
- a szövetség a Pékmesterek kenyere vonatkozásában felhasználási jogot adott a Pan Hungary Kft.-nek, amely a szövetség 100 %-os tulajdonában álló vállalkozás,

- a Pan Hungary Kft. kötött együttműködési megállapodást azokkal a szövetségi tagvállalkozásokkal, amelyek a terméket gyártani kívánták.

A Pan Hungary Kft. és a gyártók kapcsolatát az együttműködési megállapodás szabályozta. A megállapodás fő célja a "Pékmesterek kenyere" elnevezésű szerzői jogvédelem alatt lévő búzakenyér gyártására való jogosultság megszerzése volt. A megállapodás meghatározta a termék minimális és maximális fogyasztói és átadási árát. A gyártó nem köthetett visszarúzást lehetővé tevő értékesítési megállapodást, és nem szállíthatott saját sütőüzemmel rendelkező kiskereskedőnek.

2006. február 23-i elnökségi döntésében a szövetség ismét a Pékmesterek kenyere minimum áráról határozott, a korábbihoz képest alacsonyabban megállapítva azt.

233. A szövetség álláspontja szerint célja az ár meghatározásával, ehhez kapcsolódóan a többletköltséggel járó visszarúzás és az akciózás kizárásával a termék minőségének védelme volt. Ennek ellentmond, hogy a termék minőségét maga az együttműködési megállapodás is más eszközökkel védi, mely szerint az előírt alapanyag megvásárlásával és az együttműködési megállapodás elválaszthatatlan részét képező mellékletben foglalt technológiával, kizárólag a gyártmánylap előírásainak megfelelő gyártási folyamattal, csomagolással lehet a Pékmesterek kenyerét forgalomba hozni.

234. Míg a céllisztet és a csomagolóanyagot a vállalkozások azonos forrásból, azonos áron szerezték be, addig a további - az átadási és fogyasztói árat egyaránt befolyásoló - költségelemek (munkaerő, általános költségek, szállítás), illetve a haszonkulcs tekintetében a vállalkozásoknak lehetett volna (volt) mozgástere. Ez utóbbit mutatja az is, hogy voltak vállalkozások, amelyek a szövetség által meghatározott mértéknél alacsonyabb áron értékesítették az általuk gyártott terméket. Ebből következően az átadási árak, fogyasztói árak meghatározása egyben az árverseny kizárásával, de legalábbis korlátozásával járt.

235. A szövetség védekezésében hangsúlyozta: csak ajánlás volt a legalacsonyabb értékesítési ár, annak betartását nem ellenőrizték. A Versenytanács a szövetség védekezését nem fogadta el. Egyrészt a jogsértés megállapításához nem kell a magatartás tényleges hatásait mérlegelni abban az esetben, ha nyilvánvaló, hogy célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. E feltételnek pedig akár egy, a tagokra nem kötelező ajánlás is eleget tesz. Azonban a szövetség és az egyes tagvállalatok között létrejött együttműködési megállapodás többet jelent, az azt aláíró felek akarategységét formailag egy szerződésben tették nyilvánvalóvá. Ezen a tényen nem változtat az sem, hogy a megállapodást be nem tartó vállalkozásnak reálisan nem kellett szankcióval, illetőleg a megállapodás betartását kikényszerítő eszközök alkalmazásával számolnia.

236. A szövetség felvetette, miszerint franchise-rendszerű értékesítésről volt szó, amely a szövetség érvelése szerint főszabály szerint nem tartozik a

versenyjog hatálya alá. A franchise megállapodásokat a vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről szóló 55/2002. (III.26.) Korm. rendelet (rendelet) mentesíti a Tpv. -ben foglalt tilalom alól a rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén. A rendelet feltételei azonban a Versenytanács álláspontja szerint jelen esetben nem alkalmazhatóak. Egyrészt, a rendelet 1. § (4) bekezdése kizárja a mentesülés lehetőségét, ha versenytársak között létrejött vertikális megállapodásról van szó. A szövetség pedig a vállalkozások (versenytársak) szervezete, és a szövetség kizárólag szövetségi tagokkal kötött szerződést a termék gyártására. Másrészt, a rendelet 3. § a) pontja szerint nem mentesül az a megállapodás, amelynek célja közvetlenül vagy közvetve, önmagában vagy a felek ellenőrzése alá tartozó egyéb tényezőkkel együtt a vevő lehetőségeinek korlátozása az általa alkalmazott eladási ár vonatkozásában. Jelen esetben minimum ár meghatározásáról volt szó, így ez kizáró körülmény.

237. A Ceres Sütőipari Zrt. az előzetes álláspontra 2009. január 28-án adott válaszában kifejti, hogy a jelen kérdésben egyéb források hiánya, és a jogszabályi harmonizáltság miatt alkalmazni lehet és kell az Európai Bizottságnak a vertikális megállapodásokra vonatkozó csoportmentességi rendeletét és a kapcsolódó közleményt is. Hivatkozása szerint a közlemény alapján a versenytilalmi kötelezettség nem tartozik az EK 81. cikk hatálya alá ha "ez a kötelezettség szükséges a franchise-hálózat egységes jellegének és színvonalának fenntartásához" (a közlemény 200. pontja). Ilyen szerinte például az az eset, amikor a kérdéses megállapodás fő célja nem áruk vagy szolgáltatások megvásárlása/forgalmazása, hanem "olyan jellegű megállapodásról van szó, amely alapján az egyik fél a másik fél rendelkezésére bocsát egy receptet és megengedi, hogy a másik fél a recept alapján egy meghatározott terméket gyártson" (a közlemény 32. pontja). Érvelése szerint a jelen eset pontosan ilyen receptátadást foglal magában, így nem esik az EK 81. cikk és így a Tpv. 11. § tilalma alá, s mint ilyen meghatározhat akár vizonteladási árat is.

238. A Ceres érvelése kapcsán először is megjegyzendő, hogy a közlemény 199-200. pontja valóban akkor alkalmazandó, ha a kérdéses franchise megállapodás nem esik a csoportmentességi rendelet hatálya alá. Helyesen állapítja meg a Ceres azt is, hogy a 32. pontban idézett receptátadás esete valóban arra felhozott példa, hogy valamely megállapodás mikor nem tartozik a csoportmentesség hatálya alá. Nem elfogadhatóak ugyanakkor az eljárás alá vont által tett későbbi következtetések. A jelen megállapodás nem tartalmaz "versenytilalmi kötelezettséget". Ez a fogalom a csoportmentességi rendelet 1. cikk b) pontja, illetve a közlemény 19. pontja szerint azt az esetet foglalja magában, amikor a vevő nem léphet üzleti kapcsolatba az eladó versenytársaival. Ilyen kikötést a megállapodás nem tartalmazott. Ilyen korlátozást a jelen ügyben a Versenytanács nem kifogásolt. A közlemény 200. pontja tehát nem alkalmazható a jelen megállapodás szempontjából. A jelen megállapodás kapcsán a közlemény 111-112. és 225-228. pontjai bírnak relevanciával, hiszen a kifogásolt klauzulák az átadási és fogyasztói árak mértékére vonatkoztak. A bizottsági közlemény pedig pontosan ugyanazokat az

aggályokat fogalmazza meg, mint a Versenytanács (minimális ár meghatározása, irányárként funkcionáló ajánlott árak, márkán belüli árverseny csökkenése és az árak átláthatóságának növekedése). E tekintetben az eljárás alá vont viszont nem hozott fel érveket.

239. A Versenytanács álláspontja szerint a szövetségnek a Pékmesterek kenyere megalkotásával és forgalomba hozatalával nem a jövedelemtermelést célozta meg. A termék legalacsonyabb átadási és fogyasztói árának meghatározásával, a visszáru, az akció lehetőségének kizárásával a szövetség árorientáló céljait - országosan egységes, "reális" költségeken alapuló ár alakuljon ki - kívánták konkrét formában is támogatni. A Pékmesterek kenyere és ennek kapcsán a szövetség által "reálisnak" tartott árak kérdése így hivatalosan is megjelenhetett a szövetség munkaprogramjában, melyet az ezt követő szövetségi rendezvényeken - régiós ill. tagozati ülések - elhangzottak is megerősítenek.
240. A Versenytanács megállapítja, hogy a szövetség azzal, hogy meghatározta a Pékmesterek kenyere legalacsonyabb átadási és fogyasztói árát, kizárta a visszáru, az akció lehetőségét, megsértette a Tptv. 11. § (2) bekezdésének a) pontját.

A 2005. november 25-i bejegyzés

241. A szövetség bejelentett honlapján 2005. november 25-én megjelentetett bejegyzés az alapterméknek minősülő fehér kenyér "reális" gyártási és forgalmazási költségét, azaz a termék általa "megfelelőnek" tartott átadási árát és fogyasztói árát jelentette meg. Az anyaghoz fűzött bevezető szerint azt az értették közzé, hogy a sajtó felé a vállalkozások a tervezett áremelésekről ugyanazt kommunikálják.
242. A Versenytanács álláspontja szerint egy versenyzői piacon nem életszerű magyarázat az, hogy az árakat egymástól függetlenül, önállóan alakító versenytársak az általuk tervezett áremelésekről egységesen kommunikáljanak a sajtó felé. A Versenytanács álláspontja szerint a szövetség honlapján megjelenő költségkalkuláció, a fehér kenyér "reális" költségeinek a megjelentetése önmagában versenykorlátozó hatást fejthet ki, mert az érvényesítendő ár szempontjából kiinduló pontot jelenthet, a piac egymással versenytársi viszonyban levő szereplői egyedi döntéseiknél azt figyelembe vehetik, hivatkozhatnak rá, így megnő a veszélye annak, hogy a piac szereplői nem egymástól függetlenül alakítják árakat. Adott esetben az alacsonyabb költségű vállalkozások számára is kiindulópontot jelenthet a szövetség által közzétett "reális" költség.
243. A Versenytanács nem a sütőipari termékek árának esetleges emelését kifogásolja, hanem azt, hogy az egyes vállalkozásoknak az árak kialakításával kapcsolatos független döntéseit a szövetség a "reális" költség közzétételével koordinálja. A szövetség megközelítésével összefüggésben, miszerint "a költségek folyamatosan emelkedtek, az árak pedig nem" a Versenytanács az

alábbiakra mutat rá. A verseny korlátozása esetén még egy egész szakma tényleges költségalakulása sem fejezi ki az ésszerű és hatékony gazdálkodás mellett objektíve felmerülő költségeket, s annak meghatározására egyetlen szervezet (így a szövetség) sem képes, azt kizárólag a jól működő piac, a gazdasági verseny képes kikényszeríteni. A szövetség azonban éppen ezt kívánja korlátozni, az általa reálisnak vélt költségadatok közzétételével.

244. A "reális" költségek megjelentetése így inkább a piaci szereplők áremelésre való felhívásaként értelmezhető, amivel a szövetség a vállalkozások egységes, egyidejű áremeléseit kívánta elősegíteni.

245. Az anyag elkészítéséről, annak megjelentetéséről - a szövetség állítása szerint - formális döntés nem született. Az anyagot a szövetség a rendelkezésre álló adatok szerint csak a honlapján jelentette meg, más formában nem terjesztette tagjai között. A szövetség álláspontja szerint hatása a vállalkozások körében csekély lehetett.

246. A Versenytanács kialakult gyakorlata⁴ szerint a vállalkozások társadalmi szervezete döntésének nem kell különösebb formai követelménynek megfelelnie. A Tptv. 11. § 1) bekezdése alá nem csak a formális határozat vagy ajánlás formáját öltő szervezeti aktusok tartoznak, hanem a szervezet vagy a szervezetet a tagok (vagy azok egy része) felé megjelenítő személyek minden olyan megnyilvánulása is jogsértőnek minősül, amely (függetlenül tényleges hatásától) olyan szándékot tükröz, hogy versenyjogellenesen összehangolva a tagok piaci magatartását korlátozza a gazdasági versenyt.

247. A fentiek alapján a szövetség azzal, hogy tagjait áremelésre hívta fel a 2005. november 25-i, a honlapon közzé tett bejegyzéssel és az ahhoz kapcsolódó "Beszéljünk a mi mindennapi kenyérről" című kiadványban a fehér kenyér javasolt átadási árának megjelentetésével megsértette a Tptv. 11. § (2) bekezdésének a) pontját.

*A 2006. március 23-i Heves-Nógrád megyei régiós ülés és
a 2006. március 24-i Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei régiós ülés*

248. A 2006. március 23-i Heves-Nógrád megye régiós ülésen, az arról készült jegyzőkönyv, szerint K.L., a szövetség régiós elnöke a következő kijelentést tette: "Feladatok áremelés: mindenki a maga területén kis lépésekben". K.L. tagadta, hogy ez elhangzott volna, szerinte csak arról volt szó, hogy a korábbi, a szövetséggel szemben folytatott versenyfelügyeleti eljárás miatt az egyes vállalkozásoknak maguk kell az áremelést elérniük. Hivatkozott arra is, hogy a jegyzőkönyv pontatlan. A további, az üléssel kapcsolatban meghallgatott személyek (I.B., W.J., K.A., D.L., S.M.) is tagadták, hogy áremelésről, árrakról szó lett volna az ülésen. A megjelentek - a megbeszélésen 15 vállalkozás képviseltette magát - a jegyzőkönyv szerint érdemi észrevételt, kommentárt nem tettek.

⁴ Lásd a Vj-73/2001. valamint a Vj-34/2003. sz. versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntéseket.

249. A Versenytanács az aláírt jegyzőkönyvet úgy tekinti, mint ami az ülésen történeteket megfelelően rögzíti. Ennek alapján az állapítható meg, hogy a szövetséget képviselő régiós elnök a megjelent vállalkozásokat általános áremelésre hívta fel.
250. A 2006. március 24-i Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei régiós üléséről készült jegyzőkönyv szerint K.A., aki egyben a szövetség alelnöke, a kisvállalkozói tagozat elnöke a megbeszélésen azt fogalmazta meg előadásában, "az ár témák minden szinten visszapattannak" bejegyzés után "lehetőségként", hogy a versenytárs vállalkozások ("vállalkozások, akik azonos területen dolgoznak") "kommunikáljanak egymással". K.Z. régiós elnök erre vonatkozó hozzászólása szerint az "egymással való kommunikáció lényeges és meghatározó az árak, visszáru kérdésében").
251. A megbeszélés kapcsán meghallgatott személyek (K.A., K.Z., I.B., W. J., valamint L.T., R.L.) egyaránt tagadták az előbbieket elhangzását. A jegyzőkönyv alapján egyértelműen megállapítható, hogy a régiós ülésen a szövetség képviselői a jelenlévő vállalkozásokat - a megbeszélésen 18 vállalkozás képviseltette magát - áregyeztetésre hívták fel az áremelések végrehajtása érdekében.
252. A Tpv. 11. §-a alá nem csak a formális határozat vagy ajánlás formáját öltő szervezeti aktusok tartoznak, hanem a szervezet vagy a szervezetet a tagok (vagy azok egy része) felé megjelenítő személyek minden olyan megnyilvánulása is jogsértőnek minősül, amely (függetlenül tényleges hatásától) olyan szándékot tükröz, hogy versenyjogellenesen összehangolva a tagok piaci magatartását korlátozza a gazdasági versenyt.
253. A fentiek alapján a szövetség azzal, hogy vezető tisztségviselői a 2006. március 23-i Heves-Nógrád megyei ülésen áremelésre, illetve a 2006. március 24-i Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei régiós ülésen az egymással való kommunikációra hívta fel a jelenlévő vállalkozásokat, megsértette a Tpv. 11. § (2) bekezdésének a) pontját.

Folytatólagos jogsértés

254. Ahogyan arra a Versenytanács már korábban is felhívta a figyelmet, a versenyfelügyeleti eljárás során egyes, esetlegesen önmagukban is versenyjogsértő magatartásokat nem külön-külön, hanem összességükben és összefüggéseikben kell értékelni⁵. A versenyjogi tilalom (a Tpv. 11. §-ának) megsértése nemcsak egyetlen egy magatartással, aktussal, hanem egymással tartalmilag és időben összefüggő magatartásokkal, aktusokkal, ezek sorozatával is megvalósulhat.⁶

⁵ Lásd Vj-102/2004-es és Vj-130/2006. számú versenytanácsi határozat

⁶ A közösségi joggyakorlatban ezt állapította meg pl. az Elsőfokú Bíróság Petrofina SA kontra Bizottság T-2/89. sz. ügyben 1991. október 24-én hozott ítélete.

255. A Versenytanács álláspontja szerint a szövetség a tagjait áremelésre felhívó 2005. novemberi anyagával, a megjelölt régiós ülések szervezésével, a nagyvállalkozói tagozati ülés megszervezésének lebonyolításával egységes és folytatólagos jogsértést valósított meg. A jogsértés egységességének oka, hogy a szövetség megnyilvánulásainak célja megegyezett: az a sütőipari termékek árának emelése volt. A meghívókon szereplő napirendi pontok és a jegyzőkönyvek tanúsága szerint a szövetségi üléseken rendszeresen téma volt az árak alakulása, a piaci helyzet, a versenyhelyzet. Tevékenysége eredményeként az érintett piacon a versenytársak között általános gyakorlattá vált az árakra, áremelés idejére és mértékére vonatkozó rendszeres információcsere. A Versenytanács álláspontja szerint a szövetség a bizalmas adatok cseréjét támogató magatartásával elősegítette a versenytársak áremelésre vonatkozó piaci stratégiájának koordinálását.
256. A Versenytanács álláspontját - a folytatólagosság tekintetében - Gy.A. (Zsemle '93) is megerősítette "ha el tudjuk érni a láncoknál az áremelést, akkor a többi beszállítónál is árat lehet emelni. Ez a szövetségnél, a nagyvállalkozói tagozatban mindig téma...ilyen témák máskor is voltak már...".
257. A feltárt tényállás alapján megállapítható, hogy a szövetség tevékenységének középpontjában nem csupán az "áremelés elvi szükségességének" elismertetése állt a vizsgált időszakban. Azon túl, hogy tagvállalatai felé folyamatosan azt közvetítette, hogy közösen lépjenek fel piaci helyzetük, eredményességük javítása érdekében, a Pékmesterek kenyere átadási és fogyasztói árának meghatározásával a szövetség konkrét lépéseket is tett az árak befolyásolása tekintetében.

VIII. A bírság

258. A Tptv. 78. §-a szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társadalmi szervezetével, a köztestülettel, az egyesüléssel és más hasonló szervezettel szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozásoknak előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.
259. A Tptv. 78. § (3) bekezdése alapján a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen - a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny

veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

260. Jelen eljárásban az eljáró versenytanács a bírság kiszabását látta indokoltnak a nagyvállalkozói tagozati ülésen jelen lévő vállalkozások valamint a szövetség tekintetében egyaránt.

261. A jogsérelem súlyával, ezen belül a verseny veszélyeztetettségével kapcsolatban az eljáró versenytanács álláspontja szerint megállapítható, hogy a nagyvállalkozói tagozati ülésen jelen lévő vállalkozások valamint a szövetség vizsgált magatartása az árak meghatározására - áremelésre - irányult, így az súlyos versenykorlátozásnak minősül. A jogsértések - jellegük folytán - szükségképpen piaci hatással jártak, még ha azt számos tényező ellensúlyozta is.

A szövetségre kirótt bírság

262. A szövetség jogsértéshez való viszonyulása tekintetében súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy a szintén pékségeket érintő Vj-96/2002., Vj-153/2002., és Vj-34/2003. számú ügyekben a jelen eljárás során vizsgált jogsértő magatartás tanúsítását megelőzően hozott határozatot, így előtte magatartásának Versenytanács általi egyértelmű versenyjogi értékelése ismert volt, azonban azt figyelmen kívül hagyta.

263. A szövetség esetében enyhítő körülményként tekintetbe kellett azt venni, hogy a számos, eltérő költség szerkezetű tag miatt a Pékmesterek kenyere átadási és fogyasztói árat meghatározó, de az attól való eltérést szankcionálni nem tudó, ráadásul csak az Együttműködési megállapodást aláíróira vonatkozó szövetségi döntés nem veszélyeztethette a versenyt oly módon, mint egy kevés szereplős piacon maguk a vállalatok által működtetett, jól megszervezett kartell. Bizonyítást nyert az is, hogy az ár meghatározására irányuló szövetségi döntések egyes tagokra nem voltak visszatartó hatással.

264. Enyhítő körülményként vette figyelembe a Versenytanács azt is, hogy

- nem bizonyított, hogy a honlapon megjelentetett "reális" költségek érdemben hatottak volna a piaci szereplők magatartására,
- a Pékmesterek kenyere a kenyérfogyasztás elenyésző részét adja,
- a szövetség régiós ülésein jellemzően csekély számú vállalkozás volt jelen.

265. A szövetség magatartásának megítélését ugyanakkor az enyhítő körülmények nem voltak képesek oly módon ellensúlyozni, hogy a Versenytanács eltekinthetett volna a bírság kiszabásától. A Vj-34/2003. sz. versenyfelügyeleti eljárás óta ugyanis a gondosan eljáró szövetségi vezetőknek tisztában kellett lenniük azzal, hogy a szövetség ilyen irányú magatartásai nem mentesek a versenyjogi vizsgálat alól és azok tartalma, célja alapján versenyellenesek.

266. A Versenytanács eddigi gyakorlatában a szövetség hasonló jogsértéseit nem, vagy csak jelképes bírsággal - figyelmeztető jelleggel - szankcionálta. Azonban tekintettel arra, hogy a szövetség a Vj-34/2003. sz. versenyfelügyeleti eljárásban megjelenő egyértelmű versenytanácsi útmutatást figyelmen kívül hagyta, a Versenytanács - a jövőbeni jogsértésektől történő elrettentés szándékával - a bírság összegét ötmillió forintban határozta meg.

A nagyvállalkozói tagozati ülésen résztvevő vállalkozásokra kirótt bírság

267. Az adott esetben azonban a Versenytanács a jogsérelem súlyának értékelésénél tekintettel volt arra, hogy az összehangolt magatartás információcserén alapult, ami az áremelés mértékére és konkrét időpontjára irányult. A bizonyítékokból ugyanakkor az is megállapítható, hogy az ár emelésére irányuló lépések a múltban a nagyobb kiskereskedelmi áruházláncok ellenállása miatt a legtöbbször nem voltak sikeresek, így a kiskereskedelmi láncok áremelési kezdeményezéseket befogadó szándékáról való információcsere elősegíthette a 2006 folyamán megvalósuló áremeléseket.

268. A bírság összegének meghatározásakor a Versenytanács figyelemmel volt a jogsértő vállalkozások 2006. évi releváns, sütőipari nettó árbevételére, a Ceres esetében tekintetbe véve, hogy az érintett termékekből forgalma a sütőipari árbevételének csak egy részét teszi ki.

269. A vállalkozások jogsértéshez való viszonyulása tekintetében súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy a szintén pékségeket érintő Vj-96/2002., Vj-153/2002., és Vj-34/2003. számú ügyekben a jelen eljárás során vizsgált jogsértő magatartás tanúsítását megelőzően hozott határozatot, így az eljárás alá vontak előtt magatartásuk Versenytanács általi egyértelmű versenyjogi értékelése ismert volt, a pékségek az egyértelmű versenytanácsi iránymutatást figyelmen kívül hagyták.

270. A Versenytanács az Európa-Pék és a Szolsüt esetében súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy versenyfelügyeleti eljárás folyt már ellenük.

271. A Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a jogsértő magatartással érintett vállalkozások által érvényesített áremelések és az emelt árak is kisebb-nagyobb mértékben eltértek egymástól, vagyis a verseny teljesen nem szűnt meg közöttük. Az előzőek egyben a jogsértés piaci hatását is jelentősen korlátozták. A Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe azt is, hogy a sütőipar a vizsgált időszakban alacsony jövedelmezőségű volt és a sütőipart érintő költségnövekedések alapján az árak bizonyos mértékű emelése sem lehetett indokolatlan.

272. A bírság számításánál a Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe az ALBA-KENYÉR, a BÁCSKA, a Ceres, a Delta, a Ferrosüt, a Lővér, a Pannon Sütő, a Szolsüt, a Tatabányai Sütő, az Univer Coop, a Zsemle '93 Kft. nagyvállalkozói tagozati ülésen való részvételét elismerő nyilatkozatát.

273. A Zsemle '93 esetében a Versenytanács további enyhítő körülményként értékelte, hogy nyilatkozatával hozzájárult a jogsértés megállapításához.
274. A Versenytanács felhívja a bírság megfizetésére kötelezettek figyelmét, hogy a határozat bírósági felülvizsgálatára vonatkozó kereset előterjesztése nem mentesít a bírság határidőben történő megfizetése alól (Ket.⁷ 110. § (1) bekezdés). A bírság befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő a versenyfelügyeleti eljárás száma, a megbírságolt vállalkozás neve, valamint a befizetés jogcíme (bírság).

IX. Egyebek

275. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.
276. A Lővér Sütő-nek 99 %-os tulajdonosa a Zalaco; a Tpv. 15. § (2) bekezdésének a) pontja alapján a két vállalkozás nem független egymástól, ezért egymás relációjában nem állapítható meg jogsértés.
277. A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2009. június 4.

⁷ 2004. évi CXL. sz. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól